

FRENK LARAMI

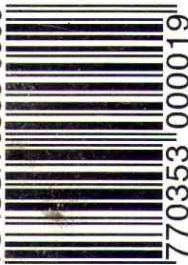
BOOK HOLIDAY

BROJ 258 • CENA 90,00 DIN.

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

YU ISSN 0353-0000

9 770353 000019

lov na čoveka

★ **DOK HOLIDEJ** ★

Šeldon Kol

LOV NA ČOVEKA

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA
DOK HOLIDEJ
Broj 258

Glavni i odgovorni urednik
Slavko DRAGINČIĆ

Urednik
Zorka ĆIRIĆ

Naslov originala
Sheldon B. Cole
CARNE'S RAIDERS

Recenzija
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Prevod i adaptacija
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Lektor
Zorka ĆIRIĆ

Tehnički urednik
Đorđe JOVANOVIĆ

Naslovna strana
Ferenc BARAT

Korektor
Vilma BEKER-GAČEŠA

Štampa: 28. I 1992.
Tržište: 5. II 1992.

Izdaje: MARKETPRINT, DD za izdavačku delatnost, Novi Sad, Radnička 32

Štampa: NIŠP „FORUM“, Novi Sad, Vojvode Mišića 1

Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINČIĆ; Urednik: Zorka ĆIRIĆ

Naslov originala: Sheldon B. Cole – CARNE'S RAIDERS

Copyright: UNIVERSUM PRESS

Sva prava se zadržavaju, uključujući prava na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji drugi način.

Mišljenjem Republičkog Sekretarijata za kulturu ovo izdanje se svrstava u tarifni broj 8 Zakona o privremenim merama o porezu na promet proizvoda i usluga (S. L. SFRJ 4/91.)

Napustivši Kreg Krik Dok Holidej je došao do jedne male poštanske stanice u brdima gde je u očekivanju dilažanse proveo čitav dan, ali, na sreću, taj boravak mu nije bio dosadan. Partija pokera sa dvojicom iskusnih kockara završila se kasno u noć bez dobitka, ali i bez gubitka, i kada se povukao da u maloj neudobnoj sobici odspava nekoliko časova, jedini utisak koji je sobom poneo bio je da je još jedan dan prošao. Ujutru se ukrcao na dilažansu i stišnjen na sedištu izdržao nekoliko sati vožnje, ali je sledećeg dana odustao od neudobnog putovanja i ponovo uzjahao svog vranca koji je sve vreme kaskao vezan za kola. Odlučio se za Sonoru kao cilj i uputio se tamo.

Jašući umerenim kasom prešao je u toku dana još nekih tridesetak ili više milja. Ali, što je dalje odmicao, sve više se u njega uvlačila slutnja da u vazduhu lebdi neko nedefinisano i podmuklo zlo. Bio je daleko od pomisli da traži nepravilike, ali je bio spreman na sve, ne samo zbog uobičajene doze opreznosti koju mu je nametnulo životno iskustvo, već i zbog nepobitnih dokaza na koje je u toku dana naišao. U toku jutra naišao je na ranč kuću izrešetanu mecima, delimično izgorelu i napuštenu. Pun sat istraživanja otkrio mu je samo da je u toj kući živela neka žena sa mužem i jednim detetom, tačnije dečakom. To saznanje stekao je na osnovu veša ostavljenog na konopcu na zadnjoj verandi. Činjenica da je veš ostavljen

nepokupljen, govorila je o tome da su stanovnici kuću napustili iznenada i na brzinu.

Nekoliko sati kasnije, pošto nije našao njihov trag i nije uspeo da utvrdi kada su i kuda otišli i pošto je na jednu milju južno od ranča kuće skrenuo s traga tuceta konjanika, naišao je na dva sveža groba na ivici jedne čistine. Na humkama nije našao ništa što bi na bilo koji način ukazivalo na identitet onih koji su ležali u njima. Verovatno dvoje od troje stanovnika ranč kuće, ali ko? Čovek i žena ili žena i dečak ili možda dvoje muškaraca? Po veličini grobova to se nije moglo zaključiti i pošto je stavio šešir na glavu, Dok je poterao konja i dalje pritiskan crnim slutnjama.

Nešto kasnije, pred smiraj sunca, čuo je pucnje zapadno od pravca kojim je jezdio, a u toku noći uznemirila ga je buka prouzrokovana kretanjem nekog čoveka koji se sa te strane približavao njegovom logoru. Taj neko bio je jedan kauboj bez konja koji je krvario iz četiri rane. Ranjen čovek je posrćući prošao pored Holideja kao da ga ne vidi i posle još nekoliko koraka srušio se licem okrenut zemlji. Kada mu je Dok Holidej prišao, on je već bio mrtav.

Pošto je sahranio mrtvog kauboja, Holidej je sačekao da svane, digao logor i nastavio dalje pravcem prema Sonori sve do izlaska sunca, kada je naišao na još jednu kuću izrešetanu kuršumima, razvaljenih vrata i prozora i opustelu.

Sa suncem za ledima, tako da njegovi zra-

ci zaslepe eventualnog napadača iz zasede, oprezno je prošao pored kuće, znajući da će se opasnost koja ga je kao slutnja pratila već dva dana na njegovom putu, kad tad sručiti na njegovu glavu. Dan je bio topao, skoro vreo, bez vetra i kroz atmosferu zasićenu jaram čulo se samo zujanje mušica i kretanje poljskih miševa. Ništa drugo.

Dok je jahao, motrio je pažljivo oko sebe, ne propuštajući da uoči sve što bi moglo biti bilo kakav predznak nečega što bi ga moglo ugroziti. Podne je došlo i prošlo i vrućina je postala skoro neizdržljiva. Holidej je naterao konja bliže jednoj strani doline, tražeći ali ne nalazeći hladovinu, sve dok nije stigao do jednog dugačkog prevoja i iza njega otkrio malu izduženu dolinu duž čijih strana su ležale gomile krupnih i sitnih stena i raslo gusto nisko rastinje. Odabrao je jednu skupinu velikih stena i poterao svog crnog ždrepcu u njihovu senku. Dok je silazio s konja, s namerom da se tu odmori do kraja dana, popodnevnu tišinu je odjednom narušio udaljeni topot konjskih kopita.

U treperavoj izmaglici popodnevne jare, Holidejevo oštro oko zapazilo je nejasne siluete nekolicine konjanika zbijenih u grupu. Ruka mu se mahinalno spustila na dršku revolvera i ostala da tako počiva u iščekivanju šta će uslediti. Ali, konjanici su napravili širok luk i zašli preko brdskog prevoja na kraju doline. Holidej je s olakšanjem odahnuo. Sećanje na sve izrešetane poluizgorele kuće i dve humke još uvek je bilo živo prisutno u njegovoj svesti.

Iz opreznosti, zapalio je malu vatru sa malo dima i pripremio kafu i jednu konzervu pasulja sa mesom. Dok je jeo, njegov konj je pasao po krugu omedenom dužinom konopca. Gledajući snažnog ždrepcu, Dok je zapazio da mu dlaka nije tako sjajna. Sjajnom vrancu, durašnom i vatrenom, bio je

potreban odmor kao i njegovom gospodaru. Poslednje nedelje, a naročito poslednja dva dana, bili su vrlo naporni za njih oboje.

Pošto je ugasio vatru, Holidej se opružio po ležaju i zagledan u nebo iznad sebe, pokušao da zaspi. Ali, uprkos hladovini, vrućina je i dalje bila nepodnošljiva i san mu nije dolazio na oči. Razmišljao je o gradu koji mu se nalazio na putu i o pismu koje je nosio za čoveka koji je živio tamo. Pomisao da će se u nekom mirnom provincijskom gradiću nekoliko dana fizički i duhovno odmoriti, pričinjavalo mu je veliko zadovoljstvo.

Posle izvesnog vremena, Holidej je ustao i vinuo se u sedlo. Sejdz Krik trebalo je da bude nekih pola dana jahanja daleko, a možda i manje, ukoliko je obaveštenje voza- ra dilažanse bilo tačno. Pošto mu je do noći bilo preostalo još oko tri sata, odlučio je da ih iskoristi što bolje.

Pustivši vranca da kaska umerenom brzinom, izašao je iz hladovine i uputio se tragom grupe konjanika. Prošavši malu dolinu, trag je vodio kroz niske bregove gusto obrasle rastinjem. Nedavne kiše pogodovale su razvoju biljaka i mestimično se predeo, koliko je pogled dopirao, zeleneo od tepiha bujne sočne trave. Uz put je naišao na izvor u stenama koji je pravio koritastu lokvu i, pošto je pustio vranca da se napije, nastavio je dalje.

Sunce se nalazilo nisko nad horizontom, kada je vranac stigao do vrha jedne blage padine. Holidej je zategao vodice. Ispred njega ležao je grad uglavljen u dosta ravnu dolinu okruženu malim brdima koja kao da su grad držala zarobljen. Holideju se položaj i izgled tog grada dopao. Popustio je vodice svog konja i snažan ždrebac se putem koji je sam izabrao uputio niz padinu i za-

koračio u ravnicu obraslu bujnom, visokom travom.

Kada je petnaest minuta kasnije ujahao u glavnu i jedinu gradsku ulicu, Holidej je sa zadovoljstvom zaključio da njegov zaključak o gradu donet s udaljenog brda ima dosta osnova u onome što se vidi izbiza. Varoš je ostavljala utisak dinamičnosti i napretka kakve poslednjih meseci nije video ni u jednom drugom gradu. Trgovine i saluni bili su sveže obojeni živahnim bojama, a zgrade za stanovanje okruživale su bašte ograđene živinom i simetrično poređanim belo obojenim letvicama. Drveni trotoari na obe strane ulice bili su uredno počišćeni. Čim je zašao u ulicu, Holideju se grad odmah svi-
deo.

Usporivši hod svog konja, potražio je pogledom natpis koji je označavao firmu Morta Filda sedlara i puškara, za koga je nosio pismo od njegovog brata Ambroza, koga je poznavao još iz Čejena pre nekoliko godina. Ambroza je sreo na poštanskoj stanici i obradovao mu se, jer su zajedno pretresli događaje iz davnih dana. Ambroz ga je tada zamolio da u prolazu svrati u Sejdž Krik i odnese poruku njegovom bratu. Šta je u poruci pisalo, Holidej nije imao pojma.

Bio je već u centru glavne ulice kada je ugledao natpis koji se škripeći njihao na večernjem povetarcu. Privezavši ždrepcu za vežište, nekoliko puta je razmahnuo rukama da bi se razgibao. Stao je zatim trenutak i pažljivo razgledao grad i što je više gledao, grad mu se više dopadao. Zatim je zakoračio na trotoar, otvorio vrata i našao se pred jednim proćelavim čovekom koji je popravljao nešto na sedlu pred sobom i nešto gundao.

– Mister Fild?

Čovek je digao glavu. Sa ljubaznog lica, Holideja je pogledao par inteligentnih očiju.

– Ja sam Fild – rekao je.

Holidej je izvadio pismo iz džepa i pružio mu ga. – Vaš brat Ambroz me je zamolio da vam ovo predam.

Fild je nestrpljivo prihvatio pismo i njegovo lice je dotakao slab osmeh. Pocepao je kovertu, izvukao iz omota jedan list papira i razvio ga. Nekoliko trenutaka je netremice posmatrao komad papira, pre nego što su mu se usne stisnule u izraz nezadovoljstva. Zatim je dodao papir Holideju. – Moje oči u poslednje vreme nisu baš najbolje, došljače. Da li biste mi učinili uslugu da mi pročitate šta Ambroz piše?

Holidej je uzeo pismo i bacio kratak pogled na rukopis, a onda je počeo da čita.

„Morte, donosilac ovog pisma je Dok Holidej, moj davnašnji dobar prijatelj. On će ti, uz čašu pića, kojim se nadam da ćeš ga počastiti, reći da sam dobro i u dobrom zdravlju, što nameravam i da ostanem. Posao mi ide dobro. Prošle jeseni kupio sam odličnog priplodnog bika, pa ću pokušati da dobijem poboljšan soj goveda. Bilo je dovoljno kiše, pa je trava sočna i dobra za ispašu. Kao što iz ovog pisma vidiš, naučio sam i da pišem. Ne verujem da si ti naučio, pa zbog toga i ne očekujem odgovor na ovo pismo. Ali, možda će ti Holidej učiniti uslugu da nešto napiše umesto tebe. Onda bismo obojica ove godine dobili po jedno pismo. Vreme prolazi, Morte, i misliš li da se povučeš iz te udaljene rupe? Sve najbolje od tvog brata Ambroza.“

Holidej je vratio pismo Mortu Fildu koji je ne trepćući buljio u njega. – Kaže tako, a? I on je lično napisao to pismo?

– Video sam ga da piše – potvrdio je Dok.

Mort Fild je zavrteo glavom kao da je upravo tog časa prisustvovao stvaranju nekog čuda. – Onda, mogu da kažem da je stvarno postigao ono što se nisam nadao. – Ponovo je pogledao pismo, a onda ga pažljivo savio

i stavio ga u džep. Pogledavši Holideja ozbiljnim očima, dodao je. – Moram i ja početi da učim, da čitam i pišem, mister Holideje, zaista moram. Ambroz i ja smo jedan drugom obećali da ćemo se jednog dana opismeniti. On je to, vidim, učinio, a ja sam izneverio obećanje. Šta sam mogao kad me je vuklo sad ovo sad ono, nikada nisam imao vremena. – Odgurnuo je sedlo u stranu i zatakao iglu u zid, a onda je obrisao ruke o kecelju i ustao. – Vi ste tek prispeli u grad? – zapitao je.

Holidej je klimnuo glavom.

– Onda vam ne bi škodilo da jednim pićem sperete prašinu iz grla i uzgred bismo mogli i da porazgovaramo. Ionako sam već hteo da zatvorim, jer je svetlost jako loša. Hoćete li da pričate dok zatvorim radnju?

– Naravno, mada nije potrebno da me čašćavate. Možemo i ovde porazgovarati.

– Ni govora. Svako zna da je razgovor uz čašicu prijatniji. Odmah ću biti gotov.

Mort Fild se užurbao po maloj radnji i začas je zatvorio kapke na prozorima, pre nego što je metalnom šipkom zaprečio već zaključana zadnja vrata. Zatim je oprao ruke, zagladio retke pramenove kosē koji su se na ćelavoj glavi zadržali još samo iznad ušiju i skinuo sako s eksera na zidu. Prišavši glavnom ulazu u radnju, dao je rukom Holideju znak da izađe napolje. Tek što je zatvorio vrata i pružio ruku da stavi ključ u bravu, u velikoj žurbi mu je prišla neka žena.

Žena se zaustavila pored njih i Fild i Holidej su se istovremeno okrenuli. Holidej se našao licem u lice sa jednom od najlepših žena koje je ikada video. Visoka i vitka, bila je odevena u tamnoplavu suknju i belu svilenu bluzu. Duga crna kosa bila joj je povezana na potiljku svilenom uzanom mašnom.

Prošlo je možda nekoliko sekundi pre ne-

go što je Holidej postao svestan da pilji u nju. Njen pogled je takode počivao na njemu i kao da je zbunjena njegovim pogledom lepotica je zažmurila, a onda se okrenula Fildu.

– Mister Filde, moram odmah da govorim sa vama. – Glas joj je podrhtavao od uzdržanih emocija.

– Molim vas, madam – počeo je Fild – da me izvinite. Kao što vidite baš zatvaram i...

Žena mu je prišla bliže i okrenula leđa Holideju. Ali, mada je spustila glas, čime je ispoljila želju da Holideja drži van kruga njenih tajni, on je ipak čuo kad je rekla. – Mister Filde, ovo je vrlo važno. Nameravala sam da dodem ranije, pre nego što je vreme zatvaranja, ali sam odlučila da ništa ne rizikujem. Hoćete li mi pomoći, molim vas?

Mort Fild je zamišljeno promrmľao, a onda klimnuo glavom. Okrenuo se Holideju rećima. – Nećete imati ništa protiv za trenutak?

Prodoran, izazovan pogled mlade žene preselio se na Doka i on je ućtivo odmahnuo glavom. Naravno ne. Imam vremena na pretek.

Fild je otvorio vrata i ušao unutra. Mlada žena je žurno ušla za njim i zatvorila vrata za sobom, ostavljajući Holideja napolju. Ali, njen napor da cilj svoje posete saćuva kao tajnu između sebe i Filda nije urodio plodom, jer je Holidej kroz vrata razgovetno ćuo njihov razgovor.

– Potreban mi je revolver, mister Filde. I, molim vas, ne ćelim nikakvo raspravljanje oko toga. Vaš posao je da prodajete oruće, je li tako? Pa eto, hoću da kupim jedan revolver i za to plaćam bilo koju cenu.

– Ćekajte malo, madam – rekao je na to Fild. – Naravno da prodajem oruće i ne pitam mnogo zašto je ono nekome potrebno. Ćim ga neko kupuje, jasno je kao dan da je

to iz neke nužde. Ali, ovo je nešto drukčije, vi ste žena, a sem toga, vidi se da ste vrlo uzrujani. Zato mislim da bi bilo bolje da o tome malo porazgovaramo.

– Ne! – Tu jednu, jedinu kratku praskavo izgovorenu reč propratio je zveket nečeg metalnog po tvrdoj površini tezge. – Ovaj prsten vredi mnogo više nego bilo koji revolver, mister Filde. Želim da napravim prostu trampu, tako da će vam se ta trampa odlično isplatiti. A sada, molim vas, ne želim više da o tome raspravljamo. Holidej je otvorio vrata i ušao unutra. Jedna daska u podu zaškrupala je pod njegovom težinom i mlada žena se okrenula očiju sjajnih od ljuštine.

– Šta želite? – rekla je resko.

– Čuo sam šta ste rekli, madam. Nisam prisluškiavao ako to mislite, ali sam ipak čuo, jer ste govorili dosta glasno – rekao je Holidej mirno. – Možda bi ipak trebalo malo porazgovarati o toj vašoj kupovini. Revolver nije bezopasna naprava.

– A vi bi, možda, trebalo da gledate svoja posla – rekla je lepotica prkosno. – Imam pravo da kupim što hoću. Ne kršim zakon.

– Daleko od toga, revolver je samo komad gvožđa vrlo podesan da se njime odbranite od nečega – nastavio je Holidej ne obraćajući pažnju na njenu ogorčenost – ali u vašem slučaju imam utisak da odbrana nije prava reč. No, bilo kako bilo, treba da znate da revolverom možete povrediti sebe ili nekog drugog, a možda čak i ubiti.

– Nemojte se mešati! – prasnula je i pobledela od gneva. Gledala ga je očima koje su sekle kao noževi, a usne su joj podrhtavale. Zatim joj se lice zgrčilo i u očima su joj se zakotrljale suze. Drhtanje ruku zahvatilo joj je celo telo i izgledalo je da će mlada žena izgubiti kontrolu nad sobom. Onda je Mort Fild rekao umirujućim glasom.

– Mister Holidej je prijatelj mog brata, madam. Po njegovom izgledu i ponašanju mogli ste zaključiti da nije od onih ljudi koji bespomoćnu ženu ostavljaju na milost i nemilost njenoj sudbini. Sem toga, pošto vidim da vam se desilo nešto zaista neprijatno, možda ste i o meni dovoljno čuli da mi možete pokloniti poverenje. Možda vam nas dvojica možemo u nečemu pomoći, madam.

Mlada žena ih je naizmenično gledala, jednog pa drugog, a onda su joj suze potekle iz očiju niz obraze. Počela je da se trese i u jednom momentu se zanela kao da će pasti, tako da je Dok priskočio da je pridrži. Ona je pokušala da se otrgne iz njegovog zagrljaja, ali on je mirno izdržao njen pogled i samo je odmahnuo glavom.

– Situacija, možda, nije tako nemoguća kao što mislite – rekao je.

Pogledi su im se ukrstili i ona je odjednom prestala da plače. Ugrizla se za donju usnu i duboko uzdahnula, trudeći se da ponovo ovlada sobom, svojim ponašanjem. Zatim je progovorila veoma tiho, tako da je Dok jedva čuo.

– Nije mi preostalo da činim ništa drugo nego ono što moram. Ništa.

U međuvremenu, Fild se bio udaljio i sada se vratio noseći stolicu u ruci. Ponudio je ženi i ona je sela. Zatim je Fild uzeo sa tezge njen prsten i stavio joj ga na prst. Kada ga je ona uznemireno pogledala, Fild je požurio da je umiri.

– Nemam nameru da od jedne žene uzmem stvar koja joj je dragocena, kao što mislim da je vama ovaj prsten. Može biti da vam mnogo znači, da vam je draga uspomena. A sada ću doneti malo brendija, pa možete malo razmisliti, a možda malo porazgovarati sa nama. Posle toga, ako Holidej i ja zaključimo da nema načina da vas

odvratimo od vaše namere ili da vam na drugi način pomognemo, imaćete vaš revolver.

Fild joj je prineo čašu brendija. Pošto je najpre odmahivanjem glave odbila piće, posle kratkog kolebanja prihvatila je čašu i ispila brendi stresavši se kada joj je žestoko piće opalilo nepce i grlo.

– Hvala vam – rekla je Mortu Fildu trenutak kasnije i rumenilo joj se postepeno počelo vraćati na lice. Dok Holidej je pažljivo posmatrao i po svežini lica zaključio da može imati negde oko dvadeset šest ili dvadeset sedam godina, mada izgled lica u ovim krajevima, gde je život težak i priroda surova, može biti varljiv putokaz za određivanje doba starosti. Ostavljala je u svemu utisak prefinjene osobe, mada se po njenim rukama moglo zaključiti da joj grubi poslovi nisu strani.

– Možda bi bilo korisno da znamo vaše ime – rekao joj je Holidej. Primetio je da su joj se na to pitanje ruke u krilu zgrčile. Onda je rekla. – Ja sam Beti Metison, žena pokojnog Paula Metisona.

– Pokojnog? – primetio je Fild. – Video sam ga u gradu pre nekoliko dana... Mislim da je to bilo krajem prošle nedelje.

– On je sada mrtav – rekla je Beti Metison monotonim glasom kao da su je sva osećanja napustila.

– Paul na mene nije ostavio utisak čoveka koji će tako brzo umreti – rekao je Fild.

– I nije umro, mister Filde. Ubijen je, mučki ubijen. Videla sam to svojim očima. Gledala sam čoveka koji ga je ubio isto kao što sam videla i smrt mog nećaka kada su došli ostali. – Suze su joj se slivale niz lice i grudi su joj se burno nadimale od uzbuđenja koje je u njoj izazvalo sećanje na tragičan događaj. Videla sam tog čoveka jasno kao

što sada vidim vas, mister Filde. Bio je to Tom Kern.

– Kern! – Izgovorio je Fild naglašavajući svako slovo. Holidej ga je pogledao upitno. Fild je požurio da mu objasni. – Revolveraš. Došao je kao takav u naš kraj i odmah se otvoreno pokazao ko je i šta je. On je od onih ljudi koji ubiju, a ne trepnu.

Holidej je ponovo obratio pažnju na mladu ženu i otkrio da ga ona pažljivo posmatra. – Kad već sve to znate, misis Metison, zašto niste otišli šerifu? Lično se svetiti ljudima takvog soja nije baš razumno – rekao je.

– Šerifu? – rekla je i iz njenog glasa izlio se osećaj nezadovoljstva. – Vi ste, mora biti, novajlija u ovim krajevima, mister Holideje. Zakon u ovom gradu predstavlja šerif Hori Silvester. Mislim da će se mister Fild složiti sa mnom da je on isto tako poročan čovek kao i sam Kern.

Holidej se okrenuo Mortu Fildu i ovaj je slegnuo ramenima i rekao. – Silvester nije baš andeo, Holideje. O njemu kruže dosta ružne glasine.

– Imate li prijatelja u gradu? – zapitao je Holidej mladu ženu.

– Mislila sam da imam, mister Holideje – odgovorila je ona već dosta čvrstim glasom. – Otišla sam njima. Vidite, u gradu ima ljudi koji su s vremena na vreme dolazili da posete mog muža. Ponekad je on odlazio s njima a ja sam pretpostavljala da je u pitanju dogon stoke, ili neki drugi sličan posao. Ta Paulova odsustvovanja od kuće uvek su mu donosila korist, nekada čak toliko koristi da je već davno trebalo da posumnjam u ispravan karakter tih izleta.

Fild je zaustio da je prekine, ali mu je Holidej pokretom ruke dao znak da čuti. Dignuvši pogled, Beti je rekla. – Moj muž je bio bandit, mister Holideje. Konačno je is-

tina o njemu postala toliko očigledna da se teško mogla ignorirati. Rekla sam mu da mi je sve jasno, počeli smo razgovor i ja sam uspela da uverim Paula da je njegova prošlost ružna i prljava. Obećao mi je da će promeniti način života i tog obećanja se držao više od tri meseca. A onda, bilo je to pre nekoliko noći, Tom Kern je dojahao našoj kući i to je Paula učinilo nervoznim i nespokojnim. Kern ga je pozvao da izađe na verandu ispred kuće i zatvorio je za njim vrata meni ispred nosa. Čula sam razgovor i raspravljanje, a onda je odjeknuo pucanj. Kada sam istrčala napolje, zatekla sam Kerna sa revolverom koji se još dimio u ruci i Paula koji se grčevito pritiskajući stomak rukama još uvek držao na nogama. U tom trenutku je iz kuće istrčao moj nećak koji se nalazio kod nas u poseti. Kern je skočio sa verande, a iz mraka je izjahala grupa konjanika. Bila sam toliko zaprepašćena i spetljana da nisam bila svesna toga šta se događa. Kuršumi su doletali sa svih strana. Čula sam da je moj nećak bolno kriknuo i videla ga kako posrće preko čistine. Dok sam stigla do njega, neko je zapalio drveni krov verande bakljom natopljenom smolom, a neko je naleteo konjem na mene i oborio me na zemlju. Zadobila sam i udarac po glavi i mogu smatrati srećom što udarac nije bio previše jak. Kada sam se osvestila, kuća je bila izgorela a moj muž i nećak bili su mrtvi.

Holidej je ustao i prošetao nekoliko koraka.

Beti Metison je zućutala. Sedela je nepomično na stolici ukrućenih ramena, stisnutih usana i praznog izraza lica.

Holidej se setio prve zapaljene ranč kuće pored koje je prošao i dva groba na koje je kasnije naišao. Grobovi su bili najmanje milju udaljeni daleko od kuće.

– Zašto ste njihova tela vukli onoliko da-

leko od mesta gde su poginuli, gospodo Metison? – zapitao je.

Beti je žustro digla glavu i vatra ljutine ponovo je buknila u njenim očima. – Da ih pokažem ljudima, eto zašto. Htela sam njihova tela da donesem u grad. Želela sam da ceo svet sazna kakva je otrovna zmija Tom Kern.

– Zašto ste se uz put predomislili?

– Shvatila sam koliko je to beznačajno, mister Holideje. Znajući kakve je vrste šerif Silvester, uverena sam da od njega ne mogu očekivati nikakvu pomoć. A postojao je i jedan drugi razlog. Htela sam da nešto sama preduzmem i onda je bilo bolje da u grad dođem sama i neprimećena. S tom odlukom u glavi došla sam da potražim Eda Vudroua i Taja Pulena koji su često posećivali Paula. Mada sa mnogom nisu imali nikada nikakvog kontakta, imala sam utisak da su sa Paulom u prijateljskim odnosima. Zato sam im ponudila novac, sve što smo Paul i ja do tada uštedeli.

Gledajući prsten koji je pokušala da trampi za revolver, Dok je rekao. – I oni su ga uzeli?

Beti se gorko osmehnula i klimnula glavom. – Oh da, uzeli su sve i rekli su da će učiniti što mogu sa Kernom. To je bilo pre dva dana. Od tada sam Toma Kerna videla više puta, a videla sam i njih, uvek u pripitom stanju. Tek danas poslepodne prišla sam Edu Vudrou i on mi se nasmejao u lice i rekao mi da se trgnem iz sna. I Pulen se nasmejao. Tek tada sam shvatila kolika sam budala ispala. Pulen i Vudrou su u stvari prijatelji Toma Kerna ili ako ne to, onda ga se u najmanju ruku plaše.

Holidej je sada imao sasvim jasnu predstavu o položaju mlade žene i svim srcem je saosećao s njom. Ali, šta je mogao učiniti da

joj pomogne da zadovolji svoju žeđ za osvetom?

– Neće vam biti potreban taj revolver – rekao joj je naglašavajući svaku reč. – Želeo bih da odavde odete negde gde se možete na miru odmoriti. Prepustite to meni. Za sada još ne znam šta mogu da učinim, ali, potrudicu se da vas ne razočaram.

Beti je nesigurno ustala na noge i rukom zagladila suknju. Zatim je prešla pogledom od Filda do Holideja i nazad, ne trudeći se da u očima sakrije izraz sumnje i iznenađenja.

– Ali? – zašto – zapitala je.

Holidej je slegnuo ramenima. – Nije važno. Recimo da verujem u solidarnost među ljudima. – Zatim je zapitao. – Koliko novca ste im dali?

– Četiri stotine dolara, mister Holideje.

Holidej je umorno digao obrve. – Za taj novac mogli ste iznajmiti prvoklasnog revolveraša koji bi sa zanatskom solidnošću izvršio vašu osvetničku naredbu. Ali, ipak je bolje što to niste učinili. Kada se lanac smrti pokrene, nikada se ne zna gde će se zaustaviti. – Okrenuo se, prišao vratima i otvorivši ih, zagledao se u noć. Njegov ždrebac je mirno stajao kod privezišta čekajući strpljivo da ga gospodar smesti u štalu i nahrani. Zastajući na vratima, Dok se obratio Fildu. – Mister Filde, hoćete li se pobrinuti za misis Metison? Pripazite da bude sklonjena u zavetrinu.

– Hoću, sigurno hoću, mister Holideje. – Fild je začutao kao da premišlja. – Čujte, pre nego što odete tako upola zapeti kao puška, saslušajte me za trenutak. Moram da vam skrenem pažnju da ne znate u šta se uvaljujete. Ta banda je pokvarena, opasna i...

Mort Fild je začutao, jer na vratima nije više bilo nikoga. Trenutak kasnije, na ulici

je odjeknuo topot konja u hodu. Požurio je na trotoar praćen mladom ženom i ugledao visokog došljaka na snažnom vrancu. Neko-liko trenutaka kasnije, silueta konja i jahača utionula je u mrak.

– Pa eto, madam, to je za trenutak sve – rekao je Fild i pogledao je u oči. – Nadam se da ćete biti dovoljno razumni da ostanete po strani i da se nepotrebno ne izlažete opasnosti. Umešate li se, možete samo napraviti nešto gore. Jeste li obezbedili prenoćište u gradu?

– Jesam, u pansionu, gospodine Filde.

– Odvešću vas tamo, poručicu vam nešto za večeru, a posle toga želeo bih da odete u postelju. To bi bilo najbolje. Slažete li se?

Beti nije odgovorila. Stajala je zagledana u mrak tamo gde je nestao Holidej. Pitala se šta bi se u njenom životu odigralo da je kao devojka srela čoveka kao što je on. Paul Metison joj je zavrteo glavu svojiim kavaljerskim ponašanjem, namešteno finim načinom govora i velikim ambicijama. No, čak i one večeri kada je prihvatila njegovu ponudu za brak, u dubini duše gajila je neke rezerve u odnosu na njega.

Dok je praćena Mortonom Fildom išla trotoarom, mahinalno je okretala venčani prsten na ruci.

II

Dok Holidej je odgurnuo oba krila leptirskih vrata i zastao držeći i dalje ruke na vratima. Pogled mu je kliznuo po salunu prepunom gostiju i zadržao se na grupi najbučnijih, grupi od oko desetak ljudi okupljenih u suprotnom uglu odaje. Dvojica od njih, lica crvenih od velike količine popijenog viskija, tapšali su jedan drugoga po mišicama i ramenima i pijano se sudarali s

ostalima, ali, to izgleda nikome nije smetalo. Bili su to krupni, naoko snažni ljudi, tromi i nezgrapnih pokreta.

Holidej je ušao u odaju i zauzeo mesto pored šanka, odakle je mogao da motri bučnu grupu i da u isto vreme drži na oku sve ostale goste. Barmen mu je doneo naručeno piće i vratio mu ostatak novca. Dok je hteo da mu odmah postavi nekoliko pitanja, ali se uzdržao. Biće dosta vremena za to, zaključio je, ako Fild bude zadržao mladu ženu u pozadini van domašaja igre.

Malo kasnije, dok je barmen bio zabavljen čišćenjem šanka u njegovoj blizini, Holidej je zaključio da je došao trenutak za akciju. Nije ništa znao o ovom gradu, sem da je šerif čovek sumnjive reputacije i da neki čovek po imenu Tom Kern radi manje ili više ono što mu je volja. To je naizgled prijatnom gradu stavljalo pečat nezdravog stanja.

– Zna li dvojicu od kojih se jedan zove Pulen a drugi Vudrou? – zapitao je barmen i zapazio kako je ovaj pri pomenu tih imena žmirmuo i neprimetno promenio izraz lica.

– Da, znam ih došljače.

– Jesu li sada u ovom salunu?

– Čujete li onu galamu, mister? Podite u pravcu odakle galama dopire i sigurno ćete ih naći.

Bilo je baš onako kao što je Holidej pretpostavljao. Banda pustahija je mahnitala, uživala u plodovima podle prevare koja je jednu naivnu, očajnu ženu lišila njenog novca. Nitkovi su se cinično smejali u iščekivanju daljih posledica koje su njima izgledale zabavne. Tudi jad je u njima izazvao radost! Takva izopačenost je Holideja uvek dovodila do besa i on je do beline nokata stisnuo pesnice. Pogledao je preko ramena grupe građana i video da se grupa nasilnika i dalje suludo cereka, zabavljena gurkanjem, pljes-

kanjem po prsima i ramenima i otimanjem oko flaše viskija iz koje je od tog grabljenja više oticalo na pod nego u njihova grla. Pažljivo je odmerio dvojicu za koje se interesovao i konačno zaključio da nijedan od njih ne izgleda mnogo opasniji od ostalih iz gomile.

– Hvala na obaveštenju – rekao je Holidej pre nego što je ispio svoje piće. Obrisao je nausnicu vrhom srednjeg prsta i, prišavši grupi zapitao namešteno bahatim glasom.

– Jesu li ovde Pulen i Vudrou?

U tren oka, galamdžije su prestale da se otimaju o flašu viskija.

– Ko pita – začuo se nečiji glas.

– Ja sam Džon Holidej i dolazim iz pokrajine River Plejt – obratio se Holidej čoveku pored sebe, odevenom u iznošeno kaubojsko odelo, po rastu bliskom kepecu, s ožiljkom na vilici.

Iz grupe se izdvojio jedan čovek visok i mršav. Bazdio je na loš viski i duvansku krdžu. Usne je držao čvrsto stisnute, i mada je nekada možda bio lep čovek, grubost i oštrina crta njegovog lica uništile su ono što je to lice nekada obećavalo.

– Šta želiš s Edom Vudroom? – zapitao je šuškvim glasom.

– Prešao sam dosta milja da bih razgovarao s njim – rekao je Dok. – Imamo dosta zajedničkih prijatelja u pokrajini River Plejt, a ja se u ovom gradu osećam nekako izgubljen. Možda bi mi on pomogao da se malo snađem.

– Pokrajina Plejt? – Visoki je odrečno zavrteo glavom. – Ne, ne sećam se da tamo imam nekih prijatelja, Holideje. Možda bi se setio ako bi mi rekao neko ime ili neki putokaz...

Holidej je odgurnuo kepeca i zgrabio Vudroa za prsa košulje. Za tren oka u ruci mu se stvorio revolver i on je pritisnuo otvor

cevi na žilavi kaubojev vrat. Istovremeno je koraknuo dva koraka nazad, i naslonio se leđima na šank. Zatim je Vudrou izvio ruku i primorao ga da mu okrene leđa, a onda zapitao. – A sada mi reci gde je Pulen?

Ostali revolveraši su ostali bez pokreta. Holidej je zapazio da su trojica nervozno pogledali u pravcu čoveka koji je, slučajno ili namerno, stajao izdvojen od ostalih.

Holidej se obratio tom čoveku. O'kej, mister, biće da si ti Pulen. Okreni se, podi laganim korakom, otvori vrata i izađi napolje. Ako slučajno potrčiš, tvoj prijatelj će dobiti svoje.

Rugoba od čoveka kome se Dok obratio bio je punačak, volovski debelog vrata. Ruke, duge, ogromne i čupave klatile su mu se pored tela. Na Holidejeve reči nije se ni pomakao, niti su to učinili drugi. Iza Holideja vladala je duboka tišina.

– Imaš deset sekundi da se odlučiš, mister – upozorio je Holidej čoveka za koga je pretpostavljao da je Pulen. – Posle toga počecu da pritiskam jače.

Vudrou je učinio pokret kao da će se okrenuti, ali ga je pritisak revolvera na vrat primorao da se umiri.

Pulen je rekao. – Može se desiti da odeš u pakao, Holideje.

– Ako i idem, mister, bar vas dvojica ćete poći sa mnom. Dobro razmisli pre nego što se odlučiš.

Nastao je kritičan trenutak. Ako bi došlo do gužve, nesumnjivo da bi nekoliko revolveraša dobili svoju porciju olova, ali bi isto na kraju dobio i on. Događaje je po svaku cenu trebalo skrenuti sa tog pravca. Jasnim ali ledenim glasom dobacio je bandi Pulenovih i Vudrouovih prijatelja. – U ovakvim trenucima, džentlmeni, prvi ko učini nesmotren pokret mrtav je. Dobro razmislite šta radite. Želim samo Vudroua i Pulena koji

su do sada pokazali da su sposobni samo da se hvataju u koštac sa ženama. Ako zbog toga hoćete da rizikujete život, samo napred.

Vudrou je nemo zinuo, a Pulen se namrštio. Prvi se pribrao i prasnuo Pulen. – O kakvoj to proketoj ženi govoriš, Holideje? Šta ovo sve znači, do đavola?

– Došao sam da uzmem četiri stotine dolara, Pulene – rekao je Holidej. – A mislim da ću to lakše izvući iz vaših džepova ako budemo napolju nego unutra. Dajem vam poslednju šansu da izađete.

Dok Holidej je zapeo obarač revolvera i smrtonosno metalno „klik“ jezivo je odjeknulo u grobnoj tišini. Pulen je liznuo usne i nervozno se osvrnuo oko sebe. Od gostiju za šankom niko nije ispoljio želju da se umeša.

Holidej je stigao do vrata i naredio Vudrou da ih otvori. Kada ga je revolveraš poslušao, Holidej je uperio revolver na Pulena. U tom trenutku, Vudrou je očigledno poverovao da mu je time pružena šansa da pobegne, pa je jurnuo napred. Ali, Holidej mu je hitro podmetnuo nogu i sapleo ga. Zatim je, kada se Pulen zgrčio u nameri da se baci na njega, Dok zgrabio Vudroua za košulju, digao ga jednim trzajem na noge i svom snagom ga tresnuo o dovratnik. Revolveraš je bolno zaurao i pobledeo. Holidej mu je prislonio cev revolvera na usta, a hladan znoj orosio je Vudrouovo lice.

– Taje, za ime božje – procivleo je Vudrou. – Učini kao što kaže. Vidiš da je lud.

Pulen je lagano izašao u dvorište. Holidej je gurnuo Vudroua za njim i obojicu ih zadržao na nišanu. Nije se potrudio da za sobom zatvori sporedna vrata saluna. Dao je pokretom revolvera znak obojici revolveraša da pođu dalje prema sporednoj ulici koja se pružala pored saluna, pazeći pri tome da obojica ostanu obasjani svetlošću sve-

tiljki, a on sam u polutami. Za sobom je čuo šum koraka po drvenom podu saluna i video da je svetli otvor vrata ispunila nečija tamna silueta. Ali, ma ko da je to bio, verovatno je bolje razmislio o svom postupku, pa je odskočio dalje od vrata.

Holidej je priterao Pulena i Vudroua do ograde, rekao im da tu stanu i naredio im da isprazne džepove. Vudrou je brzo poslušao i psujući sebi u bradu, iz džepa izvukao svežaj izgužvanih novčanica. Holidej ga je odgurnuo do ograde i okrenuo se Pulenu. Ovaj je stajao još uvek neodlučan, da li da poslušaa došljakovo naređenje, ali su ga Dokov izraz lica i preteći uperen revolver upozorili da došljak misli ozbiljno.

– Mister, želim samo udovičin novac. Kasnije će se već neko drugi razračunati sa vašim prijateljem Tomom Kernom zbog ubistva njenog muža, ali, što se mene tiče, to je nešto drugo. Sada ispraznite džepove pa da se rastajemo.

Pulen je zavukao ruke u džepove. Izvadio je smotuljak novčanica i bacio ga na zemlju, a onda, rastegnuvši usne u keženje koje je izražavalo njegovu ljutnju i negodovanje, rekao. – Sagni se pa pokupi, skitnice.

Holidej nije obratio pažnju na novac, znajući šta Pulen ima na umu. Pružio je ruku i privukao Pulena sebi i svom snagom zario cev revolvera u džinov stomak. Kada se Pulen stenjući savio, Holidej je snažno tresnuo revolveraša revolverom po glavi. Pulen se bez glasa srušio na zemlju.

Onda je Holidej ćutke dao znak Vudrou da pokupi novac. Kada je revolveraš učinio ono što mu je naređeno, Holidej je uzeo novac iz njegove ruke i stavio ga sebi u džep. Zatim se udaljio korak nazad od revolveraša.

– Ostani ovde pet minuta, mister – rekao je Dok Holidej. – Ako se mrdneš, znaj da

sam ja možda u blizini i da ti mogu zbog toga prosvirati mešinu tanetom. A kada se tvoj prijatelj probudi, reci mu da misis Mettison ostavi na miru. Isto važi i za tebe.

Vudrou je nemo zurio u njega. Holidej se tiho povukao u mrak, a onda se sporednom ulicom uputio prema drugom kraju grada.

*

Mršav čovek niskog rasta nagnuo se napred i dva puta žestoko udario Vudroua šakom po licu. Tanak mlaz krvi potekao je iz Vudrouovih napuklih usana. One koji su to posmatrali, nije nimalo začudilo što je Vudrou primio udarce pokorno, ne pokazavši ni nagoveštaj želje da uzvрати. Svi su znali, kao uostalom i Vudrou, da kada u Tomu Kernu proključa bes, nečija glava vrlo lako može pasti.

– Dopustili ste da jedan čovek, jedan nalickani probisvet dode i sredi vas kao da ste poslušni dačići! – Urlao je čovečuljak.

Kern se okrenuo i pogledao ostale. Taj Pulen je bio odsutan, jer mu je gradski lekar previjao povredu glave.

– Niko i baš niko od vas ni prstom nije mrdnuo da ga onemogućii. Je li to tačno?

Niko ništa nije odgovorio. Kernova banda je bila potpuno sama u salunu, jer su svi gosti bili otišli, a na Kernovo naređenje pre desetak minuta je i barmen izašao iz odaje. Šerif Hori Silvester ušao je za trenutak unutra, ali je odmah nastavio svoj uobičajeni večernji obilazak grada, prepuštajući Kernu za trenutak brigu o Doku Holideju.

Kern je očima iskolačenim od besa ponovo pogledao Vudroua. – Imali smo grad u šaci. Imali smo kao na tanjiru ponudenu celu oblast. Postoji samo jedan put u grad i jedan put iz grada – ukoliko se ne bi našla neka budala koja bi pokušala da po ovom vremenu pređe preko planina. Sve je bilo

sređeno i zrelo za branje plodova. A šta se desilo?

Kern je Vudrou dao znak da mu naspe piće u čašu. Kada je ovaj poslušao, Kern je srknuo viski i promućkao tečnost u ustima, stisnuvši još više tanke, stisnute usne. Duboko zamišljen zagledao se u ravnu površinu stola, a onda nastavio.

– Ispostavilo se da sam unajmio gomilu budala koji su uz to još i kukavice od glave do pete. Jedan jedini čovek, probisvet, mustra bez vrednosti pojavio se odnekuda i minirao ceo posao. – Kernove zlobne, sitne oči prošetale su od jednog do drugog najamnika. Zatim je odjednom hitnuo čašu o površinu stola i zaurao prigušujući zveket razbijenog stakla. – Nadite Holideja! Uklonite ga! Svršite s njim u roku od jednog časa! Odlazite!

Kern je ustao i počeo da gura svoje ljude prema vratima saluna. U jednom trenutku nesavladivog besa, zavrtio je flašu sa viskijem i razbio je o zid iznad Vudrouove glave. Vudrou je uplašeno huknuo i odskočio u stranu. Kern mu je pritrčao, potegao revolver iz futrole i nekoliko puta udario Vudroua koji se od toga srušio na pod. Ostali su preplašeno pohrlili prema izlazima. Kada su svi otišli, Tom Kern se nagnuo nad okrvavljenog Vudroua. Govoreći vrlo tihim glasom rekao je. – Ede, ustani i nađi Holideja. Požuri!

Kern je pomogao svom plaćeniku da ustane s poda i gurnuo ga prema vratima. Ošamućeni i izubijani Vudrou je teturajući se pošao, udario u hodu nekoliko stolova pre nego što je shvatio pravac pored šanka i skoro se sručio kroz leptirasta vrata na ulicu.

Kern je prišao šanku i ispod tezge izvadio novu bocu viskija. Izvadio je zapušač, prineo bocu usnama i požudno ispio nekoliko gut-

ljaja. Zadržao je flašu na usnama sve dok nije osetio da mu grlo pliva u tečnosti, a onda je spustio flašu na tezgu, izvadio revolver iz futrole i izašao iz saluna.

Šerif Hori Silvester, koji je iz prikrajka posmatrao šta se u salunu događa od trenutka kada je nešto ranije izašao napolje, izašao mu je u susret obasjan svetlošću ulične svetiljke. Kern ga je značajno pogledao i hrapavim glasom rekao.

– Horne, moraćemo da prolijemo malo krvi. Prošlo je prilično vremena od kako se to desilo poslednji put. Građani mogu doći na luckastu ideju da je najgore prošlo i da sada mogu nekažnjeno da nas izazivaju.

Silvester je odlučno odmahnuo glavom. – Ne, Tome, nikome ne pada na pamet da tako misli, kako ja vidim stvari.

– To što ti vidiš nešto je sasvim drugo od onoga što ja vidim. Taj Holidej, znaš li ga?

– Nikada nisam čuo za njega.

– Nisi? Čudno. U tvom pozivu čovek mora biti bolje informisan.

– Zašto? Zar je trebalo da ga znam. Je li neki poznat tip?

– Nije važno. Jesi li ga proverio?

– Naravno da sam ga proverio, Tome. Čim je dojahao u grad posetio je starog Morta Filda, a onda se pojavio u salunu.

– Fild – rekao je Kern i ledeni ton kojim je izgovorio sedlarevo ime naterao je Horna Silvestera da uzdrhti od jeze.

– Mort Fild je jedan od najomiljenijih ljudi u ovom gradu – rekao je Silvester. – Sem toga, on je već star čovek i ne može nikome pričiniti mnogo zla.

– Misliš? A ja kažem suprotno. Može on pričiniti mnogo zla, više nego što ti misliš. On ume da razmišlja, da kuje planove i da govori, a to je često mnogo opasnije nego baratanje pesnicom ili revolverom. Prema

tome, ti se moraš pobrinuti za njega. Još noćas!

Iz Silvesterovog lica nestala je i poslednja kap krvi. Nije se plašio Morta Filda i nije sumnjao da starog gavrana lako može ukloniti s puta. Ali, ljudi su već počeli da pričaju o onome što je Holidej, jedan nepoznati došljak, učinio te večeri, a neki su znali da je Holidej pre toga posetio Filda. Čak je čuo govorkanja da je te večeri i Beti Metison bila u Fildovoj saračnici i da je posle toga Fild otpratio do pansiona gde je imala sobu.

– Sto mu muka, Tome – rekao je – ako si prinuđen da starog Morta ukloniš s puta, onda znaj da će mnogi ljudi početi da...

Kern je prišao korak bliže i odjednom se u njegovoj ruci stvorio revolver. Oči su mu sijale kao užareno ugljevlje; lice mu je dobilo ludački izraz. Silvester je uplašeno ustuknuo korak nazad i ugrizao se za usnu. Ispužio je ispred sebe obe ruke kao kad se želi da neko ostane na rastojanju.

– U redu, u redu, Tome – rekao je žurno. – Kako god ti kažeš.

– Noćas, Horni, još noćas. Sutra ujutru jedan od vas dvojice biće mrtav. Ako ne on, bićeš ti.

Tom Kern se okrenuo i izašao. Posmatrajući ga kako odlazi, Hori Silvester je osetio neodoljivu želju da potegne revolver i ubije ga. Ali, nije imao dovoljno samopouzdanja čak ni tada kada je gledao Kernu u leđa. Suvviše mnogo je čuo o Kernovoj veštini rukovanja revolverom. Zato je odoleo trenutnom iskušenju i pošao svojim putem. Taj put ga je vodio do ubistva jednog starog čoveka, protiv koga on lično nije imao ništa.

III

Pošto je u pansion u kome je odsela Beti Metison poslao pun poslužavnik hrane namenjen mladoj ženi, Mort Fild je večerao u

malom restoranu u glavnoj ulici. Zatim je kao i obično ispio svoje dve čaše pića u salunu, pa se vratio u svoju trgovinu u nameri da tu sačeka vesti od Holideja. Sedeći za svojom radnom tezgom sa sedlom ispred sebe koje je nastavio da šije više iz dosade nego iz potrebe, počeo je da razmišlja o drugim problemima koji su ga već duže vremena mučili. Sada je više nego ikada osećao da bi trebalo nešto preduzeti protiv Kerna i bande njegovih pustahija. Ali, na pamet mu nije dolazilo šta bi to trebalo preduzeti i kako da to što se preduzme postigne neki efekat. Kern je bio skoro svemoguć u njihovom gradu. On je bio ubica i to je jasno pokazao uklonivši petoricu ljudi koji su pokušali da spreče njegovo divljanje i njegovu samovolju. U početku, on se ugnjezdio u salunu. Bio je uvek pri ruci kada bi iskrsele neke neprilike i nikada nije propuštao da te neprilike dovede do kraja i da im svoj pečat.

Uveravao je sebe da će jednoga dana neko već pokazati Kernu ono što je zaslužio i da će ga staviti na pravo mesto. Dok taj dan ne dođe, Mort nije video nikakvog načina da se on lično ili neko drugi suprotstavi tome profesionalnom ubici. Šerif Hori Silvester bio je nešto drugo. Za godinu dana svog šerifovanja u gradu, Silvester je učinio malo ili skoro nimalo i, gledajući kasniji razvoj događaja, Mort je smatrao da bi bilo bolje da je tako i ostalo. Ali, došao je Tom Kern. Posle toga, Hori Silvester je hapsio pijance, sprečio nekoliko uličnih tuča, isterao iz grada jednog Teksašanina stočara koji je smatrao da se može ponašati slobodno kao da je u preriji, ali, uglavnom je švrljao po gradu i krao bogu dane, ispijajući u salunima brojne čaše viskija i redovno zaboravljajući da popijeno piće plati. Međutim, pojava Toma Kerna imala je uticaj i na Hori Silvestera. Malo pomalo šerif je počeo uobražavati da

je značajniji nego što stvarno jeste i to se čak odrazilo na njegovom fizičkom ponašanju. Hori Silvester je pri hodanju počeo da se njiše u ramenima i da se prsi, nastojeći da svojim nadmenim držanjem da svojoj ličnosti više značaja. Naravno, Kern je imao Silvestera u svojim rukama, Mort Fild u to nije ni najmanje sumnjao. Ali, šta je čovek mogao da uradi po tom pitanju. Ni Kern niti pak Silvester nisu činili ništa ilegalno.

Nisu radili ništa protivzakonito sve do tog trenutka, razmišljao je Mort. Ali, priča Beti Metison predstavljala je zaprepašćujuće otkrovenje o Kernovim nezajažljivim ambicijama. Činjenica da je muž Beti Metison, Paul Metison, član Kernove razbojničke bande, jedva da je iznenadila Morta. Paul Metison nikada na Morta Filda nije ostavio utisak solidnog čoveka, zapravo, ostavljao je utisak vrlo površnog i moralno labilnog čoveka, tako da se Mort čudio šta žena kao što je Beti Metison traži sa takvim tipom.

Sedeći pored započetog sedla, Mort je nastavio da razmišlja i šije. Koliko je znao, u gradu je bilo dovoljno časnih, poštenih i hrabrih ljudi koji bi udruženim snagama lako mogli da izađu na kraj sa huljom kao što je Kern, ali, tek uz cenu krvavog obračuna u koji za sada niko nije želeo da se umeša.

Posle jednog sata rada, Mort Fild je osetio da prsti počinju da ga bole. Shvatio je ono što je već više vremena kucalo na prozor njegove svesti, naime, da je sve stariji i slabiji. Odložio je iglu i konac, uspravio se i proteglio ruke. Da nisu u pitanju bili taj Holidej i ona žena Beti Metison, on bi se već davno povukao u svoju sobu u zadnjem delu kuće i već bi spavao snom pravednika u svom udobnom krevetu. Ali, ove noći znao je da mu san ne bi došao na oči, mada iz saluna nije čuo nikakvu galamu još od onda od kako se vratio u svoju radnju.

Prošao je kroz trgovinu do stambenog dela kuće i založio okruglastu trbušastu peć. Stavivši lonče za kafu da vri, stao je pored peći i počeo da trlja koščate ruke. Nije mu bilo hladno, ali mu se činilo da toplota tera ukrućenost iz njegovih prstiju.

Konačno je posle kratkog vremena voda u loncu proključala. Stavio je unutra malo grubo samlevene kafe i šećera i sačekao još trenutak da kafa provri. Zatim je nasuo sebi jedan lončić i tek što je seo na ivicu kreveta i prineo lonče usnama, u dvorištu je začuo neki šum nalik na grebanje. Uprkos svojoj starosti, sluh mu je bio neoštećen, ništa lošiji nego u mladosti. Imao je običaj da kaže da u mirnim noćima može da čuje buvu kad skoči.

Ostavivši šolju sa kafom na noćni stočić, Mort Fild je na prstima prišao do zadnjih vrata. Stajao je naslonjen uhom na zid nastojeći da kroz debelu dasku čuje šta se s druge strane događa. Međutim, u dvorištu je vladala potpuna tišina, remećena samo tihim šumom vetra kroz bokove cveća koje je stari Mort negovao vrlo brižljivo. Pet minuta je prošlo i pokazujući strpljenje čoveka koji je celog svog života ili nekog gonio ili bio gonjen, Mort Fild je ostao uhom naslonjen na zid i apsolutno miran. Jedini šum koji se čuo, bio je šum vetra. Došavši do uverenja da se mora prevariti, Mort je uklonio zasun na zadnjim vratima i otvorio vrata ka sebi. Napolju je pomrčina bila tako duboka da mu je trebalo nekoliko sekundi da razabere liniju žbunja pored ograde i ogradu iza nje. Nekoliko puta je pogledom obuhvatio dvorište toliko koliko mu je bilo moguće da prodre u mrak, pre nego što je, sležući ramenima, učinio pokret da zatvori vrata. Tek u tom trenutku je Hori Silvester, koga je već izdalo strpljenje gurnuo ramenom na vrata i odbacio Morta u unutrašnjost sobe. Od

udara šerifovog ramena u vrata, Mort je izgubio ravnotežu i pao. No, istog sekunda kada je pao na pod, počeo se grčevito bacakati nogama i rukama, tražeći oslonac pod sobom.

Još mu nije bilo uspelo da ustane, kada je Silvester sa revolverom u ruci zatvorio vrata za sobom i gurnuo zasun u ležište. Silvester se posle toga oslonio leđima na drveni zid i pogledao starca koji se dizao. Na Mortovom licu izbrazdanom borama mnogih godina nije bilo ni nagoveštaja straha.

– O'kej, ustaj i pazi kako se ponašaš, Filde. Došao sam da malo pročaskam s tobom i bilo bi bolje za tebe ako mi na ono što te budem pitao daš tačne odgovore.

Mort se, ustajući, netremice zagledao u Silvestera zadovoljan što se u padu nije povredio.

– Šta ovo znači, Silvestere? Šta do đavola želiš od mene? Jesi li došao da opljačkaš jednog starca? Zar nisi našao dovoljno plena u gradu?

Silvester se osvrnuo oko sebe, više po navici nego što je to bilo potrebno, jer je vrebajući pogodan trenutak za upad, utvrdio da je Fild sam u svojoj sobi. Ali, uvek je želeo da bude sto posto siguran, i verovao je samo u ono što svojim očima vidi. Taj njegov krajnje oprezan pristup u svim njegovim odnosima sa ljudima, do tada mu je više nego jednom spasao život.

– Šta želiš do vruga? – ponovio je Fild pitanje.

Silvester je preteći zamahnuo revolverom. – Pitanja ću postavljati ja. I opominjem te, pazi kako razgovaraš sa mnom. A sada, objasni mi kakve veze imate ti i Holidej?

– Ko?

– Onaj došljak, skitnica koji je dojahao pred zalazak sunca i uputio se pravo u tvoju

radnju. Nemoj pokušati da me lažeš, jer nisam raspoložen da mi neko priča šarene laži.

Mort Fild je sa potpuno nedužnim izrazom lica odrečno odmahnuo glavom. – Silvestere, mnogo ljudi dolazi u moju radnju. Neki žele da im popravim sedla, a neki opet žele da kupe nova. Katkad neko traži uzde ili bisage ili nešto treće. Ponekad neko dođe da kupi revolver.

– Znam sve o tvojim vašljivim poslovima, Filde – prositkao je Silvester besno. Uvek je isto s tim blentavim izlapelim starim ljudima, pomislio je. Oni su uvek do krajnosti sigurni u sebe i retko kad se daju uplašiti. Činilo se da se tako ponašaju zbog toga što su došli do saznanja da je smrt nešto neminovno i da je utoliko bolje ukoliko dođe pre.

Silvester je nervozno mahnuo revolverom, a Mort Fild je ravnodušno prišao do okruglaste peći i nasuo sebi kafu u šolju. Ključajući od besa, Silvester je grmnio, prigušujući glas.

– Holidej je u tvojoj trgovini ostao prilično vremena, mister. Kada je izašao, ti si izašao zajedno s njim. Video vas je jedan moj prijatelj čiji je posao da otkrije i prati svako novo lice u gradu, bilo danju bilo noću. Prema tome, Holidej nije običan kupac koji je u tvoju radnju svratio da nešto kupi.

Mort Fild se osmehnuo šerifu. – Silvestere, mislim da suviše dugo vremena nosiš tu značku na prsima. Postao si nervozan, mister i u takvom stanju nerava poneki šerif lako može da vidi stvari drugačije od onoga što one u stvarnosti jesu. Ali, ako će ti to bilo na koji način pomoći, onda ti kažem da me je Holidej video kako radim i da je došao da pita gde se u gradu može prenoćiti i gde bi mogao utucati vreme do sutra ujutru.

Silvester je cinično razvukao usne i otkrio

krnjave zube. – To je glupa laž! A šta je s onom ženom, sa Metisonovom ženom?

– Šta je s njom? – zapitao je Fild shvatajući da njegova prevara svakog momenta može biti otkrivena. Ako je Silvester stvarno bio obavešten o razgovoru na trotoaru ispred njegove trgovine ili što je još gore o razgovoru u njegovom dućanu, onda je bio u velikoj nevolji.

– Došla je žurno do tvoje trgovine, nešto ste razgovarali i ona je ušla unutra, a za njom si ušao ti i malo kasnije Holidej. Kada ste nešto kasnije svi izašli napolje, ona je pošla s tobom, a Holidej se uputio u salun. Ništa od svega toga ne bi me mnogo brinulo Filde, ali, ono što se posle toga desilo mora da me brine.

– A šta se to desilo posle? – zapitao je Fild.

– Desilo se da je Holidej napao Pulena i Vudroua, da ih je silom izveo iz saluna i opljačkao ih.

– Zar je to stvarno učinio? – rekao je Mort Fild nesposoban da prikrije oduševljenje u svom glasu.

– Da, mister, baš to je učinio. Zatim je pobegao u pomrčinu. Ali, otišao je tek pošto je rekao da radi za račun Metisonove žene, koja je pre toga bila kod tebe i sa kojom ste ti i Holidej razgovarali.

Silvester se lagano udaljio od vrata i Mort Fild je čvršće stisnuo šolju koju je držao u ruci. Žalio je što se kafa u šolji ohladila i što u slučaju nevolje neće biti dovoljno ubojito oružje protiv Silvesterovog revolvera. Osećao je u sebi sve veću napetost, ali ne i strah. Silvester je pripadao vrsti ljudi koji ga, uprkos njihovog nasilničkog ponašanja, nikada u toku celog njegovog života nisu zabrinjavali i ozbiljno mu zadavali glavobolje.

– Znaš šta? – rekao je Silvester. – Došao sam do zaključka da se Holidej prihvatio da

reši nezgode te žene, a da si ti u tome pomogao. Znaš li gde te to stavlja u odnosu na ovaj grad? Ne verujem da ti to nije palo na um.

– Gde Silvestere?

Silvester ga je zgrabio za košulju i pokušao da ga privuče sebi. Fildova reakcija bila je bacanje šolje sa kafom šerifu u lice. Kafa je pljusnula Silvestera, ali je tečnost bila tek bezopasno topla i tek posle prvog iznenađenja, on je ponovo pružio ruke da zgrabi sedlara. Ali, Fild je ovaj put dograbio lonac sa peći. S elastičnošću iznenađujućom za tako starog čoveka, Fild se okrenuo i hitnuo lonac sa vrelom tečnošću. Lonac je okrznuo Silvestera po glavi i udarac, ma koliko slab, naterao je Silvestera da ustukne. Mort Fild je iskoristio taj trenutak i jurnuo u pravcu otvora pokrivenog zavesom koji je vodio u radnju, ali je Silvester pritisnuo okidač i opalio iz pištolja. Metak je pogodio Filda između plečki i stari zanatlija je odbačen napred takvom silinom da je proleteo kroz vrata u hodnik, otkinuo zavesu za koju se uhvatio i u padu je povukao sa sobom. Zavesa ga je prekrila i on se više nije pomakao.

Sipajući kroz stisnute zube bujicu groznih kletvi, Silvester je žurno prešao preko odaje i povukao starca za noge na krug osvetljen svetlošću petrolejke. Ali, kada ga je okrenuo na leđa i video krvavu mrlju na prsima, proizrokovanu izlaznom ranom od metka, znao je da je stari sedlar mrtav. Ustuknuo je korak, spreman da nagne u bekstvo, ali je tada primetio da iz džepa Mortove košulje viri komadić papira. Sagnuo se, izvukao papir i na brzinu ga pročitao.

Slab osmeh odagnao je usplahiren izraz sa njegovog lica i stavivši pismo Ambroza Filda u svoj džep, Silvester je požurio da izađe na zadnja vrata. Povukavši zasun, ot-

vorio je vrata i nervozno bacio pogled po dvorištu.

Prokleti Fild, rekao je sebi u bradu. I prokleti Tom Kern, takode! Hori Silvester je od sveg srca mrzeo što se našao u takvoj poziciji, jer nije bio siguran da li ga je neko video ili se slučajno našao u blizini i tako čuo pucanj. No, pošto nije imao vremena da mnogo razmišlja o svom položaju, jurnuo je u dvorište, kleknuo u mraku na kolena u blizini Fildovog ružičnjaka i posle dugog minuta koji mu se činio kao čitava večnost, ustao i što je tiše mogao, uputio se preko dvorišta do ograde koju je preskočio vrlo lako, s obzirom na svoju elastičnost. Tu je ponovo zastao i sačekao nekoliko trenutaka da bi se uverio da je ostao nezapažen i kada se niko nije pojavio da proveriti razlog pucnjave, on se okrenuo i udaljio brišući rukom krupne kapi znoja sa čela.

•

Čim je izašao iz saluna, Dok Holidej je otišao u gradsku štalu gde se nalazio njegov konj. Našao je svog ždrepcu u ograđenom prostoru, zajedno sa još dva druga konja. Zatim je probudio štalara i otuda uzeo svoje sedlo. Dva sata odmora izgleda da su njegovog konja dovoljno osvežili, tako da je Holidej mislio da će taj odmor njegovom ždrepcu dati dovoljno snage za bekstvo iz grada. Posle toga, pošto će se negde odmoriti još celu noć, bio je siguran da će vranac ujutru opet biti onaj stari durašni brzonogi konj. Uzevši životinju za uzde, poveo ga je uzanom ulicom iza Fildovog dućana i tu ga ostavio za kratko vreme, a on sam uputio se ka pansionu. Kratko raspitivanje kod portira obelodanilo mu je činjenicu da je Beti Metison rezervisala sobu broj 14 i da se tamo nalazi. Dobivši od nosatog portira obaveštenje da se soba nalazi na spratu, Holidej

se popeo uz stepenice, na kraju dugačkog hodnika našao sobu sa brojem 14 i diskretno zakucao na vrata.

– Ko je? – začuo se Betin nervozan glas.

– Doneo sam vam vaš novac, misis Metison – rekao je Holidej.

Čuo je kako se ključ u bravi okrenuo, a zatim su se vrata lagano odškrinula. Beti Metison je bila još uvek potpuno obučena i njena putna torba stajala je neraspakovana na krevetu. Holidej joj je pružio novac i svoj gest propratio rečima. – Ne znam koliko tu tačno ima i priznajem da nije bilo vremena da prekontrolišem da li sam sve pokupio što vam je oduzeto.

Beti je uzela novac i nije se čak ni potrudila da ga prebroji. Gledala ga je pravo u oči i malo zbunjena njegovim prisustvom progovorila. – Novac nije jedina stvar od vrednosti.

– U ovom momentu ovo je bilo najviše što smo mogli učiniti, misis Metison. Napravio sam priličnu frku u gradu i očekujem da bi noćas moglo da dođe do neprilika i gužve. Mislim da bi bilo bolje ako biste mogli da spavate na nekom drugom mestu.

Beti je začuđeno nabrala obrve. – Šta rekošte da ste učinili, mister Holideje?

– Imao sam mali razgovor s onim vašim poznanicima. Ne verujem da su povoljno primili moj zahtev za povraćaj vašeg novca, ali, nisu imali drugog izlaza nego da se s tim slože. Ne, to nije važno. Vidim da su vam stvari spakovane, pa hajdete da pođemo.

Beti ga je iznenađeno pogledala i ustuknula korak nazad. Očigledno da se dvoumila, nesigurna u sebe i u čoveka koga je tek upoznala. Njeno kolebanje bilo je razumljivo, s obzirom na nedavna iskustva, ali je poverenje prema visokom strancu koji se prema njoj pokazao krajnje preduzimljiv i

korektan ipak preovladalo. – Gde bih mogla da odem? – zapitala je.

– Zar nemate poznanika u gradu kod kojih biste se mogli smestiti?

– Ne. Mi smo živeli van grada i naši kontakti sa ljudima odavde bili su vrlo ograničeni.

Holidej se za trenutak zamislio. – Dobro, naći ćemo već neko mesto. – rekao je. – U ovom momentu najvažnije je da ne gubimo vreme, sem ukoliko želite da u ovu sobu upadne banda revolveraša u potrazi za mnom. Oni znaju da sam nastupao u vaše ime, pa stoga ni vi niste sigurni.

Beti ga je i dalje gledala začuđeno namrštenih obrva. A onda, kada se Holidej okrenuo i pošao, žurno je prišla do kreveta i uzela svoju putnu torbu. Na vratima je Holidej uzeo torbu iz njene ruke i ne govoreći više ni reč, poveo je hodnikom dalje niz stepenice. Ovaj put međutim nije pošao prema glavnom ulazu, već prema sporednim vratima sa druge strane pansionске zgrade. Dok je sa vrata proveravao da u dvorištu možda neko ne vrebava u zasedi, osetio je iza sebe u blizini njeno prisustvo i prijatan miris zagolicao mu je nozdrve. Žmarci uzbudenja izazvani prijatnošću njenog parfema naterali su ga da baci pogled preko ramena i otkrije da i ona njega posmatra pažljivo.

– Mislim da će sve biti u redu, misis Metison, pod uslovom da radite sve ono što vam budem rekao – kazao je Dok.

– Ali, kuda idemo? Ne mogu tek tako poći sa vama u noć. Ja sam udata žena, ili u najmanju ruku bar sam to bila.

– U tom pogledu ne treba ništa da se brinete, madam – rekao je Holidej vodeći je preko dvorišta. Kada su stigli do sporedne ulice u kojoj ih je čekao Holidejev konj, ždrebac je radosno frknuo u znak dobrodošlice. Holidej je privezao njenu torbu za

sedlo i zapitao. – Imate li konja misis Metison?

Ona je klimnula glavom. Na neki način, pomrčina oko njih doprinosila je da joj Holidej izgleda viši i zagonetniji nego pri jasnoj svetlosti. No, uprkos nekoj neodređenoj strepnji koja je i dalje nije napuštala, osećala je da bi postavljanje novih pitanja bilo beskorisno i da ne bi dalo zadovoljavajuće rezultate.

– Moj konj je u gradskoj štali – rekla je.

– Na vaše ime je dat?

– Da.

– Onda sačekajte ovde.

Holidej se žurnim koracima udaljio i posle pet minuta vratio se vodeći za sobom njenog konja. Osetio je olakšanje kada je video da je to snažna durašna životinja, sposobna za put koji im je predstojao. Pošto je proverio da je kolan dobro pritegnut, rekao joj je da ga može pojahati i bio je zadržan lakom kojom se bez njegove pomoći vinula u sedlo. Protirjavši prijateljski po gubici svog vranca, Holidej se osvrnuo oko sebe, obuhvatajući pogledom tamu koja ih je okruživala.

– Ovde ćete biti bezbedni, misis Metison. Ako bi neko slučajno naišao, povucite se samo bliže ogradi. Ima dovoljno mesta za prolaz svakome ko bi naišao, a u ovom mraku niko vas neće zapaziti, ako budete nekoliko koraka dalje od ulice.

– A gde ćete vi sada? – zapitala je. – I šta imate na umu?

– Nameravam da se vratim do Filda i da mu kažem šta se desilo i šta ćemo učiniti. Treba da ga obavestimo, jer će on biti veza sa gradom. Neću se zadržati dugo.

Beti je zaustila da se usprotivi njegovom odlasku, ali, pre nego što je uspela da progovori reč, Holidej je kliznuo u mrak i ona se našla sama.

Noć je bila prohladna i svuda oko nje vladala je apsolutna tišina. Utoliko je više iznenađeno poskočila kada je na ruci osetila dodir nečeg hladnog. No, odmah se umirila, jer je videla da je to došljakov konj digao njušku do nje kao da i ona oseća usamljenost u toj čudnoj noći i da bi ga umirila potapšala ga je rukom po čelu. Konj, kao i njegov gospodar, odisao je snagom i izdržljivošću. Došavši na tu pomisao, Beti se malo pomalo sasvim vratila razmišljanju o čoveku sa kojim je te večeri pošla u neizvesnost. Bila je radoznala da sazna kako mu je uspeo da od dvojice nevaljalaca izvuče njen novac, od nevaljalaca za koje je tog istog dana doznala da su uvek u društvu Toma Kerna i da, prema tome, ne mogu biti ništa manje zli i pokvareni nego ostali članovi Kernove bande.

Beti je sedela na leđima svog konja i obuzeta mislima osluškivala šumove noći. Mašta da je Holidej te noći učinio, izgleda da zbog toga niko nije mnogo hajao. Da se slučajno desila neka krupna nezgoda, Kern i njegova banda prevrнула bi ceo grad da nađu Holideja i da mu se osvete. Ali, na ulici nije bilo nikoga, izgledalo je kao da ceo grad pripada njoj i Holideju i da ga njih dvoje imaju na apsolutnom raspolaganju. Osećala je da je ta misao greje i prestala je da o tome razmišlja tek kada je shvatila koliko je bila neverna uspomeni jednog čoveka. U poslednje vreme, osećala je izvesnu odbojnost prema Paulu zbog njegovih slabosti, ali na kraju, on je bio njen čovek i ona ga je morala prihvatiti bio on takav ili čak i gori.

U očima su joj se zakovitlale suze, ali, to nisu bile suze ojađenosti zbog gubitka Paula Metisona. To je opet obuzimao osećaj straha i napetosti. Obrisala je oči i zaklela se u sebi da će se obuzdati i smiriti. No, odmah je shvatila da su joj za to potrebne snaga i

odlučnost Doka Holideja i zato je rešila da dopusti tom snažnom i odlučnom došljaku da bar privremeno diktira dalji tok njenog života.

*

Stigavši u blizinu trgovine Morta Filda, Holidej je primetio da je unutrašnjost zgrade osvetljena, da u kući gori vatra i da su zadnja vrata otvorena. Prešao je preko dvorišta i priljubio se uz zid pola metra daleko od ulaznih vrata. Pošto iz unutrašnjosti zgrade nije čuo nikakav šum, izvukao je revolver i ušao unutra. Letimice je obuhvatio odaju i odmah primetio mrlje od kafe na podu, a nešto malo dalje pored zida i prevrnuti stari pocrneo lonac za kuvanje kafe. Odmah zatim ugledao je i čoveka opruženog na podu.

Digao je Filda sa poda i odneo ga do ležaja pored zida. Spustio ga je pažljivo na ležaj i pošto mu je uklonio pramen sede kose sa čela, izvršio je letimičan površan pregled. Otkrio je da je Fild pogođen hicem u leđa i da je metak teškog kalibra prošao kroz staro mršavo telo od čega je nastupila trenutna smrt.

Pošto je brižljivo sklopio zapažene činjenice, Holidej je na brzu ruku pretražio odaju, ali, nije mogao da nađe ništa što bi pružalo makar najmanji znak o identitetu ubice. Znao je da se Fild pre smrti borio s ubicom, i to ga nije čudilo. Zapazio je da nema pisma koje je Fild stavio u džep košulje. Mort nije znao da čita, pa je zbog toga Holidej sumnjao da je u međuvremenu od njihovog rastanka stari sedlar vadio pismo iz džepa. Ali, uzalud je gurao prste sve dublje i temeljno pretresao džep, jer pisma nije bilo. Konačno je zaključio da je Mortov ubica verovatno uzeo pismo. Holidej je za trenutak odložio revolver i obrisao dlanove džep-

nom maramicom. Sada mu nevolje misis Metison nisu više izgledale toliko važne. Na neki način optuživao je sebe da je kriv za smrt Morta Filda. Da je pustio Filda da gospodi Metison proda revolver, možda bi stari sedlar i sada još bio živ.

Ali, na žalost, on je bio mrtav i tu činjenicu ništa više nije moglo da promeni. Ni za trenutak se nije dvoumio šta da čini i odmah se vratio tamo gde ga je Beti Metison nestrpljivo očekivala.

Došao je do zaključka da će biti bolje ako je odmah ne opterećuje obaveštenjem o smrti Morta Filda. Vinuvši se na leđa svog ždrepa, jednostavno je rekao.

– Vreme je da podemo.

Beti ga je pogledala nespokojno. – Ali kuda? Zar mi nećete reći kuda idemo?

– Za prvo vreme važno je samo da izađemo iz grada. Poznajete li dobro ovaj kraj?

– Živim ovde već skoro osam godina.

– Onda podimo prema gradu u kome ćemo naći nekog poštenog i savesnog šerifa. Krenućemo u tom pravcu čim izađemo iz grada.

Rekavši to, Dok Holidej je pokretom ruke potegao uzde i opomenuo svog konja da krene. Ali, pre nego što su izašli iz sporedne ulice, na kraju ulice pojavila su se tri čoveka. Holidej je zaustavio konja i dao znak Beti da se približi uz ogradu. Nadao se da nisu primećeni, ali, na njegovo razočaranje, neki glas je doviknuo prema njima.

– Hej vi tamo! Dodite ovamo ali samo mirno!

Holidej je povukao Betinog konja, okrenuo ga i svom snagom ga pljesnuo šakom po sapima šapnuvši. – Napred... što možete brže!

Betin vatreni konj je kao metak jurnuo napred. Iza sebe, Beti je začula pucanj. Ma-

da nije želela da ostavi Holideja da se bori za nju, znala je dobro da vraćanje nazad ne bi nikome koristilo, a moglo bi im mnogo škoditi. Imala je dosta muke da ušavši u glavnu ulicu okrene životinju u pravcu koji je želela, ali, kada je njen konj jednom u nozdrvama osetio miris prerije, ponovo je jurnuo u najbrži trk.

Za to vreme Holidej je izvadio revolver iz futrole i ispalio nekoliko metaka, želeći da bar za neko vreme zadrži eventualne gonioce. Kada mu se činilo da je Beti pružio dovoljno vremena za bekstvo iz grada, pustio je vodice svog konja i poterao ga u trk. Snažni vranac je zakopao kopitama u tvrdu zemlju sporedne ulice i na uglu napravio širok okret i skrenuo u glavnu ulicu. No, pre nego što je Holidej uspeo da izmakne izvan grada, petorica ljudi su istrčali iz tame i izašli na ulicu da mu prepreče put. Ali, Holidej je samo podbo konja u još bešnji trk i hicem iz pištolja oborio najbližeg napadača. Trenutak zatim, bio je daleko od kordona ljudi i prolazio je pored zatvorske zgrade.

Na osvetljenom trotoaru, sa revolverom iz koga su siktali žučkasti plamčci revolverskih hitaca, stajao je Hori Silvester. Metalna zvezda svetlucala je pri svetlosti svetiljke obešene iznad njegove glave, ali, sem tog svetlucanja, Holidejev pogled zadržao se na nečem drugom. Ispalio je hitac iz pištolja na Silvestera i ovaj se bacio glavačke na zemlju i otkotrljao se u stranu. Holidej je ispalio još dva hica, a onda je vratio prazan revolver u futrolu i punom brzinom odjahao.

Izjurio je iz grada, ubeđen da je ono što je video zgužvano u Silvesterovoj levoj ruci pismo koje je Ambroz Fild poslao svom bratu Mortu, pismo uzeto od Morta Filda što je mogao učiniti samo čovek koji mu je s leđa ispalio smrtonosni hitac.

IV

– Znae li neko mesto gde bismo mogli da odmorimo konje? – zapitao je Holidej Beti Metison kada su posle petnaestak minuta usporili svoje konje u običan hod.

– Postoji jedno zgodno mesto upravo tu pred nama, mister Holideje. Sećam se da sam ovuda jednom prolazila sa svojim mužem. Paul je otkrio jednu malu jarugu u podnožju ovih brežuljaka, tu negde vrlo blizu, kad se skrene nadesno.

Holidej je pogledao u pravcu gde mu je mlada žena pokazala. Mesečina je bila slaba, ali je svetlosti ipak bilo toliko da se na nejednakoj površini linije brda oštrije istakne otvor nekog klanca ili uvale.

– Mora biti da je to ono o čemu govorite – rekao je. – Ne sviđa mi se da suviše skrećem nadesno u ovom momentu, ali bih voleo da se osiguram da ćete vi biti bezbedni.

Poslednji deo izgovorene rečenice naterao je Beti da se okrene i pogleda ga u oči. Samo nekoliko minuta ranije u gradu zastao je u sporednoj uličici da bi osigurao njeno brzo i bezopasno bekstvo. Tada se izložio revolverskim hicima i lako se moglo desiti da ga neki od tih hitaca pogodi.

Dok je ona razmišljala o tome, Holidej je bio odmakao malo napred sa svojim vrancom koji je spuštene glave, laganim hodom birao put prema uvali. S vremena na vreme, Holidej bi je upozorio na neku stenu, veći kamen ili oboreno stablo drveta ili rupu u koju je omaškom mogla upasti. Nekih deset minuta kasnije, ugledala je mali otvor poznate jaruge sa jednom ravnom stenom na jednoj strani i drugom oštrom čiji se vrh kao igla pružao prema nebu na drugoj strani. Tačno ispred njih nalazila se jaruga.

– Tamo napred – rekla mu je Beti. – Ulaz je uzan, ali nešto malo dalje jaruga se širi.

Holidej je klimnuo glavom i koncentrisao pažnju da kroz uzani prolaz prođe, a da se konj ne povredi na oštre kvarcne stene koje su ga skoro dodirivale po trbuhu. Kada je posle desetak metara izbio na nešto širi proplanak, s olakšanjem je duboko uzdahnuo svež noćni vazduh.

Holidej je sjahao iz sedla i popeo se na stenu. Nekoliko minuta kasnije vratio se do Beti i izvadiвши maramicu obrisao očnojeno čelo.

– Ova jaruga će nam odlično poslužiti – rekao je. – Ovo mesto ne može se videti iz prerije ni usred dana, a put kojim smo došli uz padinu suviše je tvrd da bi iza nas ostali tragovi. Ovo je mesto na kome sasvim sigurno možemo biti mirni.

Mirni? Beti je osetila da joj neko čudno osećanje struji od srca do najtanjih nerava u prstima. Da li je nameravao da je ovde zadrži? Odjednom, počeo je da je hvata strah. Muž joj je bio mrtav, pa je zbog toga nekim ljudima verovatno izgledala kao lak plen. Nije li možda Dok Holidej, uprkos svom džentlmenkom i nezainteresovanom ponašanju, od početka imao na umu tako nešto, nije li nameravao da je uzme milom ili silom. Odjednom joj je dah zastao u grlu kao da je neka snažna ruka stegla za vrat.

– Ima nešto što bi trebalo da znate – rekao je ozbiljnim tonom i Beti je morala da se ugrize za usnu da ne bi kriknula.

Da li će pokušati da nekom providnom pričom iz svoje prošlosti zadobije njeno poverenje. Da li će biti lukav ili grub?

– Mort Fild je mrtav – rekao je Holidej začuden načinom kojim ga je gledala, kao da se neće plaši.

– Mrtav? – prošaputala je odmahujući

glavom sa nevericom. – Ali kako, kada? Otкуда to znate?

– Kada sam vas u onoj sporednoj ulici ostavio, pošao sam da ga obavestim kuda idemo i gde nas eventualno može tražiti ako mu zatrebamo. Našao sam ga u njegovoj radnji opruženog na podu. Ubijen je s leđa metkom iz revolvera.

– Ali... – Beti je zastala u pola rečenice i nije mogla da nastavi dalje. Setila se kako joj je ljubazni stari čovek savetovao da se osloni na Holideja i da mu dozvoli da on na svoj način reši njen problem sa novcem koji je dala dvojici lupeža i da sredi račune sa Tomom Kernom. Obuzeo je osećaj gubitka kao da joj je Mort Fild bio dragi stari prijatelj.

Holidej je nastavio. – Dok smo bežali iz grada, šerif Silvester je istrčao iz zatvorske zgrade i pripucao na mene. Zapazio sam da u ruci ima zgužvano neko pismo i siguran sam da je to isto ono pismo koje sam predao Mortu Fildu od njegovog brata Ambroza. Ni najmanje ne sumnjam da je Silvester ubio Morta.

Beti je ponovo počela da odmahuje glavom, nesposobna da poveruje da se ta nova tragedija zaista desila. – Ali zašto, mister Holideje? Valjda nisu mislili da ih jedan stari čovek kao što je mister Fild može ugroziti.

– Znam samo ono što sam video i što sam siguran da se desilo – rekao je Holidej. – Vi ostanite ovde i odmorite se, a za to vreme ja ću se vratiti u grad.

– Vratićete se u grad? – na pomisao o povratku, Beti je stala kao omadijana. Nije mogla da vidi nijedan razuman razlog zbog čega bi se sada Holidej vraćao tamo odakle su jedva uspeli da pobegnu.

– Moram se vratiti – rekao je.

– Zašto?

– Da se razračunam sa Silvesterom.

Zatim je izvadio revolver iz futrole i počeo da gura nove metke u cilindrični magacin.

– Zar nameravate da ga ubijete? – zapitala je.

– Može se desiti da dode do toga.

– Ali... vi jedva da ste poznavali gospodina Filda. Rekoste mi da ste mu samo isporučili pismo od njegovog brata.

– Tačno, ali njegov brat je moj dobar davniji prijatelj i u nekoliko mahova zadužio me je svojom dobrotom.

– A šta je s onom drugom idejom, mister Holideje? Govorili ste o tome da potražimo nekog drugog šerifa koji bi se postarao da pravda bude zadovoljena. Šta ćemo s tim?

– To će morati da pričuška. Može biti da ga nećemo pronaći na ovom putu, a ne sviđa mi se pomisao da bi hulja kao što je Silvester mogla ostati nekažnjena.

Beti ga je posmatrala kako se gipko penje na svog vranca. Odjednom je zahvatio strah što će ostati sama. – Zar ne bih i ja mogla poći sa vama? – zapitala je. – Možda bih vam mogla nešto pomoći.

Holidej je odrečno odmahnuo glavom i rekao glasom koji nije trpeo pogovora. – Ovo je posao za muškarca. Čekajte me ovde i ne brinite ništa. Ako se slučajno ne vratim za nekoliko sati, vi dalje pođite sami i nađite nekoga predstavnika vlasti ko bi bio voljan da vam pomogne.

Rekavši to, Dok Holidej je dodirom peta poterao svog vranca nazad kroz uzani prolaz. Kada je na drugom kraju izašao iz jaruge, začuo je u blizini topot kopita. Zategao je vodice i oslušnuo, razabirajući po šumu da su konjanici već prošli pored jaruge u kojoj su se on i Beti skrivali i da su nastavili putem koji je ka jugu vodio do Sonore. Koliko ih je moglo biti Holidej po topotu kopita nije mogao da razabere, ali, bilo je sigurno.

no da ih ima više. No, to ga se nije ticalo mnogo. Jedino je bilo važno da nekim slučajem šerif Hori Silvester nije bio jedan od njih. Mada je bio povezan sa Kernom, ne bi se moglo desiti da napusti grad.

Stoga se Holidej uputio pravo nazad u grad, jašući bez žurbe. Trebalo mu je čitav sat da stigne tamo. Ulazeći u glavnu ulicu video je da u zatvoru još uvek gore svetiljke. Ostavio je svog vranca na ulazu u grad u jednoj mračnoj sporednoj uličici i ostatak puta prešao pešice.

Zaustavio se pored zida zatvorske zgrade i pažljivo oslušnuo, ne bi li čuo šta se događa unutra. Ali, iznutra se nije čuo nikakav šum. U želji da stvar sa šerifom završi što je moguće pre, Holidej je počeo da se šunja ka sporednom ulazu u zgradu. Ali, pre nego što je stigao do ugla, začuo je neki poznat glas.

– Nadam se da će ga svakako dovesti živog.

Začulo se nako cerekanje, a onda jedan drugi glas koji Holidej nije poznavao. – Mnogo ti je stalo da tog probisveta dočepaš u svoje ruke, Taje, je li tako?

– Naravno da mi je stalo Silvestere – rekao je taj drugi. – Zar si mogao da pomisliš da ću ovaj ožiljak na glavi nositi celog života, a da neću poželeti da mu se osvetim za to. Malo bi bilo da ga živog oderem.

Holidej je nečujno pošao ka zadnjim vratima. Stigao je do vrata i prislonio uho na njih. Morao je tačno da zna gde su se njih dvojica nalazili, da li su stajali ili sedeli, da li su okrenuti vratima ili su gledali u drugom pravcu. U kritičnim trenucima kao što je ovaj, čovek retko kada ima više od jedne šanse. Stoga je morao, pre svega, tačno da zna sve što je neophodno.

Začuo je škripanje stolice, a onda zevanje. Nekome od dvojice u zatvoru se dremalo. Kada se zatim začuo odjek koraka koji

su se približavali ulazu u zatvorsku zgradu, Holidej je zakoračio uz stepenice. Pružio je ruku do jabuke kvake i vrlo lagano je okrenuo. Začuo je kada je jezičak brave kratko kliznuo i izašao iz svog ležaja. Istog trenutka Dok je gurnuo vrata i uleteo u odaju. Taj Pulen je bio skoro pred vratima i već je bio pružio ruku da dohvati kvaku. Hori Silvester je sedeo za pisaćim stolom, sa nogama dignutim na sto, a pismo Morta Filda ležalo je na stolu između njegovih nogu.

Silvester je zaprepašćeno zinuo i lice mu je pobledelo. Trgao se iznenađeno i od trzaja glave šesir mu je pao na pod. Taj Pulen koji se tog trenutka našao pred ulaznim vratima stisnuo je vilice i kroz zube mu se oteo prigušen uzvik sličan siktanju zmije zvečarke.

– Stoj mirno Pulene i ruke dalje od revolvera – rekao je Holidej. – Samo jedan pogrešan pokret, mister, i zaboraviću da sam došao zbog posla koji s tobom nema nikakve veze.

Pulen je bezglasno nekoliko puta otvorio usta i umesto reči, začulo se samo glasno i sve brže disanje. – Neka mi nebo pomogne da se uzdržim, Holideje.

– Ako se ne uzdržiš, niko neće moći da ti pomogne – rekao je Holidej.

Holidej je prišao od zadnjih vrata do pisaćeg stola za kojim je Silvester sedeo. Silvester je s osećanjem nesigurnosti progutao vazduh i sitne graške znoja izbile su mu po čelu.

– Ustanite, mister!

Silvester je spustio ruke na ivicu pisaćeg stola i žile na šakama su mu nabrekle kao da se oslanja na njih. Ali, mada je Holidej primetio taj njegov pokret i očekivao da šerif ustane, ovaj se ni za santimetar nije pomerio iz svoje stolice.

– Požuri, dodavola!

Silvester se trgao, privukao noge sebi, začuo se šum grebanja peta po podu i on je konačno lagano ustao, a iz njegovih mlitavih usana začulo se škripavo disanje. Doku Holideju se činilo kao da šerif shvata da je došao do kraja svog životnog puta. U tom trenutku Taj Pulen je spustio rame naniže, ali se Holidej blagovremeno okrenuo i upeorio revolver na njega. Pulen je zastao u pola pokreta.

Nekoliko trenutaka Holidej ga je posmatrao netremice. Zatim je rekao hladno ali zapovednički. – Otkopčaj opasač, mister, i pusti ga na pod.

Pulen je primeo ruke predici opasača. Otkopčao je metalni deo predice iz kaiša i tako otkopčan zadržao u ruci. – Jednog dana, Holideje, jednog lepog skorog dana prosviraću ti tu tvoju prokletu mešinu. Prosviraću ti je...

– Odbaci revolver, mister.

Pulen je pustio da mu opasač sa revolverom padne na pod. Holidej je pružio ruku i uzeo pismo Morta Filda sa pisaćeg stola, pružajući time Pulenu šansu koja mu je bila potrebna ako je stvarno bio desperados i ako je hteo da se obračuna s njim, kao što je tvrdio maločas.

Pulen kao da je to čekao. Bacio se prema opasaču i čim je dodirnuo pod, izvukao, ili bolje reći istrgao revolver iz futrole i otkotrljao se po podu. No, još u kotrljanju, ispalio je jedan hitac nedovoljno precizan, ali dovoljno rečit da objasni šta Pulen namerava.

Holidej je opalio jedan metak koji je Pulena pogodio u zglavak desne ruke. Taj Pulen je bolno zauriao i revolver mu je ispao iz ruke. Držeći levom rukom stisnutu desnu ranjenu šaku, s naporom je uspeo da se digna na kolena i pogleda Holideja očima punim mržnje koje su gledale sa lica iskrivljenog od bola.

– Ti si budala – rekao mu je Holidej, a onda je silom izvukao Silvestera sa njegovog mesta iza pisaćeg stola. Mahnuo je pismom ispred šerifovog bledeg lica i rekao. – Mister, vi ste ovo pismo uzeli iz džepa Morta Filda pošto ste ga prethodno ubili.

Silvester je očajnički zavrteo odrečno glavom i graške znoja izbile su mu na licu. – Ne! Pogrešno ste shvatili, Holideje! Ni govora od toga da sam nekoga ubio.

– Kako ste onda došli do ovog pisma?

Silvester je nekoliko puta progutao vazduh i razrogačio oči od straha. – Ja... našao sam ga. Neko drugi ga je uzeo od njega. Dozvolite da vam objasnim šta se desilo.

– Hajde pričajte, ali budite kratki.

– Pa, evo kako je bilo. Čuo sam pucanj i kada sam izašao na ulicu da vidim šta se desilo, video sam nekoga da beži iz Mortove trgovine. Verovatno neki lopov, pomislio sam, i pošao sam u poteru za njim. Hteo sam, kao što obično radim, da ga uhvatim. Ali, on je bacio ovo pismo i koliko ga noge nose utekao, a ja sam onda uzeo pismo.

Holidej se preko volje osmehnuo krajčkom usana. – Niste ništa bolji lažov nego šerif, Silvestere – istrgao je Silvesteru revolver iz pojasa i bacio ga na pisaći sto. Zveket gvožđa o drvenu dasku prigušio je slab metalni šum kvake na ulaznim vratima. Ali, Dok Holidej je primetio kada je Pulen pružio ruku i dohvatio je. Nije se ni potrudio da zaustavi nevaljalca. Opalio je hitac iz revolvra koji je svirnuo Pulenu pored uha i podstakao ga da kao pomahnitalo kljuse jurne na vrata. Holidej je pogledao za njim i pustio ga da pobegne.

Dok je stajao zagledan u otvor vrata kroz koja je Pulen nestao, Holidej je začuo grebanje čizama na tvrdom podu šerifove kancelarije i brzo se okrenuo. Ugledao je Silvestera koji se pružao preko pisaćeg stola da

dohvati svoj revolver. Uspeo je da ga dočepa pri drugom pokušaju i onda se, lica obasjanog trijumfom, ispravio da bi se našao oči u oči sa Holidejem i njegovim uperenim revolverom.

Kao da ga razdire agonija očajanja i besa, Silvester je kriknuo i ne ciljajući ispalio hitac. Tane je svirnulo pored Holidejevog lica, a istog časa smrtni strah se ogledao na Silvesterovom licu, jer je Holidejev „kolt“ planuo dva puta. Oba kuršuma pogodila su šerifa i odbacila ga na zid iza njega. Silvester se odbio od zida i revolver mu je ispao iz ruke. Zatim je teturajući se pošao napred, načinio dva, tri koraka dok ga noge nisu izdale, a na kraju pao na kolena. Zatim je pao na zemlju licem okrenut podu kao da ni mrtav nije u stanju da se suoči sa hladnim osvetničkim pogledom Doka Holideja.

Holidej je stavio u džep Fildovo pismo i bez žurbe izašao iz šerifske kancelarije. Okrenuo se i pošao trotoarom prema mestu gde je ostavio svog konja. Snažni vranac ga je čekao i nestrpljivo kopao nogom prašnjavo tlo.

Dok Holidej ga je umirio, vinuo se u sedlo i odjahao iz grada.

V

Od kako ju je Dok Holidej napustio u skrovištu, Beti više nije ni oka sklopila. Ležala je ćutke okrenuta na stranu i komadom grančice grebala po tlu ispred sebe, razmišljajući o tome koliko je tužan i prazan bio njen dotadašnji život. Jedva da se mogla setiti nekog doba svog života koji nije bio ispunjen nekakvim jedom, brigom ili trpljenjem, čak ni u onim najmlađim godinama, kada su ljudi počeli da je nazivaju lepoticom i kada su mladi ljudi počeli da je sa

više interesovanja, a neki čak besramno otvoreno ili prikriveno, posmatraju.

To je opet vratilo na razmišljanje o njenom mužu Paulu. Kada je u sećanju pokušala da oživi njegovu sliku, iznenadila se kada je otkrila da je sećanje na njegov izgled bilo vrlo bledo i maglovito. Začudila se kako je moguće ne zapamtiti jasno svaku crtu lica koje je godinama gledala pored sebe, kada se vrlo dobro sećala svake šare na svojoj haljini, stola i stolica u sobi na ranču, pa čak i svojih starih cipela.

Neophodno joj je bilo potrebno spavanje. Poslednja tri dana bila su za nju pravi pakao, kompletno uništavanje duše. Za ta tri dana izgubila je veru u sve i svakoga. Nije bilo nikoga kome se mogla okrenuti, sve dok se Holidej nije pojavio i mada je još uvek bila pomalo sumnjičava u pogledu njegovih motiva, šta bi da nije njega s njom u ovoj nemoguće teškoj situaciji? Bila je vrlo zahvalna Doku Holideju za ono što je on učinio.

Još uvek je bila u tom raspoloženju, kada je na travom obrastao proplanak dojahao Dok Holidej. Ne obrativši joj se nijednom reči, rasedlao je svog konja i odneo sedlo i uzdu na kraj čistine. Pošto je pažljivo odabrao mesto za spavanje, spustio je sedlo na zemlju, proveo neko vreme nameštajući ga i ravnajući tlo oko njega, a zatim se okrenuo prema Beti.

– Jeste li... – zaustila je Beti, ali joj je reč zastala u grlu.

– Svršeno je – rekao je na to Dok i ona je primetila prizvuk umora u njegovom glasu. Ili je to možda bilo žaljenje?

– Je li šerif mrtav – zapitala je, naslućujući odgovor pre nego što je Holidej potvrdno klimnuo glavom.

– Mrtav je. Pružio sam mu onoliko šanse koliko je zaslužio.

Posle toga, Holidej se pružio po zemlji i naslonivši glavu na sedlo stavio ruke pod glavu. U tami koja je oko njih vladala, Beti nije jasno videla da li su mu oči otvorene ili zatvorene. Ali, nastavila je da gleda u pravcu gde je ležao, očekujući da progovori, željna da čuje njegovu reč, njegov glas, bez obzira na to da li će to što kaže biti nešto sitno i beznačajno. No, bila je zaprepašćena kada je nekoliko minuta kasnije začula njegovo ujednačeno disanje.

– Mister Holideje? – prošaputala je.

Nije bilo nikakvog odgovora i Beti ga je ponovo pozvala, ovaj put malo glasnije. Tada je Holidej odgovorio sa prizvukom umora u glasu. – Danas smo imali naporan dan, a možda će i sutrašnji biti isto tako naporan, možda još naporniji. Nemamo mnogo vremena za odmor i ne smemo uludo traćiti noć. Probudiću vas u četiri sata da bismo krenuli što ranije.

– Kuda nameravate da me vodite, mister Holideje? – zapitala je Beti.

– Razmišljao sam o mogućnostima koje nam se pružaju u ovoj okolini – rekao je. – Bar o onome što ja poznajem. Namera mi je bila da prođem kroz Sejdž Krik i da nastavim dalje putem za Sonoru. Tamo će biti većih gradova i u nekome od njih moramo naići na šerifa koji će biti dovoljno pouzdan da mu možete poveriti istragu u slučaju ubistva vašeg muža. Nisu svi šerifi kao Silvester, to treba da znate. Mada im nisam mnogo naklonjen, poznajem nekolicinu u koje imam isto toliko vere kao u sebe samoga.

– Koliko je Sonora daleko? – zapitala je u želji da ga natera da dalje govori, podsvesno zainteresovana za njegov dubok monoton, skoro lenj ton glasa, osećajući da sigurnost koja se u taj glas utapala svakom izgovorenim reči sve više prelazi i na nju.

– Nisam siguran koliko je Sonora daleko – rekao je Holidej. – Kada u ovim krajevima zapitate ljude o pravcima i rastojanjima, dobijate tuce različitih odgovora. Ali, većina ljudi su mi rekli da je Sonora udaljena od Sejdž Krika oko nedelju dana jahanja.

– Nedelju dana! Celu jednu nedelju? – Glas joj je bio povišen, skoro piskav. – Valjda ne očekujete od mene da ću toliko daleko putovati po ovako toplom vremenu.

– Veliki izbor nemamo – rekao je na to mirno Dok Holidej. – Ili ćete poći sa mnom prema Sonori, ili ćete se vratiti nazad u Sejdž i čekati, a ja ću otići sam i poslati jednoga ili više ljudi da izvide stvar. No, ne morate doneti odluku odmah, već prespavajte, pa kad vas ujutru probudim, recite mi šta ste odlučili.

– Nemam nameru da spavam – rekla je Beti odlučno.

Holidej se osmehnuo u sebi. Ova žena mu se dopadala uprkos promenama u njenom držanju prema njemu. Bila je lepa, razumna i puna duha. Sklopio je oči i malo kasnije zapao u dubok san.

Beti je ostala da leži, pažljivo ga posmatrajući, vrebajući svaki njegov makar najmanji pokret. Bila je odlučila da po svaku cenu te noći ostane budna, bez obzira koliko je bila umorna. No malo kasnije na oči joj se počeo navlačiti dremež.

Sledeće što joj je doprlo do svesti, bila je ruka koja je drmusala za rame i ona je otvorila oči da bi iznad sebe ugledala Doka Holideja sa šoljom tople kafe koju joj je pružao.

*

Tom Kern je nagnuo glavu na jednu stranu kao što čini čovek koji sluša neki vrlo tihi šum i prosiktao na svoje pratiocce da budu tihi. Kada je razgovetnije čuo topot kopita,

on se zadovoljno osmehnuo. Ugledavši jednog usamljenog konjanika kako punom brzinom jaše ivicom uzane dolje, podigao je revolver i pažljivo nanišanio.

Kernov revolver je planuo i konjanik se trgao, izvio u sedlu i zamalo da je pao na tlo. U posljednjem trenutku rukama je grčevito dograbio zalepršalu konjsku grivu. Konj je zastao, okrenuo se i konjanik je lagano kliznuo niz njegov vrat. Kern je skočio na noge i rukom mahnuo ostalima da dođu što brže. Ovi su poslušali naredbu i zaustavili svoje konje pored njegovog, baš u trenutku kad je konjanik skliznuo sa vrata kroz vazduh i svom širinom leđa tresnuo na zemlju. Od pada glomaznog tela, digao se oblak prašine koji je za nekoliko sekundi zaklonio konjanika od pogleda, a onda se iz izmaglice pojavio čovek koji je puzio na kolenima i s mukom pokušavao da ustane.

– Uhvatite ga – rekao je Kern. Tri njegova čoveka pohitala su između stena i kameinja prema ranjeniku koji je sada ležao opružen na zemlji, lica zagnjurenog u prašinu. Ed Vudrou je prvi stigao do njega. Kada je okrenuo ranjenika na leđa i pogledao ga u lice, pobledao je kao kreč.

– To je Taj, Tome – rekao je hrapavim glasom. – Pre nego što ga je pogodio tvoj metak, već je bio ranjen.

Druga dvojica, patuljak Kes Bejli i veliki snažni čovek sa podnadulim licem i desnom obrvom Den Čendler sišli su niz padinu do Vudroua i stali do njega.

– Do vruga, na njemu su dve rane i jedna ogrebotina, a Tom je opalio samo jednom – rekao je Bejli.

Vudrou je klimnuo glavom – Mora da je ranjen došao iz grada. Pretpostavljam da je tamo bilo neke gužve, pa je Taj ranjen pobegao.

– Dobro, šta je da je, u svakom slučaju ne

možemo ga ostaviti da ovde leži – promrm-ljao je Den Čendler. – Dignite ga sa zemlje.

Zajedničkim snagama njih trojica su poneli gromadno telo Taja Pulena do Kernovog logora na obronku brda. Kada su ga spustili na zemlju i kada je Kern prišao, Vudrou je samo kratko rekao.

– To je Taj, Tome. Uopšte nije bio Holidej kao što si ti mislio.

Kernovo lice zgrčio je izraz iznenadenja. – Kog đavola je tražio u ovom kraju i u ovo doba i zašto je pokušao da prođe? Poslužio je tom prokletom Holideju ne može biti bolje.

Nikome nije palo na pamet da protivureči tom zaključku. Kern je besno pljunuo na zemlju, promrm-ljao sebi u bradu neku gnusnu kletvu i za trenutak se zagledao u Taja Pulena. – Je li mrtav? – zapitao je.

Čendler se nadvio nad ranjenika i prislonio uho na Pulenove grudi.

– Nije mrtav, ali, ne verujem da će živeti još dugo – izrazio je svoje mišljenje kada se uspravio.

– U redu, šta se tu može. Jasno vam je da je to bio nesrećan slučaj – rekao je Kern. – Učinite što možete za njega. Previjte ga ako imate čime. Pustićemo ga jedan sat da mu se malo skupi snage dok vi pripremite nešto za jelo. – Rekavši to, Kern se udaljio i seo usamljen na jedan kamen, zureći ukočenim pogledom negde u daljinu.

Vudrou, Čendler i Kes Bejli preneli su Pulena u hladovinu i tu je Čendler jednim potezom ruke rascepio Pulenovu košulju. Mrštenje na njegovom licu bilo je sve što je pokazao kada je ugledao njegovo kuršumom razneto rame. Tišinu je prvo prekinuo Čendler, ne obraćajući se nikome posebno:

– Ništa ne vredi ovo što radimo. Koliko procenjujem, neće se izvući.

– Jesi li siguran Dene? – dopro je do njih Kernov glas s druge strane brdskog proplanaka.

Čendler je potvrdno klimnuo glavom. – Čini mi se da je već bio izgubio dosta krvi kada je došao dovde, Tome. Istina, možda bi preživio da ga tvoj metak nije dokrajčio, ali...

– Pogledajte da li možete da ga osvestite – prekinuo ga je Kern hladnim glasom.

Trojica bandita su se zagledala, ali nisu rekli ništa. To je bilo nepisano pravilo njihovog plaćeničkog života da prema njima onaj koji plaća nema nikakve milosti.

Čendler je kleknuo pored Pulena i digao mu glavu sa prašnjavog tla. Nekoliko puta šljepnuo je Pulena po licu i kao odgovor na taj grub gest, iz grla umirućeg čoveka začulo se slabo stenjanje. Bejli je doneo još jednu čuturicu vode i Kern je sadržinu čuturice prosuo Pulenu na lice. Jedan mišić na Pulenovom obrazu pomerio se, što je bio znak da se ranjenik vraća svesti.

Kern je samoživo zamumlao od zadovoljstva i silom nasuo malo vode između Pulenovih krvavih usana. Zatim ga je grubo prodrmusao i krv je ponovo potekla iz ogromne rane na gornjem delu grudi. Na Pulenovom licu ukazala se senka života, on je jedva primetno zatrepao očnim kopcima i najzad su mu se oči otvorile. Na to se Kern osmehnulo zadovoljno.

– Taj, čuješ li me? Ja sam Tom. Čuješ li, me čoveče?

Pulen je otvorio usta kao da želi da udahne vazduh koji mu nedostaje i praznim pogledom prešao po licima koja su ga okruživala. – Tome? Zakrkljao je hrapavo.

– Dabome, Taj, to sam ja. Slušaj, nisi toliko teško ranjen da ne možeš da govoriš i zato mi reci šta ti se to desilo. Posle ćemo ti dati tople kafe, a možda će se naći i gultljaj

viskija, pa ćeš se lepo okrepiti i zaspati. Ali, sada, Taj, moraš prikupiti svu snagu i reći nam nešto što nas interesuje.

Taj Pulen je udahnuo duboko. Ali, odmah se zakašljao i na usnama su mu izbili mehurići krvi. Videći krv na svojim prsima, u njegovim duboko upalim očima ukazao se neizmeran strah.

– Ne boj se, nisi previše teško ranjen – slagao je Kern ponovo. – Reci nam samo otkuda ovde i ko te je to tako ranio?

Pulen je pokušao da se izmigolji iz Čendlerovih ruku, ali je odmah otkrio da je suviše slab za tako čvrst stisak. Nije mogao da pomeri glavu ni za milimetar, niti da vidi ko ga drži. Ponovo je duboko udahnuo i opet je kašljem iz usta izbacio mehuriće krvi. No, ovaj put, izgleda, da ga to nije toliko zabrinulo.

– Holidej – rekao je krkljavo.

Kern je razrogačio oči u neverici. – Šta si rekao, mister? Holidej? Ti si lud! To je nemoguće!

Pulen je ponovo zakrkljao. – Holidej, kažem ti. Nema greške. Došao je kod šerifa u zatvor i optužio Silvestera da je ubio njegovog prijatelja starog Filda. Na prevaru me je naveo da potegnem revolver i kada sam to učinio, on me je ranio. Kad sam hteo da pobegnem, ponovo je opalio. Onda sam se nekako dočepao konja i pobegao iz grada.

Kern je grubo dohvatio Pulena za bradu desnom rukom i pogledom koji je svirepo sekao, zagledao mu se u oči. – Lažeš! – rekao je. – Mi smo ovim putem jahali za Holidejem. Blizu smo mu i svakog momenta ćemo ga stići i uhvatiti.

Pulen je odrečno odmahnuo glavom. – On je tamo u gradu.

Kern je režećim glasom izustio nešto pogrдно i naglo odgurnuo Puleнову glavu na zemlju. Pulen je jeknuo i krv mu je po-

tekla na usta. Zatim je njegova glava mlitavo klonula na jednu stranu.

Kern se uspravio još uvek sipajući psovku za psovkom. Prišao je mestu gde je od kamenja bila načinjena barikada i zagledao se nazad u preriju preko koje su prešli u toku te večeri. Nije mogao da veruje da je Pulen govorio istinu. Ali, zašto bi lagao? Nije za to imao nikakvog razloga. Sve se zbrkano gomilalo u njegovoj glavi i dok je zurio u preriju, grozničavo je razmišljao šta bi to moglo biti.

– Nigde nema prokletih tragova – rekao je i okrećući se besno pogledao svoje ljude.
– Je li neko od vas video neke tragove?

Na to je odgovorio Čendler. – Bio je mrak, Tome. Ne bismo videli tragove čak i da ih je bilo.

– Onda se vratite nazad i proverite! Vratite se nazad ako treba i čitavu milju. Proverite da li smo od sebe napravili budale i da li smo išli u poteru za duhom!

Trojica Kernovih plaćenika odmah su se uputili ka njihovim konjima. Kada su ih pohajali i pošli putem kojim su došli, Kern je piskavim glasom doviknuo za njima. – Nadite tragove! Nadite ih na svaki način! – Zatim je prišao do mesta gde je Vudrou još uvek klečao pored Pulena. – Je li već jednom mrtav? – procedio je kroz zube, praveći pri tome gadnu grimasu.

Vudrou je ozbiljno klimnuo glavom.

– Dobro – rekao je Kern. Ti si bio njegov najbolji prijatelj i ti ćeš ga sahraniti. Svi ostali osedlajte konje. Krećemo odavde iz ovih stopa.

Čendler je pošao za Kernom ali je zastao pored Vudroua. – Uradi to što ti je rečeno, mister, a onda se gubi. Ako te moje oko ponovo vidi u Sejdž Kriku ili u blizini, znaj da nećeš proći dobro.

Vudrou je osetio da ga je neizdrživ bol

stegao u grudima. Celog svog života jahao je zajedno sa Tajom Pulenom. Zahvaljujući Tajevoj snazi i sposobnosti, bilo mu je moguće da sebi nađe mesto u nekoliko lopovskih družina koje su živele od pljačke i nasilja. Ali sada, kada Taj Pulen više nije bio živ, pitao se da li će imati toliko sposobnosti da opstane sam u ovom svetu u koji se nije mogao da uklopi kao častan građanin, a nije bio dovoljno sposoban da krene putem pravog zločina. Do sada to nikada nije pokušao i nije znao da li će mu takav pokušaj uspeti.

Nagnut nad Pulenovo telo došao je do saznanja da neodoljivo mrzi Dena Čendlera. Od samog početka između Čendlera i Taja Pulena postojala je mržnja koju je Vudrou već davno sveo na prosto nadmetanje ko će biti glavni revolveraš u Kernovoj bandi plaćenika. Pre dva dana u gradu, Čendler je pokušao da tu zagonetku reši na svoj način, ali je za svoju glupost skupo platio, jer ga je Pulen isprebijao, tako da mu dalje nadmetanje nije moglo pasti na pamet. No, sada je Taj bio mrtav, a to je Dena Čendlera automatski postavilo na mesto revolveraša broj jedan.

Da li je tu za njega bilo mesta? Sudeći po tome kako se Čendler rastao s njim, svakako ne.

Obrisavši znoj sa čela, Ed Vudrou se osvrnuo oko sebe, tražeći pogledom neko mesto u hladovini. Ugledao je jedno na ivici čistine i proverio da li je zemlja dovoljno rastresita i mekana. Suvom granom koju je našao u blizini, iskopao je plitak grob i Pulenovo telo položio u njega. Zatim je pretražio Pulenove džepove i uzeo njegovu duvankesu i novu vratnu maramu koju je Taj kupio pre nekoliko dana. Na kraju je skinuo svoje čizme i zamenio ih za Pulenove. Onda se vratio do svog konja i stavio duvankesu u bisage. Pažljivo je savio novu vratnu mara-

mu i stavio je pri vrhu bisaga da se ne bi gužvala, a onda se vratio da telo svog mrtvog prijatelja pokrije zemljom. Pošto je na kraju posla zaključio da grob nije bio dovoljno dubok, navukao je nekoliko grana preko humke, da bi je zaštitio od prerijskih lešinara. Zatim je prišao do svog konja, vinuo se u sedlo i dojahao do ivice kružno postavljenih stena. Posle kratkog razmišljanja, Vudrou je zaključio da bi u Sejdž Kriku trebalo završiti nekoliko poslova koji su ostali nezavršeni. Kao prvo, trebalo je uvući se u Pulenovu sobu u salunu i pretražiti njegove stvari. Taj nije bio bogat čovek, ali je imao nekoliko stvarčica za koje je Vudrou smatrao da po nekom pravu pripadaju njemu u nasleđstvo.

Pošto je doneo odluku, pojahao je niz padinu i uputio se severnim putem kojim je još uvek lebdela izmaglica prašine.

*

Beti je sedela na kamenu i sa zadovoljstvom srkutala kafu. U sivoj svetlosti zore, Holidej je klečao na jednom kolenu pored male vatre bez dima i ponašao se kao da ga še sem njegovog posla ništa više na svetu ni najmanje ne tiče. Prisativši se da u toku noći nijednom nije ni pokušao da joj se približi, Beti je počela nešto drukčije da misli o njemu i bila je spremna da veruje da su njene bojazni o njegovim namerama stvarno neosnovane.

No, odjednom je taj zaključak kod nje izazvao jedno drukčije raspoloženje, osetila se zapostavljenom, prevarenom i razočaranom. Prošlo je dugo vremena od kako je poslednji put neki muškarac bio nežan prema njoj. Njen muž je pokazivao prema njoj neke svoje prohteve, ali već više od godinu dana ona nije uživala u njegovim pristupima, naročito posle saznanja o njegovim razbojničkim aktivnostima.

Nekoliko minuta kasnije, kada je završila svoju kafu, Beti je prihvatila doručak koji joj je Holidej prineo. Pružio joj je i viljušku i nož, a onda su oboje posvetili pažnju jelu. S vremena na vreme, Beti je padala u iskušenje da počne razgovor, ali je uvek odustajala, jer je izgledalo da je Dok Holidej suviše zaokupljen svojim sopstvenim mislima. Kada su završili doručak, ona je ustala i uzela od njega tanjir i pribor da uzme čuturu sa vodom koja je visila na jabuci njenog sedla.

– Ja ću to uraditi – rekao je Holidej.

– Ne – odbila je Beti s osmehom, setivši se istog časa da je to prvi osmeh koji mu je uputila. – To je posao za ženu.

Da, pranje posuda je bilo ženski posao, pomislila je u sebi, nasuprot pucanju iz revolvera i pesničenju, što se smatralo da je posao za muškarca. Prosula je vodu na mekano tlo i zamešala malo peska, a onda s njim natrijala tanjire, pribor i stari ulubljeni tiganj. Kada ih je očistila, tako da su se sijali, odnela ih je nazad do Holideja zadovoljna kako je obavila posao.

– Je li dovoljno dobro, mister Holideje?

– Odlično! – rekao je i složio posude u svoju putnu torbu.

Beti je bila malo iznenađena izostankom veće pohvale, ali je ubrzo zaključila da nije trenutak za pokazivanje ženskog nezadovoljstva. Kada je videla da se njen saputnik penje u sedlo, pošla je do svog konja koji je već bio osedlan. Vinuvši se u sedlo, izgubila je nekoliko trenutaka doterujući suknju, a onda je bacila pogled prema Holideju radoznala da sazna da li je posmatra. No, Holidej je, izgleda, tog ranog jutra u glavi imao sasvim druge misli.

Pojahao je napred i posle kratkog vremena zašao u jedan šumarak, a za to vreme okrenuo se samo jednom da vidi da li ga ona prati. Bili su već na izlazu iz šumarka kada

je Holidej začuo topot kopita koji je dopirao iz pravca prerije.

Prigušivši na usnama neku pogrđnu reč, Holidej je zaustavio svog konja i sačekao da ga Beti Metison stigne, a onda joj je rekao. – Čujem topot kopita. Vraćaju se nazad.

U prvom momentu Beti nije znala šta da misli o tom obaveštenju, ali je brzo shvatila da će, ako se Kern vrati u grad, put pred njima biti slobodan i bezbedan za putovanje. To je obradovalo i ona se zadovoljna obratila Doku.

– Zar to neće biti bolje za nas?

– Nije baš tako. Stići će ubrzo u grad i za jedan sat će saznati šta se desilo prošle noći. To će naterati Kerna da sa više želje ponovo pođe u poteru za nama.

Beti ga je pogledala, dajući svom licu oštrouman izraz. – Ali, mi imamo prednost pa nas neće moći nikada stići.

– Ljudi njegovog kova su vrlo izdržljivi i znaju da jašu vrlo brzo kad nekoga gone – rekao je Holidej.

– Ali, i mi možemo brže jahati, mister Holideje. Nisam ja baš nenaviknuta na naporan jahanje i mogu da vam kažem da sam dosta puta provela dugo u sedlu. Mogu to učiniti i sada, pogotovu što za to imam razloga.

Holidej na to nije odgovorio ništa. Pitao se nije li ispaio glup što je poveo sa sobom i nije li, možda, mogao smisliti neki bolji plan. Ali, šta je drugo mogao da učini. Ako bi je ostavio u Sejdž Kriku, to bi bilo isto kao da je ostavio u lavljjoj pećini. Niko živi ne bi je mogao odbraniti od osvetničkih namera Toma Kerna.

– Možda će biti teže nego što mislite – rekao je.

– Neće biti teže za mene nego za vas, mister Holideje. Prema tome, molim vas da za mene ne brinete. Nastojaću da držim tempo

sa vama i neću biti razlog nikakvog zadržavanja, videćete.

Topot kopita čuo se sve jače i jače i ubrzo zatim na vidiku se pojavilo sedam konjanika. Iz zaklona, Holidej je mogao da prepozna Kerna i još jednog krupnog snažnog čoveka, koji su jahali na čelu. Iza njih je jahao kepec koji je pažljivo posmatrao kada je u salunu ispreslišavao Pulena i Vudroua. Ostali su bili neki neidentifikovani beznačajni tipovi.

Kada su konjanici prošli, Dok im je dao pet minuta da odmaknu, a onda je mirno isterao konja na otvoren prostor. Oblak prašine koji su konjanici iza sebe ostavili bio je savršen zaklon koji ih je potpuno skrivao od njihovih pogleda. Ali, pre nego što je poterao konja, Holidej se okrenuo i rekao. – Prvih kilometar-dva preći ćemo lagano i što tiše. Tek posle toga pustićemo konje u trk. Ako budemo imali sreće, do podne će nas deliti veliko rastojanje. Podimo.

Beti Metison je pošla za njim, još uvek u velikoj nedoumici zbog toga što je zapazila da se njena osećanja prema njemu lagano menjaju u njegovu korist.

VI

Ed Vudrou je bio toliko zaokupljen planovima o svojoj budućnosti da je jedva osećao vrelinu sunca na svom licu, dok je umerenim tempom jahao nazad prema Sejdž Kriku. Mada je samo sat ranije sahranio Taja Pulena, on je već bio zaboravio na njega kao da njegov prijatelj nije nikada ni postojao. Za Eda Vudroua nije postojao osećaj žaljenja, jer nikada u životu nikoga i ništa nije žalio.

Zavio je pored jedne skupine visokih stena, a zatim pored nekog ogolelog upola sa-

sušenog drveća i skoro naleteo pravo na Doka Holideja. Vudrou je zategao vodice i stao, a lice mu je naglo pobledelo. Od plime straha jezik i grlo su mu se odjednom osušili, i mada se našao pred naperenim revolverom u prvom trenutku nije mogao da pusti ni glasa.

Mučno ćutanje prvi je prekinuo Holidej. – Dosta si daleko od svog uobičajenog terena, Vudrou. Kako to?

Vudrouovo lice se orosilo i zasijalo od znoja. Den Čendler je bio nezgodan čovek i moralo se voditi računa o njegovom raspoloženju, ali je Holidej bio daleko nezgodniji i opasniji. Vudrou nije znao šta da kaže, a još manje je znao šta Holidej može učiniti.

Počeo je stoga da zamuckuje, a da pri tome ništa konkretno nije rekao, jer ga je pribranost potpuno izdala.

– Odloži revolvere mister i okreni konja – naredio mu je Holidej. – Dobro bi bilo da malo podeš sa nama.

Na to naređenje Vudrou se trgao i izraz straha sledio mu je lice. – Da pođem sa vama? Kuda Holideje?

– Bilo kuda budem odlučio da te povedem, mister.

– Ali, što sam vam ja potreban Holideje, ja vam nisam ni od kakve koristi. Samo ću vam smetati. Dobili ste nazad novac koji ste tražili, a sada ste dobili i nju. Šta još želite od mene?

Holidej je primetio da se na razbojnikovu primedbu da je ona sada Holidejeva ljubavnica, Beti neprijatno trгла. Rekao je. – Potreban si mi, jer hoću da te izvesno vreme zadržim sa nama, mister, tako da ne možeš da se pridružiš onoj bandi lupeža koja je maločas prošla pored nas.

Vudrou se zagledao u Beti Metison koja je pošla prema njemu žmireći očima kao da se trudi da prepozna njegovo lice. Zavukao

je prst ispod okovratnika kao da ga okovratnik steže i ne daje mu dovoljno vazduha. Očigledno da ga je Betin ispitivački pogled dovodio u stanje krajnje uzrujanosti.

Pošto je počutala nekoliko trenutaka, mlada žena je rekla. – Može biti da si ti jedan od onih ljudi koji su ubili mog sestrice. O tome ranije nisam razmišljala, jer je one noći bilo jako mračno, a od tada se toliko mnogo stvari desilo koje su me uzrujale i onemogućile mi da razmišljam mirno. Ali, sada, možda, mogu da te identifikujem. To znači da si ti ubica, mister Vudrou, i to podli gnusni ubica za koga je i najteža kazna suviše blaga.

Vudrou je očajno počeo da odmahuje glavom. No, kada je primetio da izraz Betinog lica postaje sve tvrdi, a pogled njenih očiju sve hladniji, on se molećivo obratio Holideju, kao da od njega očekuje pomoć i spas. – Do đavola, Holideje, ja sam se priključio Kernu i bio sam član njegove grupe, to je sve. Radio sam obične poslove, dok su ostali delili plen šakom i kapom.

– Delili plen? Kakav plen, od čega? – zapitao je Holidej.

– Plen iz banaka, rančeva i ostalog, vi već znate kako to ide, Holideje. Sto mu gromova niste ni vi svetac, znate dobro kako se to radi.

Holidej je duboko uzdahnuo, trudeći se da uzdrži gnev prema ovom nitkovu i kukavici, gnev koji ga je sve više obuzimao. A onda se desilo nešto nepredviđeno. Beti Metison je neoprezno naterala svog konja između Holideja i Vudroua, i ovaj poslednji, uplašen do srži kostiju, napravio je fatalnu grešku. Mamuznuo je svoga konja i životinja je iz mesta poskočila i jurnula pored Beti. Istovremeno, zlikovac je potegao revolver. Pre nego što je Holidej mogao da ga spreči, ispalio je bez nišanjenja jedan hitac. Tane je

zviznulo dosta daleko od Holidejeve glave. Holidej je potegao revolver i opalio. Drugog izlaza nije bilo. Metak je pogodio Vudroua i revolveraš je bio izbačen iz sedla kao da ga je neka džinovska ruka zgrabila i tresnula na zemlju. Holidej je skočio s konja i prišao revolverašu. Stajao je tu nekoliko trenutaka i bezizraznih očiju posmatrao ga izvesno vreme, a onda je pogledao niz put za Vudrouvim konjem koji je punom brzinom jurio kroz preriju sa vodicama lepršavim pored njegove duge grive.

Zatim je ostavio Vudroua da leži i ponovo pojahao svog ždrepcu. Lice mlade žene bilo je bledo, a ruke su joj podrhtavale.

– Nije se moglo ništa pomoći – rekao je. – Nisam mogao dopustiti da upotrebi oružje.

Beti je snuždeno gledala u zemlju kao da izbegava da se sretne sa njegovim pogledom. Bila je vrlo uzrujana. Mada je u toku svog života mnogo puta slušala o tome, nikada nije imala prilike da vidi smrt nekog čoveka. Iznenadni događaj kome je prisustvovala i njegova hladna surovost naterali su je da se trgne.

– Zašto... zašto ste to učinili? – zapitala je kao da joj Holidejevo objašnjenje nije bilo jasno, ili da joj nije bilo dovoljno. Holidej se nije potrudio da joj opširnije objasni razlog svog postupka već je jednostavno rekao. – Bilo bi najbolje ako bismo nastavili put. Pucanj će se u ovako mirno i suvo jutro čuti veoma daleko. Možda ćemo imati sreće da ga niko ne čuje, ili da ne obrati pažnju, ali, ja bih više voleo da budem što dalje odavde. I zato krenimo što brže.

Beti je odmahнула glavom ne zbog toga što je imala nekih primedaba na njegov predlog, već zbog toga što još uvek nije mogla da svari ono što je videla. Bila je do krajnosti zbunjena i dezorijentisana. Na jed-

noj strani razumela je i u izvesnom smislu slagala se s onim što je rekao, ali u isto vreme s druge strane videla je u njemu samo bezobzirnog ravnodušnog ubicu, koji izgleda nije mnogo hajao za ono što je učinio a u svakom slučaju nije ni najmanje žalio. Naravno, Vudrou je bio kriminalac i nevaljalac, ali to nije mnogo menjalo stvar.

– Zar ćete ga ostaviti da leži? – rekla je.

Holidej je slegnuo ramenima. – Njegovi prijatelji će ga kasnije već naći. Jeste li spremni?

Beti ga je bezizrazno pogledala, nalazeći da u njemu opet vidi samo stranca kakav joj je i ranije bio. Još jednom ju je zapljusnula ona strašna nepodnošljiva poplava usamljenosti i udaljenosti.

Dok Holidej koji je iz blizine pažljivo posmatrao, iznenadio je rečima izgovorenim mirnim tihim glasom. – Stvari će se već popraviti. Kada čovek u padanju u ponor stigne do dna, posle toga može se samo penjati uvis.

Rekavši to, poterao je svog konja pored sebe i pošto je još jednom ozbiljno pogledao Vudroua koji je nepomično opružen ležao na zemlji, poterao je svog vranca u trk. Taj njegov gest odlučan i nagao, povukao je Betinog konja da pođe za njegovim primerom i kada je Beti jedva svesna toga da ga sledi, popustila malo stisak ruke kojim je držala vodice, njen konj je jurnuo napred isto tako brzo kao i Holidejev i za kratko galopirao je punom brzinom za Dokom Holidejem i njegovim vrancem.

*

Den Čendler je okrenuo svog konja u trku i propustio ostale konjanike da projure pored njega. Njegov postupak naveo je Ker-na da i on skrene na drugu stranu. Kada su svi ostali prošli pored njih, Kern je ostao da

sedi na svom konju, zagušen prašinom koja ga je oblakom zapljusnula. Ali, vrlo brzo je iskašljao prašinu iz grla i pluća i pljesnuvši rukom konja po sapima, priterao ga da pride do Čendlera.

– Šta to do đavola radiš, Dene? – zapitao je. – Jesi li nešto video?

– Čuo sam pucanj, Tome – odgovorio je Čendler gledajući nazad putem još uvek zavijenim u oblak prašine.

– Kakav pucanj? Ja nisam čuo ništa.

– Ja sam čuo – insistirao je Den Čendler. – Dosta daleko, istina, više kao udaljeni eho, nešto kao kad vetar donese odjek koji se gasi. Ali, siguran sam da sam ga čuo.

– Ti si lud.

Ostali, pošto su odmakli neznatni deo puta, okrenuli su konje i vratili se nazad. Grupa je opet bila kompletna.

– Je li neko od vas nešto čuo? – zapitao je Kern. – Pucanj ili nešto tako?

– Meni se učinilo da sam čuo pucanj – rekao je Kes Bejli, a još jedan drugi čovek je klimnuo glavom potvrđujući njegov iskaz.

– Čuo sam, ali nisam bio siguran da se nisam prevario – dodao je taj drugi.

Kern je izvio usne. – Neka me nosi vrag, ali, ja nisam čuo ništa. – Promrmljao je sebi u bradu kao da time izaziva ostale da pokušaju da ga ubede. Zatim je ozbiljno pogledao Dena Čendlera, znajući da je njegov glavni revolveraš čovek koji je do tada napravio malo grešaka. Čendler nije bio čovek sa sposobnostima da nešto smisli ili skroji plan akcije bilo kakve vrste, ali, kada je plan već bio skovan i njemu izložen, svako se na njega mogao slobodno osloniti bez bojazni da taj plan neće biti sproveden do kraja, bez obzira ko ili šta bi se realizovanju tog plana našlo na putu.

– Ko bi mogao da bude taj što je ispalio hitac? – zapitao je Kern.

– Tamo je Vudrou – podsetio ga je Čendler.

– Vudrou? – rekao je Kern prezrivo. – Vudrou ne bi bio u stanju topom da pogodi svoj palac na nozi – dodao je. – A Holidej je pred nama u gradu.

– Možda nije – rekao je Čendler.

– Možda nije? – ponovio je Kern i ostao otvorenih usta. – Kako to misliš?

Čendler se promeškoltio u sedlu i odjednom ga je obuzeo osećaj nelagodnosti, jer je osetio da su sve oči uperene u njega. Nikada mu se nije dopadalo da bude u centru pažnje, jer je to kod njega izazvalo osećaj nesigurnosti. Ali, sada je to morao izdržati, jer je dugo i naporno radio na tome da postane glavni i nije hteo da dopusti da mu taj tek stečeni ugled lako izmakne iz ruke.

Zbog toga je sasvim lagano progovorio, birajući i naglašavajući svaku reč. Pa evo kako, Tome. Znamo da se Holidej posle odlaska iz grada vratio nazad. To je sigurno. Sem toga, pouzdano znamo da je Metisonova žena s njim.

– Otkuda to drugo znamo? – graknuo je Kern.

– Pa, to je jedino logično, zar ne? – nastavio je Čendler ne obraćajući pažnju na Kernov nabusiti ton. – Holidej je isprašio Vudroua i Pulena i oduzeo im novac koji im je Beti Metison dala. Kada je uzео novac, mora biti da se vratio njoj. Ona je vrlo privlačna žena, a Holidej je tip koji bi je lako mogao dobiti. Moja je pretpostavka da je Holidej poveo sa sobom negde van grada do nekog mesta gde bi ona bila bezbedna i...

– Sinoć rano njih dvoje su zajedno odjahali iz grada – umešao se sada i Kes Bejli. – U onoj sporednoj uličici ih je dvoje, a jedno od njih je odmah odmaglilo. Holidej je ostao još neko vreme da bi nas zadržao i moje je mišljenje da je hteo onoj ženi da pruži

dovoljno vremena za bekstvo. Otuda mislim da Čendler može biti u pravu.

Kern je duboko uzdahnio i dah mu je podrhtavao od ljutine. – A zašto mi niko od vas nije rekao ništa? – povikao je sevajući očima.

– Ja sam mislio da znaš – rekao je Bejli dosta oprezno.

Kern je ciknuo na njega, ali je brzo povratio dostojanstvo i smirio se. – O'kej – rekao je obraćajući se ponovo Čendleru. – Misliš, dakle, da je Holidej otišao iz grada s tom ženom i da se s njom nije vratio. U međuvremenu, likvidirao je Silvestera. Sada na osnovu svega toga hoćeš da me uveriš da je Holidej...

Kern je zastao u pola rečenice i ljutito pogledao Dena Čendlera. Počeo je da klima glavom i da mrmlja sebi nešto u bradu, a onda je Čendler iskoristio priliku i ponovo se umešao.

– Hoću da te uverim da je povezan sa Metisonovom ženom, da su zajedno pobjegli iz grada i da su se negde sakrili. Pošto tamo dalje dokle smo došli nismo našli njihove tragove, mi smo se okrenuli i vratili nazad. Negde uz put Holidej i ta žena su nas videli, ulučili pogodan trenutak i krenuli dalje. Tako se desilo da su naleteli na Vudroua.

Kern je prešao šakom po licu i čvršće pribrao vodice u rukama.

– Da – priznao je. – To bi moglo da bude tako.

Kada je Kern okrenuo konja i poterao ga, Čendler je sebi dozvolio da se neprimetno nasmeši. Od toga trenutka Dene Čendlere, pomislio je u sebi, nemaš više šta da brineš. Moglo bi se desiti da jednog dana, kad neko naiđe i slisti Toma Kerna, što će se kad-tad sasvim sigurno desiti, ti staneš na njegovo mesto i naslediš dobro organizovanu i uvežbanu bandu plaćenika. Nije mogao da

se uzdrži a da se prigušeno ne zacereka i potera svog konja za ostalima. Mada je gutao prašinu koja se dizala ispod kopita njihovih konja, ništa nije moglo da odagna osećaj sreće koji ga je ispunjavao.

*

Tek negde oko polovine prepodneva Holidej je odlučio da smanje brzinu. Imao je osećaj da mogu tom brzinom nastaviti do u beskraj, jer dan nije tako vreo kao ostali dani u toku te nedelje. Svež povetarac duvao je u lice i donosio jedva primetan miris kiše koja se negde pipremala. Pa ipak, nigde se nisu videli kišni oblaci koji su mogli doneti kišu i otežati im putovanje. No, i pored svih tih olakšavajućih uslova, morao je voditi računa o Beti i zato je odlučio da usporavanjem brzine, mladoj ženi pruži priliku za predah.

Pošto su oznojeni konji lagano prešli u nešto sporiji hod, Holidej je primetio da nešto muči mladu ženu. Ispod oka je bacio pogled na nju i rekao. – Nešto ste zabrinuti?

Beti je nabrala obrve. – Ne, samo mi smeta vrućina. Volela bih da mogu negde da se okupam.

– Možda ćemo naići na neki potok. Ovaj put ne vodi kroz pustinju i sigurno ćemo naići na vodu.

– Hvala bogu ako bude tako. Kako vam se čini, mister Holideje, jesmo li dobro napredovali?

– Bar isto toliko dobro kao onaj ko je eventualno došao na ideju da nas goni, misis Metison. Ako smo na početku ovog putovanja imali dva sata prednosti ispred gonilaca, onda i sada imamo bar isto toliko.

– To je sreća – rekla je poigravajući se sa dugmetom bluze, dok je pogledom šetala po predelu ispred njih. Bila je to dobra, prava stočarska zemlja, pa ipak, nigde nije bilo ni

traga stoci. Verovatno je bila oterana na zimske pašnjake.

Nastavili su da jašu dosta lagano i da sve više zalaze u predeo gde su carovali sunce i vrućina. Ali, svež povetarac je ipak ostao, pružajući im makar malo osveženje od vreline bezdušnog sunca. Holidej je s vremena na vreme pogledao njihove konje i sa zadovoljstvom je zaključio da njegov ždrebac ne pokazuje želju da uspori ili skрати korak. I konj Beti Metison izgleda da je dobro podnosio napor, mada je s vremena na vreme obarao glavu ka zemlji.

Što se tiče žene, uprkos njene odlučnosti da se u svemu meri sa Holidejem i da dokaže da njen pol nije ništa slabiji, na njoj su se počeli pokazivati znaci umora. Tamni kolutovi ispod očiju postali su joj izrazitiji, a grč na licu sve intenzivniji i primetniji. Računala je da će moći da izdrži ceo dan u sedlu, zahvaljujući odmoru u toku noći i da će savladati sve teškoće na koje bude naišla. Ali, osećala je da će, ako ne danas onda sutra ili dan posle toga, biti toliko umorna da će početi da usporava njegovo kretanje.

Pa šta, rekla je sebi. Obavezao se da mu sunčevi zraci prosto peku kožu na licu. Što se njega ticalo, mogao je jednostavno navući šešir dublje na oči i nastaviti dalje. Ali, imao je sa sobom i jednu ženu, pa je stoga odlučio da nameravani put podeli u nekoliko faza. Ako ih zbog toga stignu Kernovi ljudi, utoliko gore.

Dok je Holidej bio ophrvan tim mislima, njih dvoje su postepeno napredovali kroz brežuljke. Pustio je da prođu pored nekoliko manjih uzvišenja dok nije našao jedan dosta širok prolaz koji je vodio između dva brega. Prošavši pored useka koji je vodio između bregova, zapazio je da je teren na tom mestu postao nešto tvrdi.

– Čekajte ovde i nemojte se maći nijedan korak – rekao je Dok Holidej.

Beti ga je pogledala radoznalo. – A kuda ćete vi?

– Idem da napravim lažan trag.

Rekavši to, poterao je konja u prolaz između dva brega, puštajući svog ždrepcu da poskakuje koliko god mu je volja. Posle pola sata vratio se nazad i rekao Beti da sjaše, pa pošto je i sam učinio isto, poveo je svog konja samom ivicom tvrdog terena. Beti je pošla za njim, pitajući se nije li ga možda udarila sunčanica, ali, i za nju je bilo suviše vruće i osećala se suviše umornom da bi postavljala pitanja ili raspravljala o njihovom ponašanju. Kada su se konačno zaustavili na nekih stotinu metara od mesta gde je počinjao ulaz između dva druga brega, osećala je da više ne može poći ni korak dalje.

– Ovde ćemo se odmoriti jedan sat, misli Metison – rekao je Dok Holidej. – Mislim da će odmor i konjima dobro doći. Kad se osveže, biće sposobni da umaknu Kernovim banditima ako su ovi u međuvremenu uspeli da nam se približe. – Beti je bila toliko umorna da nije čak ni marila za Toma Kerna i njegove prijatelje razbojнике. U isto vreme zapazila je da je Holidej pod izgovorom da je konjima potreban odmor u stvari hteo njoj da pruži kratak predah i trenutak odmora. Taj njegov smisao za takt svideo joj se i ona je zahvalna zbog njegove pažnje pronašla mesto u senci i sela na jedan kamen pored stene. Naslonjena leđima na pro hladnu stenu, zametnula je umorno glavu i nekoliko puta uzdahnula duboko. Pola dana bilo je prošlo, ali joj je ostalo još punih šest i po dana i šest noći koje će morati da provede s tim strancem. Odbacila je iz glave neke neprijatne misli i sklopila oči.

Lagano sa svakim minutom koji je proticao, umor od sedenja u sedlu nestajao je iz

njenih mišica, a njena koža koja je podsećala na parče sasušenog pergamenta, počela je dobijati svoju normalnu svežinu. Nije imala nameru da spava, ali dok je sedela blago naslonjena na pro hladnu stenu, disanje joj je postalo sve monotonije i u jednom momentu ona je zapala u dremež. Neko vreme borila se protiv sna, ali je s odmicanjem minuta sve više osvajalo ubeđenje da ništa nije važno i da je svejedno da li će odspavati pola sata ili sat.

Neznano kad, dodir Holidejeve ruke po ramenu vratio je u budno stanje. Pogledala ga je u oči i osmehnula mu se.

– Vreme je da krenemo dalje, misis Metison – rekao je.

– U redu – prihvatila je jednostavno, pričajući na znanje njegove reči, a onda je prihvatila njegovu ispruženu ruku i dopustila mu da joj pomogne da ustane. Kada se uspravila, ostala je nekoliko sekundi sasvim blizu njega, još uvek držeći u ruci njegovu šaku. Neki čudan drhtaj prostrujao joj je kroz telo i ona je brzo povukla ruku i ustuknula korak nazad. Holidej se bez reči okrenuo i lako se popeo na svog konja. Odjahao je sa mesta odmora i Beti je bila prinuđena da žurno pojaše za njim, da bi ga sustigla.

Ostatak poslepodneva Holidej je ujednačenim tempom gonio svog konja preko puste prerije. Kada je sunce prišlo horizontu i dnevnu vrućinu počela da smenjuje večernja svežina, Beti se u mislima vratila kroz svoj život i zaključila da je u njemu za nju bilo malo radosti i zadovoljstva, da je ustvari bila budala koja je dobar deo svoje najlepše mladosti besmisleno proigrala. U budućnosti, ako je za nju uopšte bilo neke budućnosti, najviše nekoliko dobrih kaubojica i jednog predradnika koji će voditi brigu o njenom imanju. Odgovornost koja je čekala privlačila je i gicala u isto vreme, jer se postav-

ljalo pitanje da li će biti u stanju da joj u potpunosti odgovori. Verovala je da hoće, jer je znala da je u rančerskim poslovima bar isto toliko dobra kao što je bio i njen muž. U stvari, u toku poslednje godine najveći deo odgovornosti za vođenje ranča ležao je na njoj. Paul je najvećim delom bio odsutan i ona se na ranču snalazila kako je najbolje znala, ali, začudo, ta samoća nije joj smetala i nije se osećala usamljenom. Naprotiv, usamljenom se osećala samo onda kada je Paul bio prisutan, jer je tek tada bila prinuđena da iz njegovog sveta beži u neki svoj zamišljeni svet.

Konačno su stigli i do ravne prerije. Nekoliko konjskih dužina ispred nje, Holidej je zaustavio svog konja i zagledao se u nebo na zapadu. Ona je pošla za njegovim pogledom i stala očarana divnim, prekrasnim spektrom nevidenih boja koje su krasile obzorje sunca. Izgledalo je kao da je samo sunce rasulo deo svog crvenkastog zlata preko cele dužine horizonta.

– Divno – rekla je. – Čini mi se da nešto ovako nikada nisam videla.

– Tamo gore na severu zalazak sunca je često puta baš ovakav – rekao je Holidej. – Sećam se jedne doline široke nekih šest ili sedam milja, a dugačke valjda više od pedeset milja. Na obe strane dižu se visoki planinski prevoji koji se usecaju direktno u nebo, a tu i tamo, duboki klanci i jaruge presecaju planinske prevoje. Između njih šire se cvetne i travne poljane, a s okomitih niskih litica grme vodopadi planinskih bistrâ potoka. Sve padine i brda obrasle su gustom šumom sve do najviših vrhova. Ta lepota možda je lepša od ove koju sada gledamo.

Beti je nepomično stajala i netremice zurela u njega. Nikada ga do tada nije čula da tako govori. Bio je većinom ćutljiv, a i ono malo reči što je s vremena na vreme izgovar-

rao, bile su preko potrebne, usmerene na to da kažu nešto direktno. Jednostavno, taj došljak je govorio samo onoliko koliko je bilo nužno. Ovaj lirski istup bio je izuzetak.

– To što ste rekli zvuči kao da ste govorili o mestu koje nikada u životu nećete ostaviti. Zašto ste onda ipak otišli? – zapitala je.

– Zašto? U životu se ne događa sve onako kako bismo mi želeli – rekao je na svoj direktan, neposredan način i Beti je shvatila da nema nikakvog smisla da postavlja nova pitanja. Zatim je dodao malo blaže. – Čini mi se da moj konj njuši miris vode. Možda je to potok koji ste priželjkivali.

Rekavši to, udaljio se bez žurbe, terajući svoga konja sasvim laganim hodom. Svuda oko njih, kuda je pogled dopirao, pružala se prerija pusta, bez šuma. Beti je osećala da joj se u dušu uvlači osećanje dubokog zadovoljstva. Dan je bio završen. Dolazila je noć, možda kupanje, a onda hrana i dug, dug san. Osmehnula se, udahnula duboko svež predvećernji vazduh i pošla za Holidejem bez reči žalbe i bez ijednog postavljenog pitanja. Jahali su još skoro pun sat pre nego što su naišli na potok, kao što je Holidej proročanski predviđao. Potok je bio plitak i ne previše širok ali je voda bila bistra i hladna i nije tekla brzo. Pošto se okupala, Beti se vratila nazad u logor koji je Holidej za to vreme podigao. Dok je ona hladnoj vodi predavala poslednje ostatke dnevnog umora, on je pripremao jelo i već je sedeo pored vatre, uživajući u svojoj porciji. Kada se Beti pojavila, on je ispod oka pogledao i u očima mu je zaigrao plamičak odobravanja. Ona ga je pogledala, shvatila značenje njegovog pogleda i nije mogla da se uzdrži da mu se ne nasmeši.

– Ovo kupanje bilo je prava blagodat. Vredelo je jahati i strahovati i biti progonjen da bi čovek mogao doživeti ovako pot-

puno zadovoljstvo u kupanju, mister Holideje. Želite li možda i vi da se okupate?

– Već sam se okupao – odgovorio je Dok i Beti se iznenadila što je tek sada приметila da njegova bledunjava koža sjaji čistotom i da mu je gusta duga kosa još vlažna. Pitala se gde je mogao da se kupi i pri pomisli da je možda bio negde u njenoj blizini, obrazi su joj buknuili rumenilom. Toliko je uživala u vodi da se poigravala i praćakala kao malo dete. Možda je bio toliko blizu da je... da je možda video.

Beti je osetila da joj obrazi odjednom gore i Holidej, koji je gledao u lice i po svemu sudeći shvatio tok njenih misli, nije sačekao da se dugo muči neizvesnošću, već je rekao mirno. – Nekih pola milje odavde potok naglo skreće tok. Tim putem ćemo sutra poći i zaći u brda. Pomislio sam da će Kern posumnjati da smo se uputili u Sonoru i da će pogoditi koji razlog nas je na to naveo. Otuda će najverovatnije čekati pogodan trenutak i neće se zamarati nepotrebnim iscrpljivanjem. Verovatno će proći bar dva dana pre nego što nas sustigne.

– Mislite da će nas stići? – zapitala je nervozno dok je uzimala svoj tanjir sa jelom i nameštala se na jednom kamenu.

– Svakako da će nas stići.

– Ali zašto? Danas smo naporno jahali i koliko procenjujem, ni oni nisu mogli mnogo brže.

– Varate se. Oni će ipak morati da jašu brže od nas. Zbog toga ćemo sad večerati i posle toga nastaviti dalje. Iskoristićemo deo noći da povećamo rastojanje, a kada nađemo neko pogodno mesto, zaustavićemo se radi odmora.

Rekavši to, Dok Holidej je nastavio da večera. Nešto kasnije, pošto su prešli još pet dopunskih milja kada je Holidej našao pogodno mesto gde su mogli da se ulogore za

noć, Beti je legla i ležeći pod čebadima počela da razmišlja o njemu. Bio je visok, impozantan, odlučan i čvrst, ali ne grub, zagonetan i čudan, ali ipak na neki način blizak. Činilo joj se da pripada nekoj neobičnoj vrsti ljudi koji ne dopuštaju da ih život nosi, a ipak, smatraju da malo mogu učiniti da izmene njegov tok. Kao kompletna ličnost prevazilazio je druge ljude koje je ona do tada upoznala.

Pitala sa kakva bi trebalo da bude žena koja ga može privući i došla je do zaključka da bi to mogla neka vesela i lakomislena osoba odevena u gizdave haljine sa mašnicama i trakicama. Kako su ljudi ponekad bili glupi, a naročito kada je u pitanju žensko odevanje; oni misle da žena mora biti naličkana i našarana da bi bila privlačna i ženstvena. Bila je skoro zaspala, kada ga je čula da se penje u sedlo i odlazi i poslednjim atomima svesti poželeva je da poviče za njim i da ga pita šta je i kuda je naumio. Ali, dok je to prodrlo do njene svesti, on je već bio otišao, nestao u noći. Ona je sela na svoj ležaj, a zatim se ponovo zavalila, shvativši da bi joj se on sigurno obratio da je smatrao da je to potrebno.

Verujući u Holideja kao što nikada nije verovala ni u jednu osobu u svom životu, Beti Metison je zaspala.

VII

Dok Holidej je neko vreme jahao nazad uz korito potoka pored koga su to veče večerali, a onda je skrenuo svog konja putem prema jugu. Kopite njegovog velikog crnog ždrepcu ostavljale su jasan trag na mekanoj obali potoka. Jahao je tako skoro pola sata pre nego što je naterao konja u potok i istim putem se vratio nazad. Prošao je ponovo po-

red njihovog večernjeg logora i nastavio da jaše uz potok još četvrt sata ili nešto više pre nego što se vratio tamo gde je ostavio uspavanu Beti Metison.

Pazeći da ne pričini ni najmanju buku, rasedlao je svog vranca i pružio se na ležaj, iskoristivši sedlo umesto jastuka, a zvezdano nebo kao knjigu pred spavanje. No, čitao je vrlo kratko tu zvezdanu knjigu, jer nije prošlo ni desetak minuta pre nego što je utonuo u dubok san.

*

Kada je na prerijskom putu naišao na telo Eda Vudroua, loše raspoređeni Tom Kern je u ustima osetio gorčinu poraza. Čendler je bio u pravu. Holidej se nalazio pred njima, što je značilo da su on i njegovi ljudi uzaludno prešli više od dvanaest nepotrebnih milja.

Ostavivši Vudroua za plen lešinarima, poterao je svoje ljude još brže napred i cela grupa je nastavila gonjenje kroz dug vrelo dan. Grupa je bez odmora jahala časovima, zaustavivši se samo oko podneva, samo da bi se konji kratko vreme odmorili i ljudi pripremili najneophodnije jelo. Lepota predela kroz koji su prolazili nije na Kerna ostavljala nikakav utisak. Osećao je samo žarku vrelinu sunca i katkad nalete toplog vetra. Celog dana niko mu se nije obratio ni progovorio reč s njim, čak ni za vreme dva kratka odmora radi ručka.

U predvečerje bio je vrlo umoran, ali ni najmanje raspoložen da od gonjenja odustane. Kada je grupa stigla do potoka gde su se Holidej i Beti Metison zaustavili, on se još uvek nije bio odlučio da li da nastave jahanje do duboko u noć ili da ljudima i konjima da odmor. U nekima od svojih ljudi, uključujući i Dena Čendlera, Tom Kern je već naslućivao, čak predosećao neke

predznake pobune, ali, on nije bio čovek koji bi mnogo brinuo zbog takvih tričarija. Oni koji su hteli da istraju, mogli su s njim da nastave gonjenje. Oni pak koji su hteli da ostanu gde su i da se vrate, takode su mogli da učine to što žele, ali sa metkom u telu.

Dok su napajali konje na potoku, Den Čendler se nalazio pored Toma Kerna. Čendler je celo poslepodne pažljivo posmatrao Kerna i procenjivao njegovo držanje i bilo mu je jasno da će odluka da Holideja zgrabi po svaku cenu, terati Kerna do krajnjih granica iscrpljenosti, čak i ako bi to značilo da bi morao pobiti sve svoje ljude.

– Holidej je veliki lukavko, Tome – rekao je posle kraćeg ćutanja.

Kern se trgao, jer nije očekivao da ga njegov prvi revolveraš oslovi i njegov hladan pogled zadržao se na Čendleru.

– Pa? – procedio je kroz stisnute usne.

– On zna da ćemo ga goniti i da će biti mrtav ako ga stignemo i uhvatimo. Ne verujem da će bilo šta rizikovati.

Kern se cinično iscerio na svog glavnog revolveraša. – Kaži jasnije šta misliš!

Čendler je skinuo šešir i nekoliko puta prstima začeošljao retku kosu. Izgledao je manje umoran od ostalih iz grupe koji su stajali poredani na obali i pojili svoje ožednele konje.

– Vrlo verovatno će pokušati da zametne trag navođenjem na lažan trag.

Kern je za trenutak izgledao zbunjen. – On se uputio prema Sonori, je li tako? Kako bi se onda moglo desiti da nepotrebno gubi vreme ostavljajući lažne tragove?

– Na njegovom mestu ja bih to učinio. Pogotovu ako bi sa mnom bila neka žena o kojoj bi morao da vodim brigu. Siguran sam da će nastojati da dobije u vremenu.

Kern se ozbiljno zamislio o tome što je od Čendlera čuo i odmahnuo je glavom. – Ne,

ja ne delim tvoje mišljenje, Dene. Holidej je u početku uhvatio priličnu prednost i nastojao po svaku cenu da tu prednost zadrži. Nastaviće onoliko brzo koliko bude mogao. Sve vreme sigurno će imati na umu da ga gonimo i zato će on sam žuriti, a požurivaće i devojkicu do krajnjih granica mogućnosti. Ne, nećemo se zaustaviti, Čendlere, ni za šta na svetu.

– A šta će biti ako slučajno krenemo pogrešnim putem i izgubimo ga?

– Nećemo, vrag te odneo! Nećemo ga izgubiti.

– Ljudima je u svakom slučaju potrebno sat ili dva odmora – rekao je Čendler tvrdoglavo. – Ako budeš nastavio da ih goniš, Tome, do sutra uveče svi će popadati i onda nećeš imati s kim da nastaviš gonjenje.

– Neka padaju.

Den Čendler je povukao vodice i udaljivši se od potoka, projahao pored niza Kernovih ljudi.

Kern ga je sumnjičavo ispratio pogledom, motreći pažljivo da li će se nekome obratiti i početi razgovor. Osećao je da protiv njega raste neraspoloženje i ako dođe do sukoba sa ljudima, pretpostavljao je da će Čendler verovatno biti taj koji će početi uskoro. Video je kada je Čendler odjahao do kraja kolone njegovih plaćenika i zagledao se prekopotoka na jug, u pravcu gde se nalazio grad Sonora.

Tom Kern je udaljio ruku od drške revolvera i prstima protrljao vrh svoje neobrijane brade. Mrzeo je ovo gonjenje po užarenom suncu. Kratko brzo jahanje i burna akcija odgovarali su njegovom temperamentu. Dugotrajno jahanje kome se nije video kraj, samo ga je nerviralo i povećavalo njegovu zlovolju. Potegao je vodice i grubo odvojio svog konja od vode i mutnim pogledom se zagledao oko sebe. Čendler je bio

mudar čovek ili je bar tako izgledao. Bio je u pravu kada je tvrdio da se Holidej nalazi pred njima. Vudrouov leš je to potvrđivao. Čendler je, takođe, mogao biti u pravu u pogledu Holidejevih nastojanja da za sobom ostavi lažan trag i namami ih na pogrešan pravac. I on sam kada je nekada bio progonjen, skoro uvek je koristio takve trikove koji su se u krajnjoj liniji pokazali uspešnim. Treba čovek samo da pođe jednim pravcem pa da se vrati nazad, zatim da pođe u drugom pravcu i opet da se vrati nazad da bi krenuo u trećem pravcu. Odatle je mogao otići ko zna gde, samo ako je teren za to bio pogodan i onda su gonioči imali pred sobom nerešivu zagonetku.

Pogledao je u nebo i zaključio da će u roku od deset minuta zavladatai potpuni mrak. Nameravao je da nastavi dalje bar još sledećih pet sati, što će ih verovatno dovesti još deset milja bliže Sonori. Ali, šta ako pravac kojim pođu bude pogrešan? U tom slučaju morali bi se vratiti unazad i ponovo početi traganje, naravno ako pre zore primete da su namamljeni na lažan trag.

– Dene – pozvao je konačno.

Čendler je došao uz potok do njega. Ljudi su se već bili povukli od obale, jer su napojili konje i napunili svoje čuture. Stajali su u grupi kao ljudi koji očekuju da se otvore vrata saluna, lica napregnutih od iščekivanja i umora koji je dubokim borama brazdao njihova suncem i vetrom opaljena lica.

– Razmišljao sam o tvom predlogu, Dene – rekao je Kern. – Možda bi stvarno trebalo da se sat ili dva odmorimo. Spremite nešto hrane i dosta dobre i jake kafe. Ti se postaraj za moju večeru.

Ozbiljnog lica Čendler je potvrdno klimnuo glavom. Taj Pulen je uvek sedeo sa Kernom i raspravljao o planovima i koracima koje je trebalo završiti. Ali, kada su se nala-

zili negde napolju, on, Čendler, bio je na neki način zadužen da Kernu pripremi večeru. Ta obaveza nije mu se dopadala i pomisao na nju neprijatno ga je bockala tim pre što je znao da će svaki pojedinac u toj grupi bandita shvatiti Kernovu nameru i motive.

No, pošto još nije bio spreman da se tome usprotivi, Den Čendler se udaljio. Tom Kern je pak poterao svog konja uz mali proplanak i zaustavio se kao ukopan, kada je na ravnom tlu ugledao ostatke logora dve osobe koje su tu nedavno boravile. Nekoliko zrnaca hladnog pasulja bilo je ostalo na steni pored vatrišta. Kern je hitro skočio iz sedla i ljutitim glasom dozvao Čendlera.

– Ti reče da će se njemu vraški žuriti, je li? E pa dobro, a šta sad kažeš na ovaj pasulj? Misliš li i dalje da je uplašen od nas i da nema vremena da se odmori i da sebi pripremi jelo. Kako vidim, nije baš tako.

Čendler je sjahao sa konja i pažljivo razgledao ostatke logora, pitajući se da li je Holidej postao izvanredno neoprezan ili je bio vrlo lukav. Ali, zadržao je svoje pretpostavke za sebe, jer je primetio da je Kern sve goreg raspoloženja.

Pošto njegov glavni čovek nije prokomentarisao ono što je video, Kern je zaurao. – Pošto je tako, odmor je završen. Reci ljudima da krećemo odmah.

Čendler je digao glavu sa zemlje i na licu su mu se pokazali napetost i izraz negodovanja. – To im se neće dopasti, Tome. Premoreni su kao psi. Ako ih budeš terao celu noć, do jutra će izgledati kao razbijena poražena vojska.

Kern je žustro stavio desnu ruku na dršku revolvera. – Hoćeš li im reći ovo što kažem, mister, ili nećeš?

Čendler je neprimetno sitsnuo usne, ali su mu se posle trenutka kolebanja ramena

klonulo opustila. – Naravno Tome, naravno da ću im reći. Ne padaj u vatru.

– Onda se ne raspravljaj sa mnom.

Den Čendler se udaljio, vodeći za sobom svog konja. Oduzelo mu je nekoliko minuta da skupi ljude i da im saopšti da iz istih stopa nastavljaju jahanje. Niko nije protestovao, ali je Čendler primetio da su skoro svi mrsko pogledali u pravcu Kerna. Zatim im se Kern pridružio i poterao konja preko potoka. Pojahao je kroz tamnu noć koja se spuštala, držeći se neprekidno dvadesetak metara ispred Čendlera koga su ostali pratili na pristojnom odstojanju.

*

Beti se probudila i ugledala Holideja nagnutog nad malu vatru sa tiganjem u ruci u kome se grejalo jelo iz konzerve, dok se na kamenu pored vatre grejalo lonče sa vodom za kafu. Retko kada je doživela da je kratkotrajan san tako okrepi kao što je bilo te noći. Činilo joj se da nikada u životu nije spavala bolje. Odbacivši čebad sa sebe, istog trenutka se setila gde su i u kakvoj se opasnosti nalaze.

– Mislite li da je pametno paliti vatru, mister Holideje? – zapitala ga je.

Holidej je čuo kako se meškolji na svom ležaju i posle toga ustaje, ali ju je tek tada prvi put pogledao.

– Danas nam to više neće biti važno – odgovorio je na to Holidej. – Umijte se, a onda dođite da prezalogajite. Krenućemo za desetak minuta ili čak i pre.

Posle toga se udaljio, ostavljajući njenu porciju hrane u tiganju. Beti se umila na potoku i vratila se nazad do vatre, češljajući uz put svoju dugu kosu. U ćutanju je pojela svoj doručak, ali kada je Holidej doveo njenog osedlanog konja, osetila se pobuđenom da zapita.

– Gde ste to bili prošle noći, mister Holideje?

– Išao sam da ostavim lažan trag.

– Šta je to?

– Napravio sam tragove koji vode u drugom pravcu. To ih neće dugo zadržati, to jest ukoliko uopšte pođu tim tragom.

Ali, postoji velika šansa da se prevare, a svaki minut koji dobijemo biće nam od velike koristi.

Rekavši to, vinuo se na leđa svoga vranca i prvi pošao sa male čistine. Puna tri sata jahao je ispred Beti, ne progovorivši ni jednu reč i Beti se već počela pitati nije li ga možda na neki način uvredila. Ili je možda bio sit brige o njoj i udešavanja nekoj suvišnoj i nepotrebnoj osobi tokom celog puta. Ili je jednostavno želeo da pođe svojim putem. Kada su zašli u otvorenu preriju, Beti je priterala svog konja pored njegovog.

– Šta nije u redu? – zapitala je gledajući ga pravo u oči.

– Šta nije u redu? Ne razumem.

– Celo jutro niste progovorili ni reč. Jesam li učinila nešto što vas je zabrinulo ili naljutilo?

– Niste – rekao je kratko.

– U čemu je onda stvar?

– Ne bih želeo da izgubite život, a imam osećaj da postoje velike šanse da će se baš to desiti ako nastavimo putem kojim smo pošli – rekao je Holidej gledajući je u oči. – Možda bi bilo bolje da se okanemo ovog pravca i da se na izvesnom rastojanju od ovoga puta vratimo nazad.

– Mislite da se vratimo u Sejdž Krik?

– Da, baš to.

Beti je izvesno vreme ostala zamišljena. Još uvek su se nalazili u otvorenoj preriji i sunce joj je peklo lice. – Ali, ja tamo nemam šta da tražim, mister Holideje. Moja budućnost zavisi od ovog putovanja.

– Zaista tako mislite? – rekao je nastavljajući da je gleda u oči na onaj njegov nametljiv ali uznemirujući način. Osetila je da joj pod grudima mile žmarci uzbuđenja.

– Baš tako kao što sam rekla – uspela je sa puno napora da mu odgovori i osmehom prikrije svoje uzbuđenje, osmehom koji se njemu učinio stidljivim. Zatim je podbola konja i pošla ispred njega.

Jahali su još tri sata pre nego što je Holidej zastao i podigao podnevni logor. Na brzinu su prezalagajili malo suvog mesa i dvopeka i sve to zalili sa dosta jake crne kafe. Kada joj je Holidej priveo konja da bi ga uzjahala, ona je jedan trenutak ostala sasvim blizu pored njega, gledajući netremice njegovo ozbiljno ali lepo lice i misaone energične sivoplave oči. Usne su joj bile tople i vlažne, a zaobljene grudi su joj podrhtavale pod iznenadnom plimom nekog unutrašnjeg nekontrolisanog osećanja. Holidej joj je nežno spustio ruku na početak vrata i privukao je sebi i Beti je sa čuđenjem otkrila da se voljno prilagođava tom njegovom zahtevu. Kada ju je poljubio, sklopila je oči i pripila se uz njega obuzeta strahom da će joj srce pući od neke nepoznate sreće.

Kada ju je pustio iz zagrljaja, Holidej joj se osmehnuo i pomogao joj da se popne na konja. Našavši se u sedlu, Beti se pribrala i zapitala. – Zašto ste to učinili?

– Zašto? – rekao je Dok i oko mu je zaigralo nekim nedokučivim smeškom. – Ponekad čovek nije u stanju da nađe odgovor na svako pitanje. Recimo da je to zbog toga što ste vi lepi i što je ovaj dan lep, ta kombinacija je bila suviše za mene. Jednostavno, nisam mogao da odolim.

– Bilo je lepo – rekla je. – I sada mi se čini da mi je svejedno zbog čega se to desilo i da je važno samo da se desilo. Sve drugo mi je zaista svejedno.

– To me raduje – rekao je Dok i poterao svog konja vodeći je prema podnožju brežuljka.

*

Den Čendler je zaustavio svog konja i Tom Kern je takođe zategao vodice i zagledao mu se u oči. Ostali su stajali daleko iza njih, nemi, mrgodni i neraspoloženi.

– Šta sada? – promrmljao je Kern.

– Dovoljno daleko smo išli pogrešnim putem, Tome – rekao je Čendler jetkim glasom. – Ti i sam dobro znaš da je tako, ali ne želiš to da priznaš.

Kern je mračno nabrao obrve. – Ja sam znači pogrešio, a ti si u pravu, mister. Je li to ono što hoćeš da kažeš?

– To hoću da kažem, jer tako vidim stvar, Tome. Ne bih ti bio ni od kakve koristi ako bih te slepo slušao i ako ne bih pokušao da ti ukažem na tvoje greške i potrebu da se predomisliš. Činjenica je da nas je Holidej izigrao. Ostavio nam je namerno pogrešan trag koji nas je odveo tačno do potoka. Normalno je bilo poverovati da je prešao potok i uputio se prema Sonori. Ali, može biti da on ne ide prema Sonori.

– Kuđa bi drugde mogao otići?

Čendler je sumnjičavo zavrteo glavom. – Ne znam, ali u svakom slučaju je verovatno da se nije uputio pravo tamo. Holidej je svestan toga da ima izvesnu prednost nad nama, ali isto tako zna da nam ne može pobeći. Prema tome, njegov će cilj biti da nas nadmudri. Mislim da bi trebalo da se vratimo nazad.

Kern je nešto opsovao sebi u bradu, a kada su im i ostali lagano prišli, okrenuo se da ih pogleda. Dao je Čendleru očima znak da bude oprezan, a onda je objavio. – Vrat ćemo se do potoka. Tamo ćemo se odmoriti. Izgubili smo uzalud pola noći, ali to nije

mного važno za konačan ishod. Na potoku ćemo se odmoriti nekoliko sati a onda ćemo se rasturiti u strelce i potražiti put kojim je stvarno Holidej krenuo. Sledeći put naš dragi prijatelj nas neće obmanuti.

Kernovo priznanje počinjene greške izgleda da je delovalo da se njegovi ljudi osećaju mnogo bolje i Kern je po izmenjenom izrazu njihovih lica znao da svi misle isto što i Čendler, ali da nijedan od njih nije imao hrabrosti da istupi i protestuje. Pošavši opet na čelu, poterao je konja punim trkom i tim tempom prešli su ceo put nazad do potoka. Tamo je rasedlao svog konja i dok su ostali tražili svaki za sebe dovoljno udobno mesto za odmor, on sam pošao je pešice obalom potoka prema jugu, sve dok nije došao do mesta gde je Holidej ušao u vodu. Osmehnuvši se u sebi, proverio je tragove na drugoj obali. Našavši da tamo nema tragova, vratio se plićakom do logora i prošao pored njega. Kada se jedan sat kasnije konačno vratio, prodrmusao je Čendlera i probudivši ga rekao.

– O'kej, krećemo. Uputio se prema brdima.

Čendler koji uopšte nije spavao, jer je bio ophrvan mislima, ustao je bez reči negodovanja. Brzo je digao na noge i ostale i kada je Kern pojahao konja i pošao uz obalu potoka, uputio se za njim. Pošto je prethodno proverio da su svi jasno videli da trag vodi iz potoka, Kern je poterao svog konja uz obalu i usmerio ga putem koji je vodio u brda.

Više od pola jutra nastavio je da jaše istim tempom, zaokupljen mislima o Holidejevoj hrabrosti. Taj pustolov ne samo da je lako izašao na kraj sa Pulenom, Vudroom i još desetoricom njegovih najamnika, nego je lako likvidirao Silvestera, zamalo isto to učinio sa Pulenom i na kraju obračunao se i sa

Vudroom, mada niko nije znao kako i zbog čega se taj obračun odigrao.

Od svih njih po Kernovom mišljenju, jedino za šerifa Silvestera neće biti lako naći pogodnu zamenu. Sa dosta truda uspelo mu je da Silvester čini samo ono što mu on, Kern, kaže. A kada je konačno to postigao, Sejdž Krik i svi njegovi građani bili su čvrsto u njegovim rukama.

Holidej je napravio prodor na toj njegovoj klopci i veći deo Kernovih ambicija iscurio je kao voda iz probušenog suda. Veći deo ambicija, ali ne sve. Kada bude uhvatio Holideja i kada svrši s njim, sve će biti opet kao što je nekada bilo. Možda će čak odlučiti da Čendlera postavi za novog šerifa.

Smeškajući se zadovoljno, Kern je zauslavio svog konja kada je ugledao trag dva konja koji je vodio direktno prema brdima. Pitao se nije li to, možda, još jedan Holidejev trik kojim je želeo da dobije u vremenu da bi se negde sakrio, odmorio i pripremio za dalji beg.

Da bi proverio svoje sumnje, poslao je Čendlera i trojicu drugih da provere da li se radi o pravom ili lažnom tragu, a on sam ostao je da čeka u hladovini i da žmureći odmori oči koje su ga bolele od žarkog sunčanog bleska. Posle petnaestak minuta Čendler se vratio i odrečno odmahnuo glavom.

– Nema nikakvih lažnih tragova, Tome.

– Jesi li siguran? Jeste li dobro proverili?

– Da je bilo nekih tragova mi bismo ih sigurno našli – rekao je Čendler sumorno, jer ga je dopunska obaveza uverila da je Kern spreman da ga zamori do smrti.

– Ako tako kažeš onda da nastavimo dalje, šta misliš?

Rekavši to, Kern se okrenuo prema svojim ljudima i svakog ponaosob značajno odmerio pre nego što je obrisao znoj sa čela i

dodao. – Naše muke neće više trajati dugo. Čim stignemo Holideja i svršimo s njim, otići ćemo u najbliži grad i tamo ćemo se svojski zabaviti. Zaista smo to zaslužili. Biće i viskija i žena i lumperaja i svega što hoćete.

Niko nije odgovorio ništa, ali Kern nije obratio pažnju na izostanak komentara, već je poterao konja motreći pažljivo na trag pred sobom. Jahao je nekih dvadesetak minuta pre nego što je naišao na mesto gde su dvoje progonjenih zastali da se odmire. Sjahavši iz sedla, Kern je utrošio dosta vremena da bi osmotrio teren, žbunje i stene koje su okruživale proplanak. Zadovoljan onim što je našao, naredio je Čendleru da se grupa ulogori, a on sam pošao je pešice uzanim puteljkom sledeći jasan trag dva jahaća konja.

VIII

Drugog dana bekstva iz Sejdž Krika koji je Holideju sada izgledao daleko, osetio je da mu se pod kožu uvlači onaj neprijatni osećaj napetosti koji ga je obuzimao uvek kada se nalazio nadomak bliske opasnosti. Bio je smiraj dana, ali je na istoku nebo već bilo tamnosivo i nagoveštavalo skori dolazak noći. Hendikep, jer je noć značila još jedno zaustavljanje, gubitak vremena i šansu da ih gonioći stignu.

Celo poslepodne posmatrao je Beti koja je jahala pored njega. Po njenom držanju u Sejdž Kriku kada je došla u Fildov dućan da kupi revolver, moglo se pretpostaviti da je hrabra i odlučna žena, ali, jedna je stvar doneti neku odluku, a druga pogledati smrtnoj opasnosti u oči. Taj kritičan, prelomni trenutak nisu izdržali mnogi hrabri ljudi. Ona sama, izuzev umora koji je stizao, nije osećala neki veliki strah, uglavnom zbog to-

ga što je pored sebe imala Holideja. Razloga za to mogla je naći ako bi zagrebala skramu samoobmanjivanja kojom je prikrivala svoje simpatije prema tom crnokosom čoveku odlučnih očiju, ali, ona se dobro čuvala da to učini.

U svakom slučaju, taj njen stav otežavao je njegovu odgovornost. Posle svake pređene milje okretao se i proveravao put koji su prešli kao da je očekivao da se svakog momenta na vidiku mogu pojaviti Kern i njegovi plaćenici.

Jašući pored njega, Beti ga je s vremena na vreme kradomice pogledala i posle nekoliko uzastopnih osvrta naslutila njegovu zebnju. – Mislite li da će nas skoro stići, mister Holideje? – zapitala je.

On je klimnuo glavom. – Da. Očekujem da će se to desiti brzo.

– Šta da radimo? Da pođemo brže? Ja ću se potruditi...

– Nema smisla – prekinuo je Dok. – Ne sumnjam u vašu dobru volju i odlučnost, ali ponekad to nije dovoljno. Pogledajte konje.

Beti je obratila pažnju na svog i Holidejevog konja. Dokov vranac se dosta dobro držao, ali je njen tromo kasao i držao glavu nisko oborenu.

– Moraćemo da se ulogorimo da ih odmorimo. Ako to ne učinimo, do jutro će popadati, a i mi s njima.

– Kako vi kažete – rekla je.

Holidej je odjednom zategao vodice i skočio iz sedla. Pustio je vodice iz ruku kao što je uvek činio i njegov vranac je poslušno ostao da stoji u mestu. Videvši to, Beti je stala začuđeno. Po stoti put, možda, zadivila je sposobnost tog čoveka da bez reči, tako reći bez napora, utiče na svoju okolinu, a sada je zadivila povezanost i sinhronizacija između životinje i gospodara. Veliki crni pastuv je bez greške odgovarao na svaku ko-

mandu, a nekada je čak unapred činio sve što je potrebno kao da je predviđao kakvu će naredbu dobiti. Bila je to čvrsta veza, veza zasnovana na razumevanju kao posledici dugotrajnog uzajamnog poznavanja. Koliko dugotrajnog? Možda toliko koliko traje njegovo lutanje. Ali, koliko se taj čudni čovek potucao svetom lutajući od grada do grada, od saluna do saluna, od krčme do krčme?

Onda je Holidej oslovio i vratio u stvarnost. – Ono mesto će biti sasvim dobro. Zaštićeno je sa tri strane, a na četvrtoj je padina. Da bi došli do nas, moraće da se kreću jedan iza drugog i sasvim lagano.

Beti je bacila pogled na malu, stenama okruženu čistinu i zaključila da je Holidej u pravu. Proplanak je bio tako mali da su na njega jedva mogla stati dva konja i dva jahača. Ali, umesto da u tome vidi pogodnost za odbranu, Betine misli su krenule drugim tokom. To je značilo da će mu te noći biti vrlo blizu, uzbuđujuće blizu, a za tom prvom misli naišle su i niz druge, toplije i uzbuđivije od prve.

Holidej joj je dao rukom znak i vratio je u stvarnost. Pošto je on donosio odluke, poslušno je povelu svog konja pored njega i pustila životinju da sama nađe mesto za sebe. Ona sama, pak, spustila se na jedan nizak ispust u steni i raspustivši kosu, nekoliko puta zavrtela glavom, da bi je rastresla. Prestala je tek kada je osetila da joj rastresena kosa vazdušasto pada na ramena. Sem umora, mučio je osećaj znoja i prljavštine i čeznula je da se u blizini opet nađe neki mali potočić. Nije se ustezala da svoju misao izrazi glasno.

– Vaš pametan konj je jednom nanjušio vodu. Bilo bi divno kada bi to ponovio.

Holidej se osmehnuo krajičkom usne. – Na žalost, to zadovoljstvo nećete ponoviti. Sudbina je protiv vas – dodao je šaljivo i šire

se osmehnuo, ali je prizvuk njegovog glasa bio ozbiljan. Beti je pomislila da je to zbog toga što mu je dosadno njeno zapitkivanje i zarekla se da ga više neće pitati ništa.

Holidej je rasedlao svog i njenog konja i sedla spustio blizu početka malog poljančeta na koji su zakoračili. Odmah se dao na posao da svuda oko njih naslaže još krupnog kamenja i tako je napravio neku vrstu dosta sigurnog zaklona. Beti ga je pažljivo posmatrala i ubrzo je u glavi sklopila mozaik događaja. Najpre odsutnost, onda čudni prizvuk glasa i onda ovo. Palo joj je na pamet da prošle noći nije bio uznemiren zbog eventualnog napada i da sadašnje brižljive pripreme moraju imati neki razlog. Obuzeo je strah i hladna ruka strepnje stegla joj je srce. Da li je celokupno njegovo ponašanje značilo da noćas predstoji napad?

Ustala je i zapitala. – Mislite li da su nam blizu?

– Vrlo blizu – bio je kratak odgovor.

– Zar ne bi bilo bolje da nastavimo dalje?

Dok Holidej je odmahnuo glavom. – Stigli smo dovoljno daleko. Dalje nije moguće.

– Biće ih dosta, možda čak dvanaestak – rekla je.

Dok je ponovo odmahnuo glavom. – Osmorica.

– Osmorica? – Beti je zinula zaprepašćeno. – Ali... otkuda to znate?

– Video sam ih – odgovorio je prosto.

– Videli ste ih? Ja nisam primetila ništa.

– Vaše oko nije uvežbano kao moje, misis Metison. Zaostali su iza nas za oko jedan sat, ali su se brzo približavali. Zveri su nanjušile krv i ništa ih ne može zaustaviti.

Beti se zamislila i nervozno prošetala u krug. Odjednom, kao da joj je na um došla spasonosna ideja, obratila se Doku. – A zar ne biste mogli da ih ponovo navedete na

lažan trag? Ako je jednom uspelo, verovatno bi uspelo i drugi put.

– Na nekom drugom mestu možda bi imalo smisla pokušati, ali ovo nije teren za takve varke. Ne ostaje nam ništa drugo nego da se ukopamo i čekamo. Naravno, vi ćete čekati malo dalje skriveni u sigurnom zaklonu, a ja ću se pripremiti za to vreme.

Glas mu je zvučao odlučno, skoro grubo i Beti je začutala oneraspoložena tom grubošću. Razumela je da se pred mogućnošću pakleno opasnog obračuna čovek ne može ponašati po svim pravilima etike i poslušno se udaljila. Sela je i počela da ga posmatra kako slaže kamenje oko sedala. Slagao je još desetak minuta, a onda je legao u zaklon i izvadio revolver iz futrole. Proverio je koliko dobro vidi iza zaklona i da li mu je zgodno da nišani, a onda je ustao, otresao prašinu sa odela i zadovoljnog izraza lica osvrnuo se oko sebe.

– Stići će ovamo noćas, ili u prvi cik zore – rekao je. – Molim vas da se povučete u zaklon i da se ne mičete.

Beti nije znala šta da kaže. Mogla je da pretpostavi kakve ih nevolje čekaju i šta se može desiti čoveku koji se uhvati u koštac s osmoricom desperadosa spremnih na svako zlodelo. U tom obračunu milosti neće biti, a s obzirom na srazmeru snaga, njen zaštitnik jednostavno neće imati nikakvu šansu.

A kada jednom svrše s njim, šta će ih sprečiti da pođu dalje i da potraže nju. Znali su da je sa Holidejem i da mora biti u blizini. Šta da uradi u tom slučaju? Da pobegne? Kuda? Ma kuda da se skloni Kernovi plaćenici će je naći kao što vukovi nađu divljač. Šta će učiniti? Da li će je ubiti... ili... će, možda, učiniti nešto još gore? Uzdrhtala je pri pomisli na dodir grubih, zločinačkih ruku i gadan zadah alkohola i duvana kojim su zaudarali pijani Kernovi plaćenici. Gadila se

na pomisao da bi njeno telo moglo postati predmet zadovoljenja njihove prljave požude i da se može desiti da postane sladak plen bandi lešinara. A ako bi im pala u ruke, sigurno bi joj se desilo baš to.

– Jeste li prepoznali nekog od njih, mister Holideje? – zapitala je i sama se trgla od izmenjene boje svog glasa.

I Holidej je primetio da se u njoj nešto događa, ali je preskočio komentar i samo odrečno odmahnuo glavom na njeno pitanje. – Ne. Ali, jedan je jahao daleko ispred ostalih kao da nije mogao da sačeka da nas stigne. Pretpostavljam da je to bio Kern.

– Da li ga vi poznajete?

– Ne, ne bih rekao. Čoveka sa tim imenom moje oči nisu videle, gospodo Metison. Ali, nije ni nužno da znam njega lično. Po onome što sam čuo od vas i drugih, on se uklapa u uobičajenu šemu takve vrste ljudi. Otuda znam šta možemo da očekujemo od njega.

– Mislim da od njega na svetu nema goreg čoveka – rekla je Beti. – Fizički izgleda skoro nakazno. Nizak je rastom, tanke usne su mu uvek nervozno stisnute a sitne, pakosne oči seku kao smrt. Jedan jedini pogled vam je dovoljan da vidite da mu je na umu samo ubijanje..

– Znam takve tipove. Kada im nasilje udari u glavu ne znaju da prave razliku. Traže sve veću i veću pokornost od svih pa i najbližih saradnika. I na kraju postaju zveri.

– U pravu ste. Kada je ubio Paula gledala sam ga u oči. Nije ni trepnuo, iako mu je Paul bio saradnik. Životinja! Poželela sam tog momenta da mu pridem i da ga rastrgnem golim rukama i možda bih to i pokušala da se ispred mene nije isprečio moj sestrčić. Siromah dečko, platio je glavom svoju hrabrost.

Beti je začutala, jer su joj suze navrle na oči. No, ubrzo je uspela da ovlada sobom, znala je da ovo nije trenutak za malodušnost.

– Imate li još jedan revolver... koji bih mogla ja da koristim? – promucala je kroz stegnuto grlo.

Holidej je odmahnuo glavom. – Nemam. Nikada nisam nosio više oružja nego što mi je potrebno. Nikada mi nije trebalo i ne verujem da bi mi večeras koristilo.

Dok je govorio, učinilo mu se da u daljini čuje slab potmul tutanj. Rukom joj je dao znak da začuti i kada se ona ukipila, napregao je sluh da razabere izvor tog tutnja. Prošlo je nekoliko minuta u napetom osluškivanju, pre nego što se okrenuo i pogledao je u oči. Kao bič, tanka vena vijugavo mu se spuštala niz čelo do obrva. Po tome i po značajnom pogledu, shvatila je da je odsudan trenutak došao.

Kada ga je neka trnovita grančica ogrebala po ruci, Tom Kern je glasno izustio ružnu kletvu na račun nekog ili nečeg neodređenog. Kao i svaki nasilnik nije se lako mirio sa trpljenjem bola. Zatim se zagledao u brdski prevoj koji se dizao pred njim. Pored njega stajao je Čendler gnevan i umoran od napornog jahanja. Lica ostalih nisu odavala ništa više sreće i zadovoljstva nego njegovo.

– Misliš li da su mogli preći toliki put za jedan dan, Dene? – zapitao je Kern. – Holidej i ona žena?

Den Čendler je pogledao za Kernovim pogledom i sumnjičavo odmahnuo glavom. – Teško je reći. Sigurno je da Holidej želi da se što pre dočepa druge strane. Svakako su se davolski potrudili.

– Do gore ima u pravoj liniji više od jedne

milje. – Promrmljao je Kern kroz stisnute zube. Penjemo se već tri četvrt sata, a prešli smo samo dve trećine brda. Pre toga smo jahali ceo dan. Sve zajedno dosta smo prešli, a računaj da smo mi svi snažni muškarci.

Pravi muškarci! Čendler se nasmejao u sebi. Desetorica ljudi koji su uzmakli pred jednim čovekom nikako nemaju pravo na taj naziv. Bio je suviše umoran da se raspravlja, ali je intimno smatrao da je Holidej više pravi muškarac nego što je Kern bio spreman da mu prizna.

– Ako su se Holidej i žena popeli gore u jednom danu, onda noćas neće otići daleko – primetio je Čendler.

Ali, Kern jedva da ga je slušao.

– Idemo još jedan sat – rekao je. – Onda ćemo stati da malo predahnemo. Ima li neko nešto protiv?

Pod njegovim ljutitim pogledom ljudi su živnuli, ali su smrknuto oborili glave. Kernov način postupka sve manje im je bio podnošljiv. No, Kernu je pokornost odgovarala bez obzira na cenu. Klimnuo je glavom zadovoljan što niko ne sme da mu se suprotstavi, a onda je pošao vodeći konja za sobom. Stigavši do jednog proširenja na putu, vinuo se na leđa svog umornog konja, navukao šešir dublje na oči i mamuzama opomevno konja da požuri.

Penjanje uzbrdo bilo je vrlo naporno, jer je put stalno vijugao praveći na okukama oštre uspone. Jahači su čutke sledili Kerna na konjima koji su umorno dahtali. Kern je jahao ne gledajući ni levo ni desno, pogleda prikovanog na zmijoliku stazu koju je mrzeo, mrzeo zbog napora i znojenja koje mu je donosilo penjanje. Mrzeo je ceo ovaj put, napor i znojenje, a najviše od svega mrzeo je Holideja, svog neuhvatljivog neprijatelja. Pitao se kako Holidej izgleda i da li je istina sve ono što je čuo o njemu.

Holidej je bio protivnik dostojan poštovanja. Mada mu je smetalo što mu taj protivnik remeti planove, na neki način mu je odgovaralo što se pojavio. U poslednje vreme nailazio je samo na neke bezvredne, lake protivnike i to je imalo dvostruke posledice. Pobjeda nad slabim protivnikom ne donosi slavu, a Kernovoj umišljenoj veličini slava je bila neophodna, a drugo, ljudi su zbog toga postali neodlučni i mekani. Nedostajao im je tvrdi, žilaviji otpor koji bi iz njih izvukao ono što je najtvrdje u njima i najsurovije, koji bi doprineo da dobiju samopouzdanje i veru u sopstvenu vrednost. Zat što su omekšali, bilo je moguće da ih Holidej sredi. Pomislio je opet na Dena Čendlera i zaključio da Čendler, možda, mimo svoje volje vrši nesrećan uticaj na ostale. Čendler je bio jedan od pouzdanih ljudi, nije se plašio da se uhvati u koštac s opasnošću i Kern je bio zadovoljan njime. Ali, od one noći kada je dobio batine od Taja Pulena, u Čendlerovom držanju se sve više nazirao nagoveštaj želje da se povuče. A Kernu se to nije dopadalo i nije bio spreman da mu dopusti da se povuče.

Duž puta je vladala tišina i Kern je ćutke zurio u stazu pred sobom. Razmišljao je šta da radi i sa svakim pređenim korakom bes je u njemu rastao sve više. Uskoro će pasti noć i ako ne naiđu na Holideja, moraće da se zaustave. To bi opet značilo čekanje, nezvesnost, nervozu i sumorne poglede njegovih nezadovoljnih ljudi. Ali, imao je osećaj da su Holidej i Metisonova negde u blizini i da do odlaganja neće doći. Eh, pomislio je, da nije učinio nekoliko propusta, do svega ovoga ne bi došlo. Prvi propust bio je što je Holideju dopustio da se dočepa brda. Ako bude uspeo da se dočepa druge strane i side u preriju, to će biti drugi propust. Ali, čak i ako se to desi, treći propust sigurno neće

napraviti. U preriji će za sobom ostaviti jasan trag, a na brisanom prostoru neće biti pogodnog zaklona za skrivanje i zasedu. Ako ne pre, Holidej će mu tamo pasti šaka.

Kern je uhvatio sebe da se osmehuje. Ovaj lov na čoveka počeo je čak i da mu se sviđa. Dugo vremena je prošlo od kako je učestvovao u nekom sličnom lovu. Ali, nikada u životu nije lovio tako značajnu ličnost. Dok Holidej je bio zverka koja se ne sreće svakog dana i ako njega ukloni s puta, zaista nema toga ko bi mu se mogao suprotstaviti.

Bio je blizu cilja. Duboko u sebi je osećao da je plen za kojim tragaju u blizini. No, svoje slutnje čuvao je za sebe. Na mestu gde su na levoj strani kao dva zdepasta džina čučale dve džinovske stene, put je naglo skretao i dalje se nastavljao kao sablasna zmijolika traka.

Kern je zategao vodice. Osvrnuo se unazad putem odakle su došli. Tamo daleko bilo je drveća i trave, a ovde se na visini nalazilo samo stenje i suvo kržljivo rastinje.

Čendler je zaustavio konja pored njegovog i pogledao ga kao da očekuje da će im Kern reći da se zaustave. Kern ga je pročitao šta misli i samo je odrečno odmahnuo glavom.

– Još ne Dene. Maločas sam video da se nekoliko stotina metara više odavde put malo širi. To mesto će biti pogodno da ljudi ispruže noge i da se konji izduvaju. Tamo ćemo zastati.

Čendler je podbo konja mamuzama i prešavši ispred Kernovog izbio na čelo. Pri slabom svetlu, put je bio sve teži za penjanje, ali, Den Čendler nije ni pomišljao da stane. Buljeći u tamu, gonio je svog konja. Tek kada se put proširio, zategao je vodice i stao. Ostao je u sedlu brišući okovratnom maramom znoj sa čela.

Kern je dojahao do Čendlera i malo po-

malo umorom savladana grupa okupila se oko njih. Ispred njih, posle nekih dvadesetak metara uspona, pružao se potpuno ravan teren. Nešto dalje u polutama nazirale su se stene između kojih se pružao uzan proplanak. Kern je izvesno vreme zadovoljno posmatrao proširenje puta, pre nego što je promrmljao.

– Ovde ćemo se odmoriti. Rasporedite se gde ko hoće i kako hoće. Ako je neko gladan, može da prezalogaji, ali, imajte na umu da ćemo put nastaviti sutra pre izlaska sunca.

Tom Kern je sjahao iz sedla i šljepnuo svog konja po sapima, a životinja se poslušno udaljila do najbližeg žbuna. Ostali su tromim korakom prošli pored njega i on ih je u prolazu odmerio. Znao je njihova imena, njihove navike i njihovu vrednost. Znao je ko je najbrži u potezanju revolvera, znao je kome se od njih može poveriti obavljanje najtežih poslova i ko je sposoban da te poslove uspešno završi. Čendleru je davao prednost ispred ostalih zbog toga što je bio po prirodi najsuroviji i što je imao najduže iskustvo. Do sada se u gonjenju držao dobro, a ako se bojao sudara sa Holidejem, to se na njegovom licu nije videlo.

Dok su ostali birali mesto gde će ko leći, Kern je pogledao uz proširenje puta i u polutama prvog mraka spazio belasanje kamenja na sredini proširenja. Dalje mu pogled nije mogao prodreti kroz mrak, ali i ono što je video davalo mu je dosta razloga za sumnju. Kamenje je bilo suviše sistematično poredano da bi to bilo delo prirode. Neko ih je, onda, poredao i to sa ciljem. A u takvom poretku samo jedan cilj je bio moguć: da se neko iza kamenja zakloni. Misao kao munja blesnula mu je pred očima. Stigli smo ih.

– Bekere! Petersoni! – pozvao je tiho, ali je njegov glas rezao kao sablja.

Dvojica revolveraša su nevoljno ustali i gegajući se s noge na nogu, prišli svom poslodavcu. Mada je u duši ključao od nestrpljenja, Kern se čuvao da ih pozove da požure, jer je to moglo postati sumnjivo onome ko je ležao iza kamenja.

Kern im je očima pokazao na prepreku od naslaganog kamenja. – Pogledajte ko je tamo – šapnuo je.

Tek što su dvojica revolveraša zakoračili prema sredini proplanka, odjeknuo je prvi pucanj. Crvenkastožuti plamičak prosekao je tamu i revolveraše zatekao nespremne i iznenađene. Sem Kerna, niko nije očekivao da je progonjeni tako blizu. Kern je kleknuo na kolena i izvukao revolver iz futrole. Žmirnuo je besno kada je video da se jedan od njegovih ljudi uhvatio za rame. Odjeknuo je i drugi pucanj i još jedan revolveraš se jaučući srušio na zemlju.

Još eho drugog pucnja nije zamro u noći, a Den Čendler je pognut, sa revolverom u ruci, pošao napred. Kern je zakoračio da pode za njim, ali ga je zadržala baražna vatra iza gomile naslaganog kamenja. Pri blesku revolverskih hitaca jasno se videlo odakle dolazi otpor i Kern je za svaki slučaj, prelazeći preko čistine do mesta gde je Den Čendler zastao, ispalio četiri hica prema barikadi.

– To je on, Dene – rekao je Kern.

– Ko bi drugi bio? – složi se Čendler i spustivši se na trbuh počeo da puni magacin svog revolvera.

Prošao je pun minut pre nego što se Kern obratio Čendleru. – Podi napred i pokušaj da se privučesh onoj gomili kamenja. Ja ću te štititi. Čendler je poslušao i digao se da osmotri pred sobom. Mrak se brzo spuštao, ali

je vidljivost ipak bila dovoljna da ga onaj ko je ležao u zaklonu jasno može videti.

Kratko vreme Čendler je osmatrao teren, vrebajući priliku da potrči i konačno se digao na kolena. Kada je oznojenog lica počeo da se uspravlja za skok, iza gomile kamenja začuo se još jedan hitac. Čendler je kratko urliknuo i srušio se nazad preko Kerna koji je glasno opsovao, odgurnuo Čendlera sa sebe i otkotrljao se u stranu. U brzini je ispalio nekoliko hitaca prema barikadi od kamenja.

I ostali su pripucali u istom pravcu i čitav minut ceo predeo je odjekivao od revolverske paljbe. Prašina i komadići stena leteli su na sve strane. U jednom trenutku, Kern je doviknuo svojim ljudima.

– Obustavite paljbu!

Nekoliko stopa dalje video je Čendlerovo golemo telo opruženo na zemlji. Sa zlim slutnjama u duši pozvao ga je. – Dene, jesi li čitav?

Čendler nije odgovorio.

– Čendlere, čuješ li me? – Prasnuo je Kern nestrpljivo. – Jesi li teško ranjen ili nisi?

Opet mu je odgovorilo ćutanje. Kes Bejli je dopuzao do Čendlera i opipao mu bilo. Posle nekoliko sekundi okrenuo ga je na leđa i pogledao ga u lice, a onda se obratio Kernu. – Mrtav je Tome. Dobio je metak tačno u čelo.

Kern je udahnuo kroz zube i počeo da puzi nazad niz padinu. Ne čekajući naredbu i ostali su pošli za njegovim primerom. Na bojištu je zavladala tišina remećena samo šuštanjem lišća i krckanjem grančica pod nogama. Kada su se malo kasnije svi našli u zaklonu jedne povećе stene, Kern je progovorio.

– Kako su dvojica ranjenih?

Bejli se udaljio da proveriti i kada se vratio,

izgledao je mračniji nego što je Kern ikada video. To ga je zadovoljilo. Voleo je da u čoveku vidi buđenje borbenosti, narastanje zverskih instikata.

– Peterson je dobio metak u koleno i ne može da mrdne ni korak, a Bekerovo rame je dobro razvrcano. Onesvešćen je, ali je živ. Njih dvojica su izbačeni iz stroja i ne možemo računati na njih.

Kern se smračio. Beker i Peterson su bili dva pouzdana i odvažna momka i gubitak dvojice takvih boraca bio je veliki hendikep za bandu. Pošto je i Čendler budalasto sreden jednom za svagda, preostali su samo Kes Bejli, braća Vilis i Ečison. Ne baš sjajan kvalitet, ali bolji nije bio pri ruci. Holidej je dobio ovu rundu, pomislio je Tom Kern. Na poziciji na kojoj se sada nalazio, malo iznad njih sa pregledom puta kao na dlanu, imaće početnu prednost i sutra ujutru, ako se odluči da tamo ostane. A da li je nameravao da ostane ili da pođe, to je bilo pitanje. Kern nije hteo da dugo ostane u neizvesnosti i nameravao je da odmah utvrdi šta Holidej smeri.

– Kese, čim se dovoljno smrači, uzmi Bena sa sobom i spusti se donekle niz put, pokušajte da se nekim drugim putem popnete do vrha i zadete mu s leđa. Čekajte pogodan momenat i budite što pažljiviji. Tip je, kao što ste videli, vrlo opasan.

Kes Bejli ga je belo pogledao ali Kern se napravio da ne primećuje njegov pogled. No, Ben Ečison, koji je u svoje vreme bio čovek koji nije prezao ni od čega, nije se ustezao da promrmlja. – Zašto ne bismo svi pričekali do jutra. Bilo bi mnogo lakše i sigurnije za penjanje.

– Ako budemo čekali, Holidej može umaći i steći čitavu noć prednosti ispred nas, Bene. A toliku prednost teško bismo nadoknadili. Zato nemoj više da pričamo već nap-

red, na posao. Šta ste se uplašili? Nikome neće ništa biti, sem ako nas gore čeka neka aždaja... ili vampir. A u aždaje i vampire ne verujem.

Ben Ečison je pogledao Kesa Bejlja u na-
di da će ga ovaj podržati u njegovom protes-
tu. Ali, Bejli je ostao nem, očiju upiljenih u
zemlju. Zavladała je tišina sve dublja i dub-
lja, tako da se ubrzo čuo samo tihi šapat po-
vetařca.

Dok Holidej je napunio magacin revol-
vera novim mecima i oprezno se udaljio od
kamene barikade. Prvi sudar bio je završen
i po njegovoj proceni proći će izvesno vreme
pre nego što napadači preduzmu sledeći ko-
rak. Do tada je trebalo nešto preduzeti,
možda pobeći.

Dok se izmicao od barikade, pogled mu
se zadržao na Beti Metison koja ga je gleda-
la užasnutog lica i očiju. Napravio se da ne
primećuje njen prestrašen pogled i sagnuvši
se do zemlje zavukao ruku u svoje bisage,
odakle je posle nekoliko gnjuranja ruke iz-
vukao novu kutiju metaka. Odmerenim
pokretom izručio je kutiju u šaku i bez žurbe
ugurao metke u prazne rupe na svom opa-
saču. Beti ga je sve vreme posmatrala i nije
mogla da odvoji pogled od njega. Izgledao
je začuđujuće miran i spokojan.

Konačno, Beti nije više mogla da izdrži.
Prošaputala je suvim, hrapavim glasom. –
Ubili ste trojicu. Kako je to strašno.

– Da, strašno je kad se pomisli da su to
ljudska bića – odgovorio je Dok Holidej ne-
dižući pogled sa svog posla. – Ali, ovi, pre
svega, i nisu bića koja ljudskom soju služe
na čast, a drugo... Nisam ih ubio. Bar ne
trojicu. Dvojicu sam ranio... i na taj način
sam usporio njihovu brzinu kretanja. A
trećeg... e, to je nešto drugo. Taj je hteo da
se popne ovamo, pa sam morao da ga spre-
čim. Nisam imao drugog izbora.

– Ne mislim da kažem da niste morali da
se borite, mister Holideje – rekla je čudno
intoniranim, skoro uzdržanim glasom. – ...
Ali, vi ste ležali skriveni u zasedi i čekali ste
ih da se pokažu, a onda ste pripucali.

Holidej je digao glavu i pogledao je ispod
oka. – Mislite li, možda, da bi bilo bolje da
sam ih pustio da nam priđu. – Izraz lica mu
je odjednom postao krajnje ozbiljan. – Da li
bi vam više odgovaralo da vas šćepaju? Me-
ni lično ne bi!

– Oni su možda bedni plaćenici i zlikovci,
ali nisu oni ubili mog muža i sestrića, mister
Holideje – rekla je Beti. – Kern je krivac i
njega bih volela da vidim mrtvog. Ostale ne
mogu optuživati za nešto...

– Gospodo Metison – rekao je Holidej
umorno, jer ga je nerazumno raspravljanje
zamaralo. – To je banda sastavljena od pre-
ispoljnih nitkova i zločinaca. Ne znam da li
su svi ubice, ali i ako nisu, brzo će postati.
Zaboravljate da su došli na vaš ranč i ubili
vašeg muža i sestrića.

– Ne, nisam to zaboravila, mada je mog
muža ubio Kern. Ali, mislim da su to učinili
zbog toga što je Paul uradio nešto što im se
nije svidelo. Može biti da ih je izdao ili tako
nešto.

– A sestrić?

Beti je uzdahnula duboko. – Mrzim ih
zbog toga, ali želim da budem pravična.
Sestrić je istrčao napolje i sam je navukao
zlo na sebe. Nisu smeli to da učine, ali,
možda su mislili da će ih napasti. Krivi su,
ali ne znam da li zasluđuju smrt.

– Vi baš hrišćanski okrećete i drugi ob-
raz.

Beti je začutala. Upinjala se da nađe od-
govor da mržnju i osvetu ograniči samo na
Kerna, ali joj ništa nije padalo na um.

– Ja ću vam reći šta je u stvari – nastavio
je Dok posle kratkog ćutanja. – Dolazeći u

Sejdz Krik, video sam još jedan spaljen ranč. Verovatno da je i tu neko ubijen, samo to nisam mogao da utvrdim. Nisam imao vremena da proverim da li je bilo još paljevine, ali po ovome što sam video i čuo, čini mi se da Kern i njegova banda preduzimaju korake da uzmu pod svoje celu ovu oblast. Njegov cilj je da se sitni rančeri odsele i da on preuzme njihovu zemlju. Zato budite mirni.

Beti se naslonila na stenu pored koje je ležala. Posmatrala ga je dok je pucao i vide-la da su mu oči bile hladne, bez osećaja. Ona sama mrzela je Kerna i mogla bi ga ubiti kada bi joj došao na nišan, ali, to je bilo nešto drugo. Ona bi ispalila metak u vatri osvetničkog žara, temperamentno, bez razmišljanja. A on je to maločas učinio bez osećanja, automatski, a možda mu se to čak i dopalo. Zbog toga je sva nežnost i toplina koju je prema njemu gajila posle toga bes-povratno nestala. Možda bi bilo drukčije da nije prisustvovala tom događaju, ali ovako... jednostavno, nije joj više bio drag.

Holidej je otpuzao nazad do barikade i sedala i tiho počeo da uklanja kamenje sa njih. Zatim je izvukao sedlo, najpre jedno a zatim i drugo i prebacio ih preko stene na koju se naslanjala. Onda je od svakog ćebeta odsekao četiri komada, a ostatak ćebeta savio u rolnu kao što se ćebad obično pakuju. Beti je bez reči pažljivo pratila svaki njegov pokret, radoznala da vidi šta smeru. Posmatrala ga je dok je komade ćebeta vezivao oko konjskih kopita. Zatim se uspravio.

– Misis Metison, sada me dobro saslušajte što ću vam reći. Odlazimo odavde...

– Odlazimo? Zar po ovakvom mraku? – prekinula ga je.

– Da, moramo, ali nećemo daleko. Kern noćas neće više napadati, ali, za svaki slučaj, opreznost neće biti naodmet, pa se zato premeštamo.

– Do jutra, rekoste. A šta će onda biti?

– Napašće kao pomahnitao. Samo, nadam se da ćete do tada preći prevoj i da ćete biti daleko na drugoj strani.

– Ja? Sama? – zapitala je i strah ju je ponovo stegao. – A vi? Šta će biti sa vama?

– Ja ću vam se kasnije pridružiti – rekao je. – Bar ću pokušati. Ako ne uspem da vas stignem, vi samo nastavite dalje, bez zadržavanja. Zbog toga bi bilo dobro da uzmete moje zalihe namirnica. Spakujte ih u vaše bisage. Ako ih pažljivo trošite, biće vam dosta za pet dana.

Beti ga je pogledala radoznalo. – Je li to sva hrana koja nam je ostala?

– Biće dovoljna do Sonore.

– Za jednu ili dve osobe? – zapitala je Beti.

– Za onoliko koliko bude potrebno. Kad Kern bude skinut s dnevnog reda, mogu uložiti neku divljač ili nešto upecati. Sem toga, postoji mogućnost da se naide na neki ranč.

Beti ga je posmatrala kako otvara svoje bisage i vadi iz njih spakovanu hranu. Ona je mahinalno prišla da mu pomogne, ne razmišljajući o tome šta radi. Kada su završili pakovanje, nečujno su osedlali konje i digli logor.

Sa Holidejem na čelu izhjahali su u najvećoj tišini i lagano poterali konje uzbrdo prema vrhu prevoja. S vremena na vreme, Holidej je zastajao i osluškivao da li se za njima čuje neki šum. Ali, ništa se nije čulo sem šuma vetra i tihog prigušenog tupkanja umotanih kopita o kamenito tlo.

IX

Kada je Bejli bez reči dopuzio do njega, Tom Kern ga je pogledao upitno. Po izrazu Bejljevog lica znao je da nešto nije u redu, tačnije, da je nešto naopako krenulo.

- Gde je Ečison, Kese? - zapitao je.
 - Otišao je - rekao je Bejli žučno.
 - Otišao? Kuda je otišao?
 - Ne znam kuda, ali, otišao je.
 - Hoćeš da kažeš da me je napustio? -
 zapitao je Kern i sevnuo zubima kao da reži.
 Bejli je potvrdno klimnuo glavom. - Tako
 nešto. Rekao mi je da ti prenesem poruku
 od njega.

- Poruku? Kakvu? - procedio je Kern s
 mukom.

- Da te napušta i da se nosiš do đavola.
 To je za Kerna bilo već previše. Skočio je
 na noge lica podnadulog i pomodrelog od
 besa. Pružio je ruku i dograbivši Bejlja za
 vrat, prinudio ga da klekne na kolena. Kes
 Bejli je počeo da se guši. Iskolačenih očiju
 jedva je uspeo da prokrlja.

- Puštaj... daviš... me!

Kern je potegao revolver i naperivši cev
 Bejlju u usta, prosiptao. - Dopustio si mu
 da ode, životinjo! Dopustio si mu da me na-
 pustiti! Ubiću te za to!

Bejli je odrečno odmahnuo glavom. - Ne,
 Tome, nisam ga pustio. Držao me je na
 nišanu sve vreme. Bio je oprezan, nije hteo
 ništa da rizikuje, jer je znao da mu ja ne bih
 dopustio da ode. Pre nego što sam mogao
 bilo šta da učinim, on je pobeo.

Kernovo ubrzano, teško disanje jasno se
 čulo u noćnoj tišini. Braća Vilis, Kip i Lajl,
 sedeli su na svojim mestima i nervozno pos-
 matrali. Slično Ečisonu, i oni su razmišljali
 o povlačenju, ali, to nisu smeli da pokažu.
 Prosuđivali su da je ovo lomatanje po brdi-
 ma preispoljna ludost iz koje se neće izvući
 nikakva korist. Umesto nagrade, lako se
 moglo desiti da dobiju metak kao Čendler.

Kern je konačno odgurnuo Bejlja od se-
 be i počeo nervozno da hoda po proplanku.
 Odjednom je naglo zastao i načuljio uho
 kao da nešto osluškuje. Ostao je tako neko-

liko sekundi, ali izgleda da nije ništa čuo, jer
 je posle toga slegnuo razočarano ramenima
 i približio se svojim ljudima.

- Neka se više niko ne miče oдавде - re-
 kao je oštro i pogledom dobro odmerio sva-
 kog ponaosob. Pošto mu niko nije odgovo-
 rio, on je nastavio. - U prvi cik zore
 krenućemo gore za Holidejem. Sutra ćemo
 ga ščepati. Taj probisvet mora dobiti svoje i
 to punom merom.

Kern je opet počeo ubrzano da diše, ali
 ostali, izgleda, nisu na to obraćali pažnju.
 Sedeli su u ćutanju, tmurno zagledani u
 zemlju pred sobom, zaokupljeni svako svo-
 jim mislima i svako svojim strahovanjima.
 Tom Kern je i dalje šetao gore-dole, psujući
 ili mrmljajući nerazgovetne reči.

Nastavio je tako cele noći i kada se kroz
 gusto žbunje do njih probilo prvo beličasto
 sivilo dolazećeg dana, on je već stajao na
 ivici proplanka i buljio gore prema prošire-
 nju proplanka i puta iza njega.

Kes Bejli je ustao sa svog mesta i zapalivši
 malu bezdimnu vatru, stavio lonče za kafu.
 Braća Vilis su mu prišla i ćutke su se zagle-
 dali u plamičke koji su lizali pored ogarav-
 ljenog lončeta za kuvanje kafe. Kada se
 Kern udaljio toliko da ih nije mogao čuti,
 Lajl Vilis, stariji od braće Vilis, je došapnuo.

- Šta misliš, Kese?

Kes Bejli ga je pogledao očima crvenim
 od nespavanja. Bio je toliko umoran da je
 mislio da neće moći ni da pojaše konja, a
 kamoli da pređe neku milju. - O čemu go-
 voriš, Lajle?

- O Tomu. Video si da cele noći nije oka
 sklopio. Samo je šećkao. Čini mi se da će
 biti spreman da zbog Holideja ode i do sa-
 mog pakla.

- Tako izgleda - umešao se njegov brat
 Kip, tek odrastao mladić, jedan od najbržih
 revolveraša u bandi i u pokrajini, ali čovek

kome je nedostajalo vatre i energije. Priroda se postarala da njegovoj veštini ne da i potrebnu žustrinu.

– Da, ići će do samog pakla, Lajle – rekao je Bejli.

– I nas će povući sa sobom, Kese. Ako krenemo napred, nećemo imati nikakve šanse. Holidej će nas jednostavno slistiti.

Kes Bejli je liznuo usne i bacio pogled preko ramena. Kern se vraćao od ivice proplanka ka njima, visoko uspravljen, sa revolverom koji mu je visio pored desnog kuka.

– Reci to glavnom gazdi – rekao je Bejli i uspravio se od vatre da bi protrljao oči.

Kern je prišao, čučnuo pored vatre, nasuo sebi kafu u limeni lončić i srknuo. Posle nekog vremena popio je kafu i prosuo talog na stranu. Zatim se uspravio i namestivši opasač oko pojasa, rekao kao da donosi važnu odluku.

– Mislim da je otišao.

Na licu Lajla Vilisa ukazalo se olakšanje i Kern se žmireći zagledao u mršavog visokog plaćenika.

– Ali, neće stići daleko, ne bogami, dok smo mu mi za petama, ne zvao se ja Tom Kern – dodao je cedeći kroz zube.

Lajl Vilis je nevoljno klimnuo glavom i pogledao svog brata.

– Pošto ste se noćas lepo odmorili, nema razloga da zaostajemo. Kad nađemo na Holideja, napašćemo ga istovremeno, pa šta kome zapadne. Metak tuče svakog i ako dobro nanišanite, on je gotov.

– Šta ako je ipak iza barikade? – ubacio se Kip Vilis.

– Onda ćemo izvršiti juriš na barikadu, mister... eto šta će biti. Pravo napred i zgažićemo ga.

Kip je slegnuo ramenima i ustao. Profesionalnim pokretom proverio je da li je ma-

gacin revolvera pun i videvši odsjaj čaura, pogledao je Toma Kerna. Na usnama mu je zaigrao osmeh.

Kern se namrštio.

Ali, Kip Vilis je jednostavno rekao. – Jeste li spremni da pođemo, mister Kerne?

Kern je liznuo usne i prošetao jezikom po ustima kao da žvaće. Hteo je da dobije u vremenu da razmisli. Nije bio siguran u Kipa Vilisa. Istina, Pulen mu je rekao da bi sa braćom Vilis smeo da krene do na kraj sveta. Tvrdio je da su obojica pouzdani i da se na njih čovek može osloniti. U svoje vreme to je Tomu Kernu bilo sasvim dovoljno. Ali, ovde na planini, kada je u obračunu sa Holidejem na kocki bio život, kada se mogla izgubiti glava, nije više bio siguran ni u čiju iskrenost.

– Naravno, spreman sam Kipe – rekao je Kern. – Spreman sam cele noći dok sam vas čekao da se probudite. Dovedite konje.

Kern je nogom nabacio zemlju na malu vatru, a onda šutnuo lonac za kuvanje kafe niz padinu. Ne obraćajući pažnju na najpre zaprepašćen, a onda mrzak izraz lica Lajla Vilisa čiji je lonac bio, Kern je izveo svog konja izvan zaklona i vinuo se u sedlo. Nije sačekao ostale da se okupe, već je odmah pojahao napred. Uputio se pravo prema barikadi iza koje je prošle noći Holidej tako uspešno pružio otpor. Dok je jahao, na licu mu je lebdeo osmeh.

– Veoma mudro – rekao je sam za sebe kada je pojahao do naslaganog kamenja. – Inteligentno i duhovito.

Kada su ostali prispeli, on im je pokazao tlo i s osmehom rekao. – Pogledajte samo koliko je bistar naš dragi probisvet. Dosetio se da komadima čebadi umota kopite svog konja i zahvaljujući tom triku udaljio se, a mi ga nismo čuli.

Trojica njegovih pratilaca su glupavo bukljili čas u tragove, čas u Kerna.

– Kladim se da nam je do sada izmakao dobrih dvadesetak milja. Prema tome, trebalo bi krenuti što pre dok je trag svež. Uostalom, svež ili ne, neće nam umaći. Sonora je daleko.

Rekavši to, Tom Kern je poterao konja smiren i opušten, iako cele noći nije oka sklopio. Bio je siguran da mu Holidej neće umaći.

Beti Metison nije uspela da zaspi ni minuta, mada je sve vreme držala oči sklopljene, očekujući da san nekako dođe. Ni Dok Holidej nije spavao. Pošto je osedlao njenog konja, seo je nasuprot nje i oslonivši se na jednu kosu stenu, zagledao se u jednu tačku ispred svojih nogu. Nije bio raspoložen i Beti je naslućivala šta bi tome mogao biti razlog: verovatno njeno držanje u toku pret hodne večeri. Pomisao da je kriva za rdavo raspoloženje čoveka koji joj je toliko mnogo učinio, mučilo je Beti sve vreme od kako je napustila mesto okršaja na proširenju puta i ona je više nego jednom zaustila da nešto kaže i time pokuša da razbije atmosferu otuđenosti koja se stavila između njih, ali je ipak odustala od toga. Nije znala šta da kaže. Nije ga mogla pokrenuti nekim običnim pitanjima o tome kakve su im šanse da se spasu, a neka pametnija pitanja nisu joj padala na pamet.

Minuti su prolazili, a misli letele u nizovima. Pri kraju noći, primetila je da je Holidej zaspao. Bila je veoma iznenađena i skoro se uplašila kada se, kao da se trgao, probudio iz sna. Pogledao je, zatim se osvrnuo oko sebe i pogledao u nebo, a onda joj se obratio.

– Vreme je da podete, misis Metison.

– Dobro – rekla je. Pošla je do svog konja i lako se vinula u sedlo. Sve je bilo spremno

za njen odlazak i ništa je više nije zadržavalo. Formalno ništa, sem njenih osećanja. Sada, kada je trebalo da pođe i da ga ostavi, verovatno zauvek, neka nevidljiva prepreka se postavljala ispred nje. Sedela je u sedlu i nemo ga posmatrala, obuzeta nekom plimom topline koja joj se razlivala celim telom. Nedavni događaji izgledali su joj drugačiji nego sat ili dva ranije i potreba da mu to kaže konačno je nadvladala.

– Sinoć sam vam nešto rekla – počela je.

Dok Holidej je klimnuo glavom i osmehnuo se krajičkom usana kao da je predviđao šta će reći.

– To što sam rekla nije bilo baš prijatno.

– Bili ste umorni i zabrinuti. A možda i uplašeni.

– Da, bila sam... umorna... i uplašena. Ali, to nije opravdanje.

– Ima nečega što čovek doživi, ali ne može da preživi. Fizički da, ali ne i psihički. Sasvim vas razumem.

– Poslednjih dana doživela sam toliko užasa da sam izgubila zdrav razum. Ne mogu da poverujem da se sve to desilo baš meni.

Holidej je pogledao u oči i njegov pogled joj otkrio da nije pokoleban i da ova epizoda neće izmeniti njegova shvatanja i način življenja. – Bez obzira koliko puta čovek vidi smrt i umiranje, teško je da se na taj fenomen privikne.

Beti ga je gledala i izraz njenog lica se menjao. – Onda... znači da vi ipak... ipak nešto osećate. Mislila sam... – zastala je kao da ne može da nađe pravi izraz za svoju misao.

– Mislili ste da sam ravnodušan i da me je baš briga za sve – rekao je sa jedva primetnim osmehom na usnama.

– Da... tako nešto – prekinula ga je Beti,

a onda se trгла uplašeno da ga je uvredila. – Nisam mislila ništa rđavo, znate...

– Znam šta mislite. Pogrešili ste, ali nije važno.

– Ne, mislim da je važno, mister Holideje – rekla je Beti. – Susret sa vama značio je mnogo u mom životu. Svesno sam htela da mi se dopadnete, da mi budete bliski, nadala sam se da ću vas jednog dana čak zavoleti. Ali na nesreću, ovi dani nisu bili pravi trenutak da se opustim i dopustim sebi takvo proleće. Sve se odigralo suviše brzo i zato nije moglo doći do cvetanja. Jednostavno sam zbunjena.

Holidej je ustao i prišao joj sa osmehom na usnama. – Gospodo Metison, da je nešto trebalo da se desi to bi se desilo. Neverovatno ali istinito, ja verujem u sudbinu. Ovakav ishod našeg susreta najbolji je i zato podite svojim putem bez gorčine i tužnih misli. Kasnije u toku dana, ili možda sutradan, ja ću vam se pridružiti. Ako ne, želim vam svaku sreću.

– Pridružićete mi se – rekla je odjednom temperamentno. – Morate mi se pridružiti.

– Možda – rekao je Dok setno.

Beti se nagnula i poljubila ga u usta. Ostala je nagnuta, usana spojenih sa njegovim, očekujući odgovor na poljubac. Pošto odgovor nije došao, ona se ispravila i tužno ga pogledala. Slutila je zlo i nije želela rastanak bez oproštaja. Bilo bi joj lakše da joj je poljupcem dao na znanje da nije ljut.

Holidej je okrenuo njenog konja i pokazao joj pravac kuda treba da pođe, a onda se uklonio u stranu da je propusti. Pratio je pogledom dok se udaljavala. Osetio je duboko olakšanje kada je video da iza brdskog prevoja nestaje sa vidika.

Tek što je od Betinog odlaska prošlo samo pet minuta, Holidej je ugledao da iz silvila jutra putem izranja nejasna silueta ko-

nja i jahača. Zar već, pomislio je. Nadao se da će gonioći brzo stići, ali je stvarnost delovala upečatljivije nego razmišljanja. Spustio se u zaklon iza jednog žbuna i usredsredio pažnju na približavanje konjanika. Nije imao pojma ko bi mogao biti taj čovek. Verovatno Kern. Zatim su se blizu konjanika predvodnika pojavile siluete još tri jahača. Pa, to će biti prava klanica!

Izgledalo je kao da konjanik predvodnik gleda u njegovom pravcu, ali, budući da je bio u zaklonu, nije ga mogao videti. Holidej je zapazio da konjanikova ruka sa revolverom počiva na konjskom vratu, a trenutak kasnije mogao je da razazna i konjanikovo lice. Bilo je to lice čoveka ispunjenog mržnjom. Zatim su u žižu njegovog pogleda ušla i ostala trojica i on je prepoznao kepeca iz saluna i još dvojicu drugih koji se nisu umešali u njegov obračun sa Pulenom i Vudrouom. U krajnjoj liniji, protiv te trojice nije imao ništa.

Ali, konjanik na čelu, verovatno je bio Kern, nasilnik i ubica koji je na teritoriju Sejdž Krika došao zato da bi pljačkao, zastašivao, kinjio i ubijao. Takve kao što je on, Holidej je do sada više puta sretao. Surovi, beskrupulozni ljudi kao što je Kern nisu bili retkost na Dalekom zapadu.

No, ipak, morao je biti sasvim siguran da je pred njim baš Kern. Nije mogao javno izaći pred gonioce i suprotstaviti im se u otvorenom obračunu, jer je nesrazmerna snaga bila suviše na njegovu štetu. Morao je napasti iznenada, bez opomene. To mu je bilo mrsko, jer ga je svodilo na nivo Kernovih ubica iz zasede, ali, nije bilo drugog načina da bar donekle izravna snage. Morao je udariti prvi i gađati Kerna, ali, šta ako predvodnik ipak nije bio Kern.

Delići sekunde su odmicali i Holidej je brzo doneo odluku. Povikao je:

– Kernel

Predvodnik se trgao i to je Doku bilo dovoljno da potvrdi njegove sumnje. Munjevit to je nanišanio i opalio. Hitac je bio brži od čoveka i pre nego što je kržljavi koštunjavi čovek mogao da skoči sa sedla, tane ga je pogodilo u rame. Da li od udara metka ili zato što je hteo, tek, kržljavko je pao iz sedla. Konj je nastavio da kasa uzbrdo vijoreći grivom i klizajući kopitama po kamenitom tlu. Ostala trojica su poskakali iz sedla i pucajući potrčali da uhvate busiju. Nekoliko minuta Holidej je ostao u zaklonu osluškujući fijuk kuršuma iznad glave.

Kada je sledeći put izvirio, Kern se nalazio sa nekoliko metara daleko. Hodao je malo poguren, glave uvučene u ramena, ne obraćajući pažnju na ranu iz koje se krv sivala niz rukav i prsa košulje. Holidej je na njegovom zgrčenom licu prepoznao simptome bolesne, ludačke mržnje. Video je čoveka stisnutih usana i zuba, čoveka u čijim je crnim očima gorela vatra paklene, osvetničke zlobe. Od toga čoveka mogao se spasti samo na jedan način.

Ustao je da bi Kernu pružio šansu. Kern se još malo pogurio i njegov revolver je zaplamteo. Holidej je istovremeno opalio i tog trenutka kao da se između njih sudario pucanj i plamen revolvera. Prostor između njih razbio se u nespojive delove. Kern je nastavio da hoda, sve dok mu revolver nije ostao prazan u ruci. Dok je ispalio samo još jedan hitac i Kern je odjednom zastao.

Patuljasti Bejli se brzo približavao Dokovom zaklonu i jedan kuršum ispaljen iza njegovog revolvera okrznuo je Doka po ramenu. Holidej se okrenuo da dočeka Bejlja i u okretu na brzinu opalio. Bejli je prostreljen kroz prsa kliznuo niz padinu.

U tom momentu je i Kern pao skoro Holideju na ruke. Holidej je ustuknuo i pustio

ga da padne, a onda pogledao telo prostreljeno sa dva hica, od kojih je jedan bio smrtonosan.

Dok Holidej se okrenuo da dočeka ostalu dvojicu, ali nije mogao da ih vidi. Čuo je lomljenje grančica u žbunu kao da se neko provlači, a onda je odjeknuo nečiji glas. – Holideje! Prekini paljbu! Svršeno je!

Dok Holidej nije odgovorio ništa. Nije znao koliko može verovati onome ko mu se obraća. Nije o njemu ili njima znao ništa, čak ni da li će ih prepoznati ako ih negde bude sreo.

– Holideje – doviknuo je glas ponovo. – Čuješ li?

– Šta želiš? – zapitao je Dok posle kratke pauze.

– Ovo je Kernov posao, on je ovo hteo a ne mi. Mi se povlačimo, a ti možeš poći kuda ti je volja. Mi te nećemo goniti.

– To me ni najmanje nije briga, mister. Možete me i goniti ako želite, to je vaša stvar – doviknuo je Holidej. – Ali, pričuvajte se.

– Ali, nas je briga, mister, jer ne želimo da se izložimo opasnosti ni za šta. Dosta nam je vas. Mi se povlačimo.

Holidej je sačekao osluškujući topot dva konja koji su se spuštali niz put. Digao se u svom zaklonu i pažljivo osmotrio pravac kuda su nestali napadači, spreman da se ponovo sukobi s njima ako bi pošli prema njemu. Ali, izgleda da im to nije padalo na um. Pošto su prešli nekoliko stotina metara, pridružila su im se dvojica ranjenika. Kada je to video, Dok je zaključio da je obračun stvarno završen.

Još dok je stajao i posmatrao povlačenje pobeđenih, začuo je topot kopita i malo zatim iznenadio se kada je ugledao Beti Metison. Ne usporavajući trk, sjurila se niz padi-

nu do njega i pre nego što je konj stao skočila je iz sedla. Oči su joj bile suzne.

– Holideje, oh, Holideje! – rekla je gušći se.

– Vratili ste se? – upitao je Dok, ali je to pitanje više bilo obična konstatacija.

– Da, morala sam. Nisam mogla da izdržim neizvesnost.

– Videli ste? – zapitao je.

Beti je klimnula glavom. – Bilo je strašno, ali ne toliko strašno kao prošli put. Da li čovek uopšte može da se navikne na to?

Holidej je odmahnuo glavom. – A sada, mislim da bi bilo dobro da se vratimo.

– Da se vratimo? Kuda?

– U Sejdž Krik – rekao je Dok Holidej.

Beti ga je gledala pogledom kao da ne razume šta joj govori. Posle bekstva iz tog grada, dva dana u preriji i događaja koje je preživela, Sejdž Krik joj je izgledao kao mesto koje pamti iz ružnog sna.

– Nemate se više čega bojati. Tamo više nema vaših neprijatelja. Kern je mrtav, a njegova banda je rasturena. Niko ne mora da zna šta se desilo ovde. Možemo jednostavno navući zavesu i zamisliti da je poslednji čin drame završen.

Beti je i dalje ćutala i Holideju se učinilo da joj treba još ohrabrenja. – Sejdž Krik je oslobođen more i neko treba da ga pokrene iz mrtvila. Baveći se svojim rančem i svojim poslovima, vi ćete tome doprineti.

– Da – rekla je Beti kratko.

Zadovoljan efektom svojih reči, Holidej joj se osmehnuo i poterao svog vranca. Putem kojim su panično bežali, sada su se vratili bez žurbe, a i kasnije u preriji, Dok nije diktirao ništa brži tempo. Svidalo mu se da bezbrižno jaše, zaokupljen osećanjem završenog posla. S vremena na vreme pogledao je svoju saputnicu kojoj je seta davala izgled produhovljenosti. Činilo mu se da je

sada još lepša nego pre tri dana kada je u Sejdž Kriku video prvi put.

Te noći ulogorili su se kod potoka. Holidej je zapalio vatru i priredio obilnu večeru. Kada je obed završen i kad je oprala posude, Beti je legla pored vatre i zagledala se u nemirne plamičke koji su polazili iz uglovlja i završavali se negde u visini. Baš kao i čovekov život, pomislila je, i plamen ima svoj početak i kraj.

Kasnije, dok je osluškivala monoton žubor potoka i Holidejevo ravnomerno disanje, Beti se u mislima vratila svojoj prvoj devojačkoj mladosti, svojim maštanjima, svom susretu sa Paulom i svojim neostvarenim nadama. Shvatila je da sve to vreme nije živela i da će taj deo njenog života ostati žalosna praznina.

•

U Sejdž Krik su stigli sutradan u zalazak sunca, otprilike u isto vreme kao kada je Dok Holidej prvi put prispeo u grad. Na prvi pogled sve je bilo isto kao i onda, ali su oboje osećali da se mnogo šta izmenilo. To je naročito zapažala Beti, ne samo zbog toga što je zbog nje jedan stari dobar čovek izgubio život, već i zbog promena u njoj samoj, koje nikome nije mogla da iskaže, a manje Dok Holidej kome su prolaznost i večita promena sveta davno bile poznate. Zaustavili su se pred pansionom u kome je Beti prvi put odsela i iznajmili dve sobe. Nije bilo smisla da Beti nastavlja put do svog ranča, jer je već bilo kasno, a sem toga, tamo nije imala gde da se smesti dok ne popravi zapaljenu i razvaljenu kuću. Pošto su zajedno večerali u skromnoj trpezariji, Beti se popukla u svoju sobu, a Holidej je pošao do saluna da ispije brendi i popuši cigaru.

Brendi i cigareta mu nisu prijali u toj meri da amortizuju glupe priče i blentava nag-

važdanja čosavog barmena. Očito zadovoljan zbog nečega, uvek se vraćao na to da već četvrti dan niko nije video Kerna i njegovu bandu ubojica i revolveraša. Pri tome je značajno pogledao Holideja očekujući od njega neki odgovor, ali ovaj je mudro ćutao. Najzad, barmen nije više mogao da izdrži već je otvorio karte.

– I vi ste bili odsutni nekoliko dana, mister... tačno onoliko koliko i Kern.

Dok je nezainteresovano slegnuo ramenima.

– Ali, vi ste sada tu, a njih nema...

Dok je opet slegnuo ramenima. – Zapad je prostran.

– Da, ali Kern ne bi otišao nikuda daleko, jer su mu interesi u ovom gradu. To je čudno. – Zaćutao je neko vreme, a onda nastavio. – Verovatno ne znate da je šerif Hori Silvester mrtav, što nije velika šteta, a priča se da su mrtvi i Pulen i Vudrou, što takođe ne bi bilo šteta. Kažu da su njihove leševe našli u preriji. A najmanja bi šteta bila kad bi i Kern završio na isti način. Ovaj grad bi onda odahnuo.

Holidej ga je pogledao bezizrazno. – Možda će se vaše želje ostvariti. Treba verovati u čuda.

– Da, čuda – ponovio je barmen smušeno nezadovoljan što od svog sagovornika nije izvukao ništa što je želeo da sazna. Iskoristio je priliku kada su ga novi gosti pozvali i udaljio se, a Holidej je ispio do kraja svoje piće i izašao na ulicu. Prošao je pored grupe građana koji su mu se s poštovanjem uklanjali s puta, što je Doku jasno ukazivalo da grad zna, ili bar naslućuje, šta se desilo u brdima. No, to ga se nije ticalo i on je lagano hodajući stigao do pansiona i popeo se na sprat.

Ušavši u sobu skinuo je sako i poluodeven legao na krevet. Tek što je zatvorio oči

začuo je tiho kucanje. Prenuo se i začuđeno digao obrve.

– Ko je?

– Beti – začuo se kratak odgovor sa druge strane vrata.

Holidej je osetio trnce u prsima. Ustao je i otvorio vrata i pred njim se u mutnoj svetlosti hodnika pojavila Beti odevena u laku kućnu haljinu. Tek što su se vrata sasvim otvorila, ona mu je brzo prišla i čvrsto ga obgrlivši oko pojasa, prislonila mu glavu na prsa. Dok je zatvorio vrata i prihvatio je u naručje.

– Beti, šta je, šta se desilo?

Beti je kratko vreme ćutala upijajući se sve više u njegova prsa, a onda je prošaptala. – Vi... ne znate koliko je strašno kad čovek shvati da stoji na bezdanu... da nema na šta da se osloni. Oh, koliko je to strašno.

– Ne razumem vas. Jeste li nešto sanjali?

– Na žalost nisam, sve što vam govorim je strašna java i tu javu ne mogu da odagnam. Iza mene je strašna praznina, sve što sam preživela je praznina i laž. Znam, rekli ste mi da je poslednji čin tragedije završen i da dolazi nova predstava, ali, pred mojim očima je još uvek ista, stara pozornica. Ne mogu da spustim zavesu, eto šta je. Nemam snage da odskočim u novu scenu.

– Stanite, smirite se – rekao joj je Holidej osećajući da mu se od dodira njenog reljefnog tela, koje je kroz tanku domaću haljinu osećao kao nago, celim telom širi prijatna, golicava toplina. – Vi imate sve za početak. Još ste mladi i lepi, a čini mi se da vam ne nedostaje energije. Sve što zaželite svakako ćete uspeti.

– Da, to je tačno – rekla je Beti podrhtavajući u njegovom naručju, iako je u sobi bilo toplo. – Ali, nisam u stanju da to do kraja dovedem u svojoj svesti. Uvek mi pred očima ostaje izvesna nit koja me vezuje za

lavrirint iz koga sam izašla. Shvatate? Osećam se kao da sam pročitala neku knjigu, a nemam dovoljno snage da sklopim ko- rice.

Držeći je obgrljenu, Holidej je jednom rukom uzeo za bradu i digao joj glavu. – Mislite li da ja imam snage da vam pomog- nem?

Ona je nekoliko puta krepko klimnula glavom.

– A šta će biti kada ja ne budem tu?

Ona je slegnula ramenima. – Onda ću vi- deti.

Holidej je zaronio pogledom u njen i os- mehnuo se. – Želim da vam kažem još nešto, Beti, možda će vam to u životu koris- titi. Ne treba grabiti život, već puštati da vam on donese svoje plodove. Ako tako gle- date na njega, bićete manje nesrećni.

Rekavši to, uzeo je u naručje i poneo je prema krevetu. Ona je s olakšanjem uzdah- nula i obgrlila ga oko vrata. Da li će u životu biti manje ili više nesrećna to će pokazati budućnost, ali, sada je bila srećna, čak srećnija nego što se ikada mogla nadati.

•

Kada se sutradan ujutru probudila, prva Betina misao bila je da je Holidej verovatno bio u pravu kada je tvrdio da svet postoji u ravnoteži između dobra i zla. Ako su pos- lednji meseci, a naročito dani, za njih bili pakao, onda joj je ova noć donela zasluženi raj. No, sa buđenjem došlo je i pitanje: šta sada? Odgovor nije smela da potraži, jer ga se bojala.

Pogledala je Holideja koji je spavao zdra- vim snom. Tiho, da ga ne bi probudila, us- tala je i ogrnuvši kućnu haljinu izašla iz so- be. Malo kasnije, napustila je pansion i Sejdž Krik. Za sobom je ostavila nekoliko suza i kratko pismo upućeno Holideju. Ako je želeo mogao je doći za njom. Znao je put do njenog ranča. To je bio jedini način da sazna koliko mu je stalo do nje.

Jahala je nekoliko sati praćena oseća- njem usamljenosti. Dok Holidej nije došao za njom. Sećala se svega što je govorio. Gle- dao je u oči kada joj je kazao da ne treba grabiti život već ga puštati da sam donese svoje plodove. Sada je shvatila da se to od- nosilo na nju.

Osvrnula se još jednom i pogledala za so- bom, ali, prerija je bila pusta. Samo se do u beskraj talasalo more trave. Odjednom joj je puklo pred očima da uprkos njenoj obaz- rivosti i trudu da ga ne probudi, Dok Holi- dej tog jutra nije spavao. Znala je da je imao običaj da rano ustane i da bi ga makar naj- manji šum probudio. Znači, namerno je pustio da ode.

Dok ga je zamišljala kako jaše u drugom pravcu, suze su joj potekle niz obraze. Bio je to neobičan čovek, jedini čovek koji joj je pomogao, ne očekujući za to nikakvu nagra- du. Bio je dosledan sebi: nije grabio život već je čekao da mu on sam donese plodove.

– Poslušaću te, Dok. I... voleću te – šap- nula je.

I Beti Metison je pošla svojim životnim putem.

KRAJ

HOGAR STRAŠNI

by
DİK BROWNE

SAČEKAJTE SAMO TRENUTAK
DA OVI GOSTI PLATE CEH.

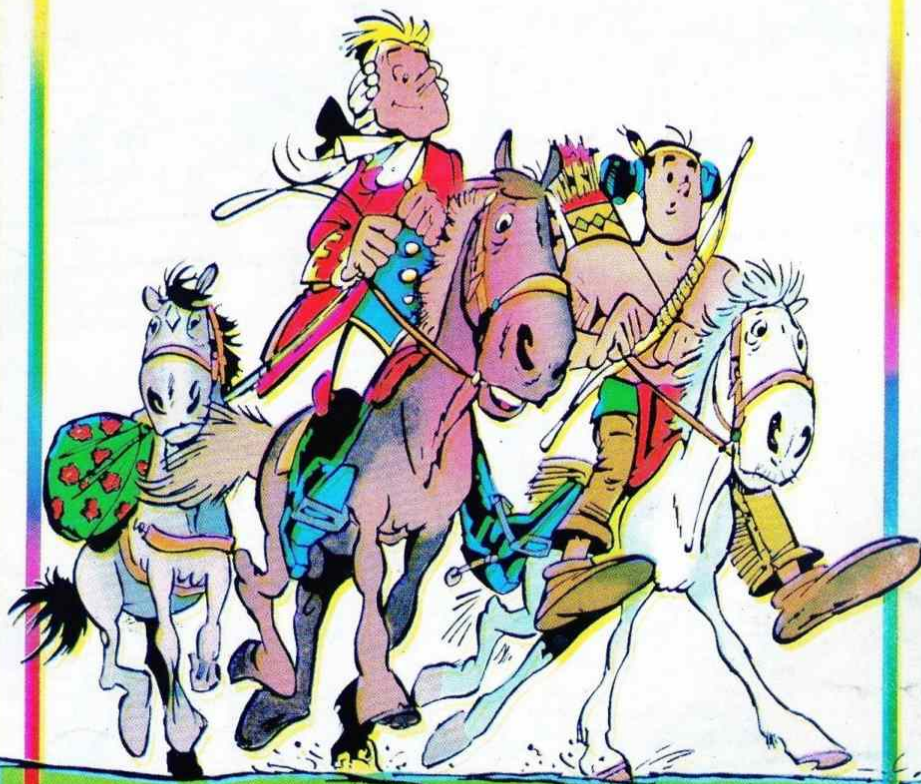
A • L • B • U • M
A • L • B • U • M
A • L • B • U • M

samolepljivih sličica

ALBUM SAMOLEPLJIVIH SLIČICA

UMPAH PAH

Piše GOŠINI
Crtā LIDERZO

MARKETPRINT

NA SVIM KIOSCIMA ZA VAŠU DECU

NA SVIM KIOSCIMA ZA VAŠU DECU